Gábor Dénes Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Technikum

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2026. augusztus 31.

TARTALOMJEGYZÉK

Az intézmény bemutatása, jellemző adatai

Pedagógus-teljesítményértékelés (TÉR) rendelkezései

Az óvoda pedagógiai programja

Az általános iskola pedagógiai programja

A gimnázium pedagógiai programja

A technikum szakmai programja

„...Hol a jelző izotóp, amely megmutatja, mi lesz egy emberben, s azon túl az egész társadalomban egy kitűnően sikerült órából? Öreg tanárok elég szomorúan szoktak beszélni erről. Menj el tíz év múlva, s nézd meg, mi maradt a munkádból. De mi marad az elégetett szénből, a forgó lapátra hulló vízből, az elbomlott atomból? S mégis ezek hajtják a társadalmat. Ugyanígy az iskolai órák melege! ... Mert az anyag széthull, más ismeretekbe megy át, a szív azonban őrzi a jó emlékeket."

(Németh László)

Bevezetés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében a nevelő-oktató munka az iskolában pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az igazgató hagyja jóvá. Többcélú köznevelési intézményben az Nkt. 70. § (2) bekezdésében meghatározott döntési jogkört a szakalkalmazotti értekezlet gyakorolja. A fenntartó egyetértési jogot gyakorol a pedagógiai program azon elemei tekintetében, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul. Az igazgató a pedagógiai programot az intézmény honlapján közzéteszi.

Az iskola pedagógiai programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetheti be.

Szakmai önállóságunk, sajátos arculatunk bemutatásának legfontosabbalapdokumentuma az óvoda nevelési programja és az iskola pedagógiai programja. E dokumentum nem más, mint az intézmény szakmai stratégiai terve, amely meghatározza a nevelés, a tanítás, a tanulás folyamatának helyi pedagógiai elveit, gyakorlatát, működésének feltételeit.

Jogszabályi háttér

- a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet
- az érettségi vizsgáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
- a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény
- a pedagógusok teljesítményértékelésének megújításához szükséges törvényi rendelkezésekről szóló 2026. évi XXVI. törvény
- a köznevelléssel kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 2026. évi XLVII. törvény

1. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA, JELLEMZŐ ADATAI

1.1. Az intézmény hivatalos adatai

Az intézmény neve: Gábor Dénes Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Technikum

Székhelye, feladatellátási helye: 2117 Isaszeg, Gábor Dénes köz 1.
Telefon: 06-28-496-206

Alapító: Isaszegi Gábor Dénes Számítástechnikai és Informatikai Oktatóközpont Alapítvány
2117 Isaszeg, Széchenyi utca 13.

Fenntartó: Magyar Pünkösdi Egyház

Alapító okirat: Kelte: 1997. június 15.
Száma: 1/1997.

Az intézmény OM azonosítója: 032630

Az intézmény jogállása: önálló, belső egyházi jogi személy

Az intézmény felügyelete: A szakmai és törvényességi felügyeletet a Magyar PünkösdiEgyház látja el, mint fenntartó, a fenntartói tevékenység törvényességi felügyeletét a Pest Megyei Kormányhivatal gyakorolja.

Az intézmény vezetőjének kinevezési rendje: Az intézmény igazgatóját a jogszabályoknak megfelelően a fenntartó nevezi ki, a munkáltatói jogkört felette a fenntartó képviselője gyakorolja.

Működési területe: Országos beiskolázású intézmény, de jellemzően Isaszeg város közigazgatási területe és vonzáskörzete (Dány, Tura, Vácszentlászló, Gödöllő, Valkó, Aszód, Hévízgyörk, Veresegyház, Szada, Bag, Pécel stb.)

Az intézmény típusa: országos beiskolázású, többcélú, köznevelési intézmény

- óvoda
- általános iskola (1-8. évfolyam)
- gimnázium (9-12. évfolyam)
- technikum (9-13. évfolyam)

Alapfeladata:

A köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. § alapján:

- óvodai nevelés,
- általános iskolai nevelés-oktatás,
- gimnáziumi nevelés-oktatás,
- technikumi nevelés-oktatás,
- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai nevelése és iskolai nevelése-oktatása,
- felnőttoktatás.

1.2. Az intézmény rövid története

1995-ben Keresztúri Jusztina, Keresztúri Sándor valamint Budaházi Józsefné tanítónő és ismerősei, kollégái közül néhányan létrehozták az Isaszegi "Gábor Dénes" Számítástechnikai és Informatikai Szakközépiskoláért Alapítványt.

Az Alapítvány Kuratóriuma célul tűzte ki, hogy a legkorszerűbb tudományágakat oktató, középiskolát hozzon létre. Az alapgondolatot a Gábor Dénes Főiskola kihelyezett tagozatának működtetése adta. (A tagozat akkor már második éve működött Isaszegen.).

Céljuk volt továbbá, hogy az isaszegi általános iskolát végzett gyerekeknek ne kelljen más településre járni, hogy középiskolát, főiskolát végezzenek. A tervet sok szülő örömmel üdvözölte, hiszen Isaszeg vonzáskörzetében nincs hasonló jellegű iskola.

Az alapítást a közoktatás fejlesztés távlati tervei is motiválták, amely szerint cél a középfokú oktatás általánossá tétele, az, hogy a fiatalok növekvő hányada középiskolai végzettség birtokában hagyja el a közoktatást, és valamennyien szakmai képesítéssel a kezükben lépjenek ki a munkaerőpiacra.

Ugyanakkor arra is fel kell készülni, hogy a tanulás egyre több fiatal számára nem zárul le a közoktatásban megszerzett végzettséggel. A közoktatás meghatározó céljává válik, hogy az egyént felkészítse az informatikai társadalom kihívására, megalapozza tanulási képességét, és lehetőséget adjon számára meglévő ismeretei továbbfejlesztésére. Képessétegye az élethosszig tartó tanulásra, ismeretszerzésre, a munkaerőpiac igényeihez való rugalmas alkalmazkodásra.

Sok akadályt és ellenállást leküzdve - Keresztúri Jusztina igazgató vezetésével - az 1997/98-as tanévet az új középiskolában 30 tanuló kezdte meg, akik főleg Isaszeg általános iskoláiból, Dányból, Gödöllőről, Valkóról kerültek ki.

A 2007/2008-as tanévben kezdte meg működését az általános iskolai tagozat. Az első, ötödik és hatodik osztályokban 39 tanuló nevelése-oktatása folyt.

2010. szeptember 1-jén indítottuk el első gimnáziumi osztályunkat. 2015. szeptemberében újra megnyílt az óvodánk is.

Szakoktatásunkat a legkorszerűbb gépekkel felszerelt számítógépes termek és az eltelt évek során kialakított komplex tanulási környezet segíti.

Az alapítók elképzelése ma is időszerű: az információs és kommunikációs technológiák alkalmazásának fejlesztése a közoktatás-fejlesztési stratégia szerves része.

1.3. Az intézmény jelenlegi helyzete

Tanulói összetétel

Az általános iskolai tagozaton diákjaink többsége isaszegi, a többiek Pécelről, Dányból, Gödöllőről és a Gödöllői-dombság egyéb településeiről bejárók, szociálisan éskulturálisan is heterogén összetételűek. Ismereteik, tárgyi tudásuk, képességeik is jelentős különbségeket mutatnak. Az teljes tanulólétszámhoz viszonyítottan magas a tanulási, magatartási, beilleszkedési problémákkal küzdők száma.

A középiskolába érkező tanulók többségének átlageredménye jó. Egy-egy osztály helyiekből, illetve a környező településekről bejárókból szerveződik. Ezen tanulócsoportok

összetételére is a heterogenitás a jellemző, a képességek és nem szerint egyaránt. A lányok száma - az iskola jellegéből adódóan - kevesebb a fiúkénál.

A gimnáziumi osztály magját az általános iskolánkból érkezők adták, átlageredményük jó. Nevelésük-oktatásuk folyamatossága biztosított, közösségükmeghatározó személyiségeivé válhatnak.

1.4. Az intézmény működésének feltételei

Személyi feltételek

Az intézmény vezetője a fenntartó, a Magyar Pünkösdi Egyház által kinevezett igazgató.

A tantestület kb. 90 %-ban főállású, kb. 10 %-ban óraadó pedagógusból áll. A nevelő-oktató munkát segíti pedagógiai asszisztens, logopédus, fejlesztő pedagógus, könyvtáros, rendszergazda és iskolatitkár. A szakos ellátottságnál törekszünk a 100%-ra. A pedagógusok rendszeresen részt vesznek továbbképzéseken, hazai és külföldi tanulmányutakon. A jól felkészített, lelkes tanári kar a legmodernebb tanítási módszerekkel, eszközökkel, szeretetteljes légkörben, szilárd erkölcsiség és értékrend szerint neveli-oktatja az intézmény diákjait. Az intézményben a szakmai munka koordinálása érdekében több szakmai munkaközösség működik.

A nevelő-oktató munkát segíti továbbá több technikai dolgozó is.

A pedagógusok teljesítményértékelésére (TÉR) vonatkozó rendelkezések

Az intézmény a pedagógusok teljesítményértékelési rendszerét a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény és az adott időszakban hatályos végrehajtási szabályok alapján működteti.

A teljesítményértékelési rendszer alkalmazására első alkalommal a 2024/2025 tanévben, illetve nevelési évben került sor. Az intézmény a 2024/2025 tanévre, illetve nevelési évre vonatkozó teljesítményértékelést az akkor hatályos jogszabályi rendelkezések és az irányadó módszertani előírások szerint folytatta le.

A pedagógusok teljesítményértékelésének megújításához szükséges törvényi rendelkezésekről szóló 2026. évi XXVI. törvény alapján a 2025/2026. tanévben, óvoda esetében az ugyanezen időszakra eső nevelési évben a Púétv. 98. § (3) bekezdése szerinti vezetői és pedagógus-teljesítményértékelés lefolytatására nem kerülhetett sor [Púétv. 163/A. §].

A 2026. évi XXVI. törvény 2. §-a 2026. július 11-i hatállyal hatályon kívül helyezte a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024. (IV. 4.) BM rendeletet. A Púétv. 98. § (3) bekezdésében meghatározott, a teljesítményértékelésre vonatkozó munkáltatói kötelezettség törvényi keretszabálya ugyanakkor hatályban maradt.

A 2026/2027 tanévben, illetve nevelési évben a teljesítményértékelést a Púétv. 98. § (3) bekezdése alapján le kell folytatni, az új eljárási szabályok szerint. A nevelési-oktatási intézmény vezetője munkáltatóként továbbra is felel a teljesítményértékelés lefolytatásáért [Púétv. 75. § (2) bekezdés k) pont].

A 2025/2026 tanévhez, illetve nevelési évhez kapcsolódó teljesítményértékelés

jogcímén kötelező munkáltatói illetménydöntés nem hozható; annak jogcímén a havi illetmény nem csökkenthető és nem emelhető. A 2025/2026 tanévi teljesítményértékelés a foglalkoztatotti alapnyilvántartásban nem rögzíthető.

A teljesítményértékelés helyi szabályait az intézmény az új végrehajtási jogszabály rendelkezéseinek megfelelően felülvizsgálja. A belső szabályozókban szereplő, jogilag irrelevánssá vált feladatokat és határidőket az intézmény kivezeti, az új eljárási szabályokat pedig a hatálybalépésüknek megfelelően átvezeti.

Jogszabályi hivatkozások: 2023. évi LII. törvény 75. § (2) bekezdés k) pont, 98. § (3) bekezdés és 163/A. §; 2026. évi XXVI. törvény 1-3. §; a 18/2024. (IV. 4.) BM rendelet 2026. július 11-től hatályon kívül.

Tárgyi feltételek

Az iskola 1996-97-ben épült Isaszeg központjában négyhektárnyi területen, nyugodt, csendes, forgalommentes telken, szép kilátással a környező dombokra, a Szoborhegyre. Tárgyi feltételei jók.

Az intézmény rendelkezik:

- 10 normál méretű tanteremmel,
- 6 kisebb méretű tanteremmel
- számítástechnikai laborral,
- számítástechnika szaktanteremmel,
- 1 sportépülettel *(szerkezetkész),*
- 2 tornaszobával
- 1 sportpályával
- 1 ebédlővel és kiszolgáló-gazdasági helyiségekkel,1 orvosi szobával, 1 könyvtárral, 1 stúdióval,
- 2 tanári, 1 titkársági, 1 tárgyaló és 3 irodahelyiséggel,
- 1 aulával-közösségi rendezvényekre, színházi előadásokra, bálokra,8 tantermes általános iskolai épülettel,
- 2 csoportos óvodai épülettel.

Az iskola, profiljából adódóan nagyszámú, hálózatba kötött számítógépekkel rendelkezik.

ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAM

ISASZEG

2026. augusztus 31.

TARTALOMJEGYZÉK

A pedagógiai programunk tartalmát meghatározó jogszabályok, dokumentumok 3

I. BEVEZETŐ 5

II. INTÉZMÉNYÜNK 7

Az intézmény hivatalos adatai: 7

Intézményünk bemutatása 7

Infrastruktúra és környezet 8

III. Az óvodánk nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései 10

Programunk alapelvei 10

IV. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP 13

Gyermekkép 13

Óvodakép 13

V. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI 14

Az egészséges életmód alakítása 14

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés 22

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása 25

VI. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI 27

Személyi feltételek 27

Tárgyi feltételek 31

VII. Jövőképünk - Az óvoda fejlődési stratégiája az elkövetkezendő időszakra 33

VIII. Az óvodai élet megszervezése 35

Napirend 36

Hetirend 37

Az óvoda egyéb speciális szolgáltatásai 37

Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység 37

Lurkó Iskola-előkészítő program 38

IX. Az óvoda kapcsolatai, a szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái 41

X. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI 45

Játék 45

Verselés, mesélés 46

Ének, zene, népi játék, tánc 47

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka 48

Mindennapos mozgás 49

Külső világ tevékeny megismerése 50

Munkajellegű tevékenységek 51

Tevékenységekben megvalósuló tanulás 53

XI. Hagyományok, ünnepek 54

XII. SAJÁTOS ALAPFELADATOK 57

A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 57

A szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységek 58
A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység 61
A kiemelt figyelmet igénylő gyermek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése 62
XIII. A PEDAGÓGIAI MUNKA DOKUMENTÁCIÓI - A GYERMEKEK FEJLETTSÉGÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE 67
XIV. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE 68
XV. A program ellenőrzése és értékelése 70

A PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK TARTALMÁT MEGHATÁROZÓ JOGSZABÁLYOK, DOKUMENTUMOK

- Magyarország Alaptörvénye
- 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.) és annak módosításai
- 77/2025. (IV. 15.) Korm. rendelet - A rendelet célja az óvoda és iskola közötti zökkenőmentes átmenet biztosítása, az iskolakezdéshez szükséges képességek célzott fejlesztésével.
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII törvény végrehajtásáról
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1997. évi XXXI. tv. a Gyermek védelemről és gyámügyi igazgatásról
- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól.
- 15/2013. (X. 8.) EMMI rendelete a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 419/2024.(XII.23.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről
- Az 1998. évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.)
- Az Oktatási Hivatalról szóló 121/2013. (IV. 26.) Korm. rendelet

Pedagógiai Programunk módosításánál az alábbi dokumentumokat vettük figyelembe:

- Az intézmény hatályos Alapító Okirata
- Intézményünk belső szabályzatai (SZMSZ, Házirend)
- A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve (Oktatási Hivatal) https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok
- A tartós gyógykezelés alatt álló gyermek köznevelési ellátásának irányelve https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok/tartos_gyogykezeles_szakmai_iranyelv
- Önértékelési Kézikönyv Óvodák számára. (Oktatási Hivatal)

- Országos tanfelügyeleti Kézikönyv óvodák számára (Oktatási Hivatal)
- Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez (Oktatási Hivatal)
- Fenntartói határozatok

I. BEVEZETŐ

Pedagógiai programunk újragondolását és módosítását a 77/2025. (IV.15.) Korm. rendelet alapján, a 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet 1. számú mellékletét képező Óvodai Nevelés Országos Alapprogram módosítása, valamint nevelőtestületünk tagjainak megújult szemlélete és közös elképzelései tették szükségessé.

A felülvizsgálat során kiemelt szempont volt, hogy megőrizzük a korábbi évek bevált gyakorlatát és eredményeit, ugyanakkor biztosítsuk intézményünk sajátos arculatának hangsúlyosabb megjelenítését és a szakmai megújulás lehetőségét.

Nevelőtestületünk tagjai teljes mértékben azonosulnak az Alapprogram alapelveivel, és elkötelezetten törekednek arra, hogy pedagógiai munkájukban érvényesülhessen a szakmai szabadság, a gyermekek jogainak tiszteletben tartása és érdekeik védelme.

Nevelési gyakorlatunk középpontjában továbbra is a gyermekek harmonikus fejlődése áll, amelyet a sokszínű pedagógiai eszköztár alkalmazása és a szakmai megújulásra való törekvés támogat.

Nevelésünk célja a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése, amelyet a sokszínűség megőrzésére és a folyamatos szakmai megújulásra építve valósítunk meg.

A dokumentum kidolgozásakor kiemelt figyelmet fordítottunk a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének elveire, biztosítva számukra is az esélyegyenlőséget és a fejlődés lehetőségét.

Felgyorsult, digitalizált világunkban az óvodáskorú gyermekek mindennapjait nemcsak a természeti és társadalmi környezet, hanem a digitális eszközök és az állandó információáradat is alakítja. Az óvoda feladata ezért kettős: őrizni a gyermekkor nyugalmát, a játék felszabadító örömét, ugyanakkor felkészíteni a gyermekeket arra, hogy biztonsággal eligazodjanak a modern kor kihívásai között.

A társadalmi folyamatok hatására folyamatosan átalakulnak a gyermekek szükségletei, valamint az önmegvalósításhoz és boldoguláshoz nélkülözhetetlen személyiségjegyek hangsúlyai.

Ezekhez az átalakulásokhoz való ésszerű alkalmazkodás pedagógiai szemléletünkben is változásokat hozott.

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja minden intézmény számára közös kiindulópontot jelent, amelyhez igazodva a sokszínű világ elvárásainak is meg kell felelnünk.

Alapfeladatunk annak biztosítása, hogy az óvodai nevelés a családi nevelés természetes kiegészítéseként szolgáljon. Legfőbb célunk a gyermekek harmonikus fejlődésének támogatása, személyiségük sokoldalú kibontakoztatása.

Nevelési gyakorlatunk alapját az a törekvés adja, hogy a népi kultúra értékeit és a hagyományőrzést élményszerűen közvetítsük, hiszen ezek fontosak a gyermekek nemzeti identitásának formálásában.

A mindennapokban az időt nem elszigetelt szakaszokra bontjuk, hanem összefüggő, áramló folyamatként értelmezzük. A nevelés ritmusát az évszakok váltakozása, a jeles napokhoz és ünnepekhez kötődő szokások, valamint a heti vagy kétheti időkeretek határozzák meg.

A nevelés területei és a különböző tevékenységformák mindig egymásra épülnek, soha nem elszigetelten jelennek meg. Ezek közül a játékot tekintjük a fejlődés és a tanulás legfontosabb eszközének. Hasonlóan meghatározó szerepe van az anyanyelvi nevelésnek, amely minden óvodai tevékenységet áthat.

Programunk nyitott és rugalmas, így lehetőséget biztosít arra, hogy a sajátos nevelési igényű, a kiemelt figyelmet igénylő, valamint az eltérő szociokulturális háttérrel érkező gyermekek egyaránt megtalálják benne a fejlődésükhöz szükséges feltételeket. Gondoskodunk arról is, hogy a migráns gyermekek befogadása interkulturális szemléletben történjen, elősegítve a közösségbe való beilleszkedésüket.

II. INTÉZMÉNYÜNK

Az intézmény hivatalos adatai:

- Az intézmény OM azonosítója: 032630
- Az intézmény hivatalos elnevezése: **Gábor Dénes Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Technikum**
- Székhely, feladatellátási helye: 2117 Isaszeg, Gábor Dénes köz 1.
- E-mail: titkarsag@sziszi.hu Telefon szám: +36 28 496 206
- Web: www.sziszi.hu
- Intézmény típusa: Többcélú, köznevelési intézmény
- Intézmény fenntartója: **Magyar Pünkösdi Egyház**
- Székhelye: 1143 Budapest, Gizella u. 37.)
- Az intézmény jogállása: önálló, belső egyházi jogi személy
- Intézmény felügyelete: A szakmai és törvényességi felügyeletet a Magyar Pünkösdi Egyház látja el, mint fenntartó, a fenntartói tevékenység törvényességi felügyeletét a Pest Megyei Kormányhivatal gyakorolja.
- Az intézmény vezetőjének kinevezési rendje: Az intézmény igazgatóját a jogszabályoknak megfelelően a fenntartó nevezi ki, a munkáltatói jogkör felette a fenntartó képviselője gyakorolja.
- A Pedagógiai Program létrehozója: Gábor Dénes Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Technikum igazgatója, a nevelőtestület bevonásával
- Az óvodai csoportok száma: 2
- Az óvoda jogszabályban meghatározott közfeladata: Gyermekek nevelése hároméves kortól a tankötelezettség kezdetéig. Az óvoda a gyermek hároméves korától ellátja a napközbeni ellátással összefüggő feladatokat, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek óvodai nevelésével, ellátásával együtt, az Alapító Okirat szerint.
- Az óvodai alkalmazottak munkaköre: Köznevelési foglalkoztatotti jogviszony alatt állók: óvodapedagógusok, óvodatitkár, pedagógiai munkát segítő munkatársak, logopédus - gyógypedagógus
- Működési terület: Jellemzően Isaszeg város közigazgatási területe és vonzáskörzete (Dány, Tura, Vácszentlászló, Gödöllő, Valkó, Aszód, Hévízgyörk, Veresegyház, Szada, Bag, Pécel stb.)

Törvényi megfelelést szolgáló egyéb információk:

- A nevelés és fejlesztés magyar nyelven folyik.
- A hitoktatás a törvényi előírásoknak megfelelően - évente a szülői igényekre alapozva - biztosított.

Intézményünk bemutatása

A Gábor Dénes Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Technikum, Isaszeg központjában, csendes, zöldövezeti környezetben helyezkedik el. Intézményünk többcélú,

országos beiskolázású köznevelési intézmény, amely magában foglalja az óvodát, az általános iskolát, valamint a gimnáziumi és technikumi tagozatot. Fenntartónk a Magyar Pünkösdi Egyház.

Óvodánk 2015 szeptemberében kezdte meg működését két vegyes életkorú csoporttal. Kezdetben 35 gyermek látogatta intézményünket, mára a csoportok létszáma stabilan 20–20 főre bővült. A növekvő gyermeklétszámot a településre költöző családok, a környező településekről érkező szülők bizalma, valamint a nevelőtestület elhivatott munkája is erősítette.

A szülők többsége fiatal korosztályból kerül ki. Jelentős arányban találhatók közöttük felsőfokú végzettséggel rendelkező értelmiségi szülők, akik a gyermeknevelést felelősségteljesen, tudatos szemlélettel közelítik meg.

Infrastruktúra és környezet

Az óvoda épületét tágas, parkosított udvar veszi körül, ahol korszerű játékok (csúszdák, hinták, homokozó, babaház) biztosítják a gyermekek mozgásfejlődését. Az udvarhoz kapcsolódik egy félig nyitott, lekövezett faház is, amely rendezvények, közös tevékenységek színtere. A csoportszobák világosak, jól felszereltek, könnyen átrendezhetők, a gyermekek életkorának megfelelő bútorokkal berendezve. Az épülethez tágas terasz kapcsolódik, ahol a gyerekek jó időben és rossz időben egyaránt levegőzhetnek, alkothatnak.

A csoportszobák tágasak, világosak, kertre néző fekvésűek, belső tereikben tagolt játéksarkok biztosítják, hogy a gyerekek egyaránt találjanak lehetőséget csendes elvonulásra és közös tevékenységre. A gyermekek számára elérhető magasságban elhelyezett játékpolcok, játszószőnyegek, szerepjátékhoz szükséges eszközök, mesesarok, vizuális alkotósarok és természet-élősarok került kialakításra.

A kertben a gyerekek aktívan részt vesznek a növények gondozásában, miközben közvetlenül figyelhetik meg az évszakok változásait. Gyermekméretű kerti eszközök segítik a munkájukat, a komposztláda pedig lehetőséget ad a környezettudatos hulladékkezelésre.

A kültéri játszó udvar mászókákkal, hintákkal, csúszdával és homokozóval biztosítja a változatos szabadtéri tevékenységeket, mozgásformákat. Az udvari játékok környezetbarát anyagból készültek, hozzájárulnak a mozgásfejlődéshez, a füves területek pedig futkározásra adnak teret. Az udvar a mindennapi szabad és szervezett mozgásfejlesztés kiemelt színtere.

Az elmúlt években az óvoda folyamatos korszerűsítésen ment keresztül: megtörtént a világítás és fűtésrendszer felújítása, a nyílászárók cseréje, sószoba és fejlesztőszoba kialakítása, az udvar gyepesítése, öntözőrendszerrel való ellátása, új udvari játékok telepítése, a tálaló konyha és étkező burkolása, a nevelői szoba kialakítása, valamint minden csoportszoba légkondicionálóval való felszerelése. Az étkezések közös, kialakított étkezőhelyiségben zajlanak, az ételeket külső szolgáltató biztosítja. A csoportszobák mellett logopédiai és fejlesztő foglalkozásokhoz külön helyiség is rendelkezésre áll, ahol logopédus, gyógypedagógus segíti a gyermekek fejlesztését.

Helyi közösségi kapcsolódás

A település lakói számára kiemelt érték a hagyományőrzés: az ünnepeket és jeles napokat az évszakokhoz, népi szokásokhoz illeszkedve, méltó módon rendezik meg.

III. AZ ÓVODÁNK NEVELÉSI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLKITŰZÉSEI

„Az elfogadás olyan, mint a termékeny talaj, mely lehetővé teszi, hogy a kis mag olyan gyönyörű virággá fejlődjön, amilyenné belső lehetőségei csak engedik. A talaj kioldja a mag fejlődési képességét, de ez a képesség maga benne rejlik a magban. Csakúgy, mint a magban, a gyermekben is tökéletesen benne rejlik a fejlődés képessége."
(Thomas Gordon)

Pedagógiai munkánk középpontjában a gyermek áll, akit egyedi, megismételhetetlen személyiségnek tekintünk. Feladatunk a családi nevelés kiegészítése, a gyermek harmonikus fejlődésének elősegítése, valamint személyiségük sokoldalú kibontakoztatása. A nevelés során tiszteletben tartjuk a gyermeki jogokat, figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat és az egyéni különbségeket, miközben változatos, tevékenységközpontú tapasztalatszerzést biztosítunk számukra.

Meggyőződésünk, hogy a sokoldalú fejlődés alapja a szeretetteljes, biztonságos óvodai légkör, a családokkal való szoros együttműködés és a hiteles pedagógusi minta. A szülőkkel partneri kapcsolat kialakítására törekszünk: rendszeres párbeszéddel, tájékoztatással és aktív bevonással segítjük a gyermekek érzelmi biztonságát és fejlődését.

Fontos, hogy a gyermekek otthonosan érezzék magukat intézményünkben, tapasztalatokban gazdag, derűs mindennapokat éljenek meg, és változatos lehetőségeket kapjanak képességeik kibontakoztatására. Nyitottságra, kíváncsiságra, az egészséges életmód alapjainak elsajátítására, a társas kapcsolatok erősítésére, valamint az önkifejezés és önismeret fejlődésére törekszünk.

Programunk alapelvei

Pedagógiai programunk kialakítása során figyelembe vettük intézményünk adottságait, valamint a közösség igényeit.

- A mindennapi nevelőmunkánk során játékba integrált korszerű, cselekvő, felfedező, alkotó képességet és kreativitást erősítő tevékenységeket kínálunk. Mindezt komplex módszertani megközelítéssel valósítjuk meg, melyek keretét az évszakok, ünnepek, jeles napok, hagyományok és a közvetlen környezet adják.
- Meggyőződésünk, hogy mindaz, amit a hozzánk járó gyermekek óvodai éveik alatt átélnek és elsajátítanak, maradandó útravalóvá válik számukra: megalapozza az iskolai beilleszkedést és segíti őket abban, hogy a gyorsan változó világban magabiztosan, tudatosan tájékozódjanak.
- Külön figyelmet fordítunk arra, hogy a gyermekek otthonosan érezzék magukat óvodánkban, derűs, biztonságos légkörben fejlődjenek, miközben megalapozzuk iskolai beilleszkedésüket.
- Mindennapi munkánk alapja a gyermekek tisztelete, szeretete, iránt uk érzett

felelősségünk és gondoskodásunk. A nyugodt, biztonságos és esztétikus környezet megteremtésével segítjük elő az óvodai életbe való beilleszkedést.

- A játékot kiemelt nevelési eszköznek tekintjük: elegendő időt, nyugodt légkört és változatos játéklehetőségeket biztosítunk ahhoz, hogy a gyermekek szabadon kipróbálhassák önmagukat, kísérletezhessenek, és tapasztalatokat gyűjtsenek. A szabad játék kiemelt jelentőséget kap, hiszen az ebben rejlő tapasztalatok támogatják az „Én" fejlődését, erősítik az alkotóvágyat, az önkifejezés képességét és a teljesítmény örömét. A spontán élmények szándékos tanulássá alakulhatnak, amely elősegíti a kreativitás kibontakozását, a kommunikáció fejlődését és a problémahelyzetek önálló megoldására való felkészülést.
- Az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, megerősítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.
- Az anyanyelvi nevelés mindennapi pedagógiai munkánk kiemelt területe. Célunk a gyermekek szókincsének gazdagítása, beszédük tisztaságának, kifejezőerejének és kommunikációs kedvének fejlesztése. Ezt változatos módszerekkel segítjük: a mesélés, verselés, bábozás és dramatikus játékok mellett alkalmazzuk a papírszínház eszközét (kamishibai), valamint drámapedagógiai eszközöket is. Fontos, hogy a nyelvi fejlesztés ne csak az irányított foglalkozásokban jelenjen meg, hanem áthassa a mindennapokat - a játékot, a közös beszélgetéseket, énekes-mozgásos tevékenységeket egyaránt. Külön figyelmet fordítunk a nyelvi hátránnyal küzdő gyermekek támogatására, egyéni és kiscsoportos fejlesztés keretében.
- A fejlesztést mindig differenciáltan, a gyermekek egyéni szükségleteihez és képességeihez igazítjuk. Külön figyelmet fordítunk a kiemelkedő adottságokkal rendelkező, illetve a hátrányos helyzetű gyermekek támogatására. Egyéni és mikrocsoportos formában biztosítjuk számukra a fejlődés lehetőségét, mindig szem előtt tartva a személyre szabott bánásmód elvét.
- Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek érzékenyen reagáljanak saját közösségük, hazájuk és a globális környezet problémáira, és aktív szerepet vállaljanak azok kezelésében. A vidéki környezet adta lehetőségeket kihasználva olyan óvodai életet kínálunk, amely szoros kapcsolatban áll a mindennapi valósággal, és sokféle lehetőséget biztosít a felfedezésre.
- Programunk kialakításakor intézményünk adottságaira és hagyományaira építettünk. A gyermeki aktivitásra alapozva játékba ágyazott, cselekvő, felfedező és alkotó tevékenységeket kínálunk, amelyek kreativitásukat és önállóságukat fejlesztik. Tevékenységeink kereteit az évszakok váltakozása, az ünnepek, a jeles napok és a közvetlen környezet biztosítják, melyek élményszerűen gazdagítják a gyermekek tapasztalatait.
- Kiemelt szerepet kap a környezeti nevelés. Élményekre és közvetlen tapasztalatokra építve tanítjuk meg a gyermekeket a természet szeretetére, értékeinek megőrzésére,

valamint a fenntarthatóság alapjaira.

- A XXI. század kihívásai alatt olyan társadalmi és pedagógiai tényezőket értünk, amelyek alapvetően formálják a nevelés és oktatás tartalmát, módszereit és szereplőit. Ide tartozik a gyermekek megváltozott szükséglet- és élményvilága, a tanulási környezet átalakulása, az esélyegyenlőtlenségek mérséklésére irányuló törekvések, valamint a gyermekek közötti különbségek tudatos figyelembevétele.
- Célunk a változásokkal való szembenézés és azok alakításának képessége, a kritikus gondolkodás és felelős döntéshozatal támogatása, a problémák felismerésének és megoldásának ösztönzése, valamint a kreativitás, az ötletgazdagság és a fantázia kibontakoztatása.
- Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek érzékenyen reagáljanak saját közösségük, hazájuk és a globális környezet problémáira, és aktív szerepet vállaljanak azok kezelésében.
- A fenntarthatóság pedagógiáját követjük, melynek lényege, hogy olyan embereket neveljünk, akik képesek fenntartható társadalmat kialakítani és működtetni. Olyan magatartásminták, ismeretek és értékek átadására törekszünk, melyek alapja, hogy a jelen cselekedeteink a jövőnkre hatnak ki.
- A fenntartható szemlélet mellett hangsúlyt helyezünk a kritikus gondolkodásra, felelős döntéshozatalra, a problémák felismerésére és megoldására, a kreativitás és az önkifejezés fejlesztésére.
- Az egészséges életmód alakítását a helyes táplálkozás, a mozgás iránti igény kielégítése, valamint egészségvédő programok és projektek támogatják. A magyar nyelv, a népi kultúra és a hagyományok megőrzése szintén kiemelt feladatunk, amelyet természetes módon, a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodva közvetítünk.
- Az önkifejezés különböző formáira való nyitottság elősegíti, hogy a gyermekek ne csak saját érzéseiket, hanem mások nehézségeit is megértsék, és a másság tiszteletére építve empatikus, együttműködő és segítőkész társakká váljanak. Intézményünk befogadó szemlélettel működik, integrált nevelést is biztosít, ahol senkit sem érhet hátrány képességbeli különbségei miatt.
- Szakmailag felkészült és elkötelezett nevelőtestületünk garantálja a magas színvonalú, kiszámítható és biztonságos működést. Számunkra a legfontosabb elismerés, ha a gyermekek örömmel jönnek óvodánkba, és a szülők bizalommal ránk bízzák őket.
- A családokkal való együttműködést kulcsfontosságúnak tartjuk, hiszen a gyermekek érzelmi biztonsága és fejlődése csak közös erőfeszítéssel valósulhat meg. A szülőkkel rendszeres, őszinte párbeszédre törekszünk, az óvodai életben pedig számítunk aktív részvételükre. Már a beiratkozáskor fontosnak tartjuk programunk és házirendünk ismertetését, a beszoktatási időszakban pedig szülői jelenléttel támogatjuk a gyermekek fokozatos beilleszkedését.

A támogató környezet megteremtésével segítjük, hogy a gyermekek megtapasztalják a különbözőségek elfogadását, és maguk is befogadóvá, együttműködővé váljanak.

IV. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

Gyermekkép

Valljuk, hogy életünket egyszeri és megismételhetetlen történésként éljük meg, amelyben folyamatosan tapasztalatokat, tudást és élményeket gyűjtünk. E folyamatban feszültségek és harmóniára törekvés egyaránt jelen van, önmagunkkal, a társainkkal és a minket körülvevő világgal való kapcsolatban.

A gyermek fejlődő személyiség, akinek alakulását genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, valamint a spontán és tudatosan megtervezett környezeti hatások együttesen formálják. Így a gyermek minden életkorban és minden egyén esetében sajátos testi és lelki szükségletekkel rendelkezik, amelyekre nevelőmunkánk során figyelemmel kell lennünk.

Óvodai nevelésünk gyermekközpontú és befogadó, amelynek alapvető célja a személyiség szabad kibontakoztatása. Fontosnak tartjuk, hogy minden gyermek egyformán magas színvonalú, szeretetteljes nevelésben részesüljön, önmagához képest fejlődjön, és meglévő hátrányai csökkenjenek.

A gyermek egyedi fejlődési útját segítjük azzal, hogy gazdag és változatos tevékenységeken keresztül közvetlen tapasztalatokat és élményeket biztosítunk számára.

Óvodakép

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere, személyi és tárgyi, valamint pedagógiai környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában, miközben az teljesíti a funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését, a személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

Az óvodai nevelésben alapelv, hogy:

- a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi,
- a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását,
- az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik:

- a gyermeki szükségletek kielégítéséről,
- az érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről,
- a testi, a szociális és értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakításáról,
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű - az életkornak és fejlettségnek megfelelő - tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékról,
- e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmakról, emberi értékek közvetítéséről, a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítanunk kell az önazonosság megőrzését, a nemzeti identitás erősítését, a nemzetiségi hagyományok átörökítését, a nemzetiségi gyermekek nyelvi nevelését és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

V. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

Az óvodai nevelés általános feladatai:

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi, lelki és értelmi fejlesztése.

Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Az egészséges életmód alakítása

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja szerint az óvodai nevelés alapvető feladata a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ennek biztosítása teremti meg az egészséges fejlődés alapját, segíti a gyermek egészségi potenciáljának kiteljesedését, és lehetőséget ad arra, hogy a mindennapi élethelyzetekben a legegészségesebb alternatívát válassza, vagyis kialakuljon benne az egészséget támogató döntések képessége.

Ezen belül az óvodai nevelés feladata:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése,
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése,
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése,
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása,
- életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához,
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése,
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása,
- megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó-, prevenciós és korrekciós testi, lelki és értelmi nevelési feladatok ellátása.

Az egészség megvédése társadalmi és egyéni feladat. A kisgyermek egészségéért a család mellett óvodánk is felelősséggel tartozik.

Az óvodai egészségnevelés háttere a család. A gyermekek számára a szülők, valamint a közvetlen környezet jelenti a modellt. Tapasztalataink szerint a szülők számos esetben igénylik segítségünket a gyermekek egészséges szokásrendszerének, optimális magatartásának kialakításához.

Gondozás az óvodai életben

Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak kiemelt szerepe van. A gondozás magába foglalja a testi és lelki egyensúly kialakítását és fenntartását, biztosítja a higiéniás feltételeket az óvoda egész területén, valamint figyelemmel kíséri a gyermekek személyes higiénés fejlődését is.

Gondoskodunk a gyermekek egészségi állapotának megőrzéséről, a helyes testápolási szokások kialakításáról, a megfelelő ruházat és öltözködés biztosításáról, valamint a fertőző betegségek megelőzéséről.

Gondozási tevékenységeink:

- Egészséges táplálkozás, étkezés
- Testápolás
- Öltözködés

- A pihenés - alvás szokásai
- Betegség megelőzés
- Testi nevelés (mozgásigény kielégítése)
- Baleset megelőzés
- Lelki (mentálhigiénés) nevelés feladatai

Egészséges táplálkozás, étkezés

- Az óvoda az egészséget támogató táplálkozási és folyadékfogyasztási szokások kielégítése és kialakítása érdekében napi 3x étkezést és folyamatos, igény szerinti folyadék ellátást biztosit.
- Ennek érdekében figyelemmel kísérjük a gyermekek étrendjét, hogy az változatos és megfelelő tápanyagtartalmú legyen.
- Törekszünk a magas cukor-, só- és telített zsírtartalmú ételek csökkentésére, valamint a zöldségek, gyümölcsök és tejtermékek fogyasztásának ösztönzésére.
- Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését együttműködve a gondozást végző többi munkatárssal.
- Fontos az étkezések ritmikus időben történő elosztása, napirendbe épülése, hogy meg ismertessük az óvodai foglalkozások és az étkezések keretében a gyermekeket új ízekkel, addig ismeretlen étel- és italféleségekkel, egészségnapjaink egyikén szervezzük meg az egészséges táplálkozásra nevelés programot.
- Változatos formákban a napi zöldség és gyümölcsfogyasztás biztosítása a szülők bevonásával.
- Egyéni szükségleteket, igényeket kielégítő, mennyiségileg elegendő, minőségileg megfelelő ételek étrendbe iktatása: egészséges ételek, italok és kiegészítő élelmiszerek fogyasztásával betegségek megelőzése, a szervezet optimális működésének támogatása, a testi fejlődés elősegítése (pl. fogszuvasodás, cukorbetegség, stb.).
- Kulturált étkezési szokások kialakítása a felnőttek példa és mintaadása révén: esztétikus, alkalomhoz illő teriték, helyes evőeszköz használat, kulturált, nyugodt étkezés, étkezés közbeni helyes viselkedés, segédkezés, majd önálló munkavégzés - terítés az étkezés előkészületeiben.

A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 2021. szeptember 1-jétől hatályos módosítása alapján az óvodáknak, valamint az iskolák 1-8. évfolyamának biztosítaniuk kell az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek számára a napközbeni alapvető speciális ellátást. Ez magában foglalja a vércukorszint szükség szerinti ellenőrzését, valamint - amennyiben orvosi előírás rendelkezik róla és a szülővel, törvényes képviselővel írásban egyeztettek - az előírt időpontokban a megfelelő mennyiségű inzulin beadását.

A diabéteszes gyermekek esetében elengedhetetlen az élelmezést biztosítóval való kapcsolat, hiszen a cukorbetegség kezelésében meghatározó az étkezés, melyet az étkezésenként grammra bontott cukormennyiség alapján dietetikus határoz meg.

A diabéteszes gyermekek intézményen belüli ellátását az ezzel a feladattal megbízott, a feladatkörhöz kapcsolódó eljárásrendnek megfelelően, a szükséges elméleti és gyakorlati

tudással rendelkező személy végzi. A cukorbeteg gyermekek biztonságos ellátásához szükséges a szülők, szakorvos, óvodapedagógusok, pedagógiai asszisztensek, dajkák, konyhai dolgozó szoros együttműködése.

A táplálék allergiás gyermekek számára a speciális ételhez való hozzájutást az élelmezést biztosítóval történő egyeztetésekkel, szükség szerinti szakorvosi javaslat alapján szervezzük meg, és fokozott figyelemmel kísérjük. A számukra biztosított ételek/élelmiszerek külön, névvel ellátott edényben érkeznek.

Az intézmény orvosa az óvodapedagógusokat, pedagógiai asszisztenst és a dajkákat rendszeres helyi képzésben részesíti, különös tekintettel az allergiás sokk felismerésére, az önbelövő adrenalininjekció használatára. A pedagógusok az erre vonatkozó eljárásrend alapján járnak el.

Testápolás

A testápolás magába foglalja a testünk, ruházatunk gondozását, egészségünk védelmét, tisztaságigényünk kielégítését, továbbá a közvetlen és a tágabb környezetünk tisztántartására való törekvésünket. A testápolás igényének kialakítása modellkövetéssel az óvodapedagógus és a dajka segítségével, együttműködésével történik.

Az óvodai nevelés során kiemelt célunk, hogy a gyermekek higiénés szokásai fokozatosan, életkoruknak és fejlődési ütemüknek megfelelően alakuljanak ki. Ennek érdekében:

- Ösztönözzük a gyermekeket a tisztasági igény kialakítására, amely magában foglalja a tisztálkodást, a toalett megfelelő használatát, az intim magány biztosítását, a helyes fogmosás technikájának elsajátítását és gyakorlását, a fésülködést, a köröm és haj ápolását, valamint szükség esetén a fürdés vagy zuhanyozás gyakorlatát.
- Segítjük a gyermekeket az orrfújás helyes technikájának megtanulásában, a köhögés és tüsszentés kulturált módjának kialakításában.
- Biztosítjuk a megfelelő személyi és tárgyi feltételeket: egyéni tisztálkodási eszközök, higiénikus kézmosási lehetőségek, vírusölő hatású kézfertőtlenítő szappan, szükség szerinti fogkefe- és fogkrémcsere, rendszeres szellőztetés és allergénmentes környezet.
- Gondoskodunk a rendszeres fogászati szűrésről és az étkezés utáni fogápolás megszerettetéséről.
- Figyelmet fordítunk a környezeti higiéniára, a tiszta ruházat biztosítására, a felületek tisztántartására, portalanítására, valamint a téli időszakban aromaterápiával segítjük az egészséges levegő fenntartását.
- A gondozási feladatok ellátásában az óvodapedagógus irányításával a dajkák, pedagógiai és gyógypedagógiai asszisztensek aktívan közreműködnek, fokozatosan önállóan felismerve és ellátva a felmerülő feladatokat.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- A gyermek önállóan képes tisztálkodni, fogat mosni, fésülködni, orrot fújni, és tisztán tartja személyes higiénés eszközeit.

- Önállóan használja az illemhelyet, szükségleteit jelzi, tisztaságigénye kialakul.
- Betartja a higiénés szokásokat a mindennapi tevékenységek során.

Öltözködés

A helyes öltözködés két feltétele az időjáráshoz és a környezeti adottságokhoz való alkalmazkodás és esztétika.

- Ügyelünk arra, hogy a gyermekek a szabadban megfelelően (rétegesen) legyenek felöltözve, ehhez megfelelő váltóruhájuk legyen, a téli levegőzéshez legyen biztosított a vízhatlan ruházat.
- Épületen belül a tevékenységektől és a hőmérséklettől függően könnyű, kényelmes ruházatot viseljenek.
- A gyermekek tanítása az öltözködés megfelelő sorrendjére és ruháik rendben tartására.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- A gyermek önállóan öltözködik.
- Ruhája tisztaságára vigyáz.
- Ruháját be tudja gombolni, cipőfűzőt be tudja kötni.
- Rendben, a megfelelő saját helyére gyűjti össze a ruháját.
- Jelzi, ha melege van, vagy fázik.

A pihenés - alvás szokásai

- Fontosnak tartjuk, hogy biztosítsuk a gyermekek számára a nyugodt, csendes és zajmentes légkört, a tiszta, friss levegőt. Mesével, esetleg halk zenével teremtjük meg a megfelelő hangulatot. Simogatással, otthonról hozott játékokkal segítjük hozzá az azt igénylő gyermekeket az elalváshoz.
- Figyelembe vesszük, hogy a gyermekek alvásigénye eltérő. A nyári időszakban az iskolába készülő gyermekek számára lehetőséget biztosítunk a fokozatos felkelésre, ezzel segítve az iskolai napirendre való átállást.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- a gyermek nyugodtan pihen, és késleltetni tudja szükségletei kielégítését.

Betegség megelőzés

- Fertőző betegségek megelőzése, felismerése, óvintézkedések általi megállítása.

Az óvodapedagógus feladata:

- A fertőzésmentes környezet fenntartása. (fertőző betegség előfordulása esetén a dajkák végzik a megfelelő fertőtlenítést).
- A szülők tájékoztatása minden fertőző megbetegedésről, amely a csoportban megjelenik.
- A beteg gyermek elkülönítése a közösségtől, lázának csillapítása, valamint - a szülővel történt egyeztetést követően - felügyelet biztosítása, amíg a szülő megérkezik.

- Rendszeres szabad levegőn tartózkodás biztosítása a gyermekek ellenálló képességének fokozása érdekében.
- Testi nevelés megvalósítása: kondicionáló testedzés, mindennapos mozgás és a mozgásigény kielégítése a nap folyamán.
- A sószoba rendszeres használata a légúti betegségek megelőzésére és az immunrendszer erősítésére.

Testi nevelés (mozgásigény kielégítése)

- Az egészséges életvitel iránti igény kialakításával támogatjuk a gyermekek önálló választását.

Az óvodapedagógus feladata:

- Biztosítson nagymozgásos lehetőségeket, amelyek erősítik a gyermekek állóképességét és keringését (futás, hintázás, mászás, labdázás), és hagyja, hogy maguk határozzák meg az aktivitás mértékét.
- Az évszaknak és időjárásnak megfelelően biztosítson mindennapi szabad levegőn való tartózkodást, és szervezzen rövid, játékos mozgásos tevékenységeket az udvaron.
- Kondicionáló mozgásokkal (pl. kerékpározás, futóbicikli, rollerezés, szánkózás) segítse a gyerekek felfrissülését és felüdülését.
- A csoportszobákban alakítson ki mozgásos tevékenységre alkalmas sarkot, és gondoskodjon a szükséges eszközök biztosításáról.

Baleset megelőzése

- A gyermekekkel az óvodai nevelési év során, valamint szükség szerint - új játékok, eszközök bevezetésekor, kirándulások előtt - ismertetni kell a védő-óvó előírásokat.
- A védő-óvó szabályokat a gyermekek életkorához és fejlettségi szintjéhez igazodva kell bemutatni. Az ismertetés tényét és tartalmát a csoportnaplóban rögzíteni szükséges.
- A munkáltató köteles gondoskodni arról, hogy szükség esetén az elsősegélynyújtás, a sürgősségi orvosi ellátás, a mentés és a tűzvédelmi feladatok ellátása érdekében az illetékes külső szervezetekkel azonnal kapcsolatot lehessen létesíteni.
- A munkáltató a hatályos jogszabályok alapján köteles minden szükséges intézkedést megtenni veszélyhelyzet esetén: biztosítja a munkahely kiürítésének feltételeit, kijelöli a tűz- és katasztrófavédelmi feladatokra alkalmas munkavállalókat, meghatározza létszámukat, gondoskodik felkészítésükről és a megfelelő védőeszközökről.
- Az óvoda berendezései és eszközei kizárólag a baleset-megelőzési szempontból történt előzetes ellenőrzést követően használhatók. Állapotuk folyamatos felügyelet alatt áll, az udvari eszközök esetében ez szakértői felülvizsgálattal egészül ki.

Az óvodapedagógus feladata:

- Az óvodapedagógus feladata, hogy biztosítsa a gyermekek számára a balesetmentes környezetet mind a csoportszobában, mind az udvaron, a nap folyamán folyamatosan figyelemmel kísérve tevékenységüket.

- Köteles állandóan szem előtt tartani a lehetséges baleseti helyzetek felismerését, megelőzését és kivédését.
- Baleset bekövetkezése esetén köteles gondoskodni a gyermek szakszerű ellátásáról, valamint a szülő haladéktalan értesítéséről.
- Feladata, hogy a gyermekek életkoruknak megfelelő módon ismerjék és felismerjék környezetükben a veszélyes anyagokat és helyzeteket.
- A dajka, a pedagógiai asszisztens és a gyógypedagógiai asszisztens az óvodapedagógus irányítása mellett vesz részt a feladatok végrehajtásában, és kötelesek az adódó feladatokat felismerni, illetve önállóan is elvégezni.

Lelki (mentálhigiénés) nevelés feladatai, tartalma

- Az egészséges életmód alapjainak megteremtése és az egészséges napirend kialakítása a gyermekek természetes bioritmusához igazodva.
- Nyugodt, kiegyensúlyozott élettempó biztosítása a napirend és a hetirend szervezésénél, figyelembe véve az életkori és egyéni sajátosságokat.
- Az érzelmi stabilitás támogatása szabad játék, személyiségfejlesztő játékok, konfliktuskezelési módszerek és asszertív kommunikáció alkalmazásával.
- A mentálhigiénés problémák időben történő felismerése és kezelése.

Mentálhigiénés problémák felismerése

- Idegrendszeri eredetű tünetek: túlmozgékonyság, fokozott izzadás, tikk.
- Szokástól eltérő viselkedések: ujjszopás, körömrágás.
- Funkcionális zavarok: beszéd- és alvásproblémák.

Az óvodapedagógus feladata:

- Biztosítsa, hogy a gyermekek tevékenységei között a váltás folyamatosan, életkoruknak és igényeiknek megfelelő ütemben történjen.
- Kísérje figyelemmel a gyermekek egyéni szükségleteit a nap folyamán, ezek kielégítésével erősítve a biztonságérzetet és a jó közérzetet.
- Támogassa a nevelőtestület által kialakított napirend megvalósulását (folyamatos játék, azonos időpontban és időtartamban ismétlődő étkezési lehetőség, mindennapos mozgás, szabad levegőn tartózkodás, mesélés, pihenés).
- Előzze meg a bántalmazás és az erőszak bármely formáját a gyermekek között.
- Vegyen részt a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokban, a gyermekek fejlődését veszélyeztető tényezők megelőzésében, feltárásában és megszüntetésében.

Az óvodai nevelés rendszerében kiemelt jelentősége van a környezet- és egészségtudatos magatartás kialakításának. A gyermekek gondolkodásának és szemléletének megalapozásával, valamint rajtuk keresztül a szülők szemléletformálásával nevelőtestületünk is fontos szerepet vállal.

Elköteleződésünk és a mindennapi gyakorlatban való következetes jelenlét adja ennek igazi jelentőségét. Hisszük, hogy a környezettudatos magatartás óvodai megalapozása kicsinek

tűnő, mégis hosszú távon sorsfordító lépés a gyermekek életében és a jövő társadalmának alakításában.

A fenntarthatóság pedagógiájának fontos értékei:

- az élet tisztelete,
- az egészség értékként történő megbecsülése, óvása,
- a tudatos döntések meghozatalának képessége és készsége,
- a hagyomány őrzése - átmentése a jövőbe.

A környezet megismerése áthatja az egész óvodai életet, nemcsak a foglalkozásokhoz kötődik. Változatos, élményekben gazdag tevékenységekkel fejlesztjük a gyermekek érzelmeit és kifejezőképességét, építünk családi tapasztalataikra, és szükség esetén segítünk a hátrányok leküzdésében.

Az óvodás gyermekek életvezetési készségeinek és képességeinek fejlesztése nem kizárólag az óvoda feladata és felelőssége, hanem a szükebb-tágabb családé, valamint a társadalomé és a médiáé is. Számunkra - a családi nevelés elveinek tiszteletben tartásával - elsődleges, hogy az egészséget befolyásoló tényezők mentén, a családok aktív bevonásával és részvételével közösen alakítsuk ki stratégiánkat, illetve a csoportok és az egyének fejlődését támogató gyakorlatot.

Az alábbi faktorok mindegyike fontos, és olykor a körülmények alakítják a sorrendet:

- alvás,
- társas kapcsolatok,
- napirend,
- tanulás, tapasztalás, játék, beszélgetés és meghallgatás, ének, mozgás-zenére, dalolás, szabadtéri játék, a gyermek beavatása az otthoni teendőkbe stb.,
- táplálkozás és folyadékfogyasztás,
- környezetvédelem kérdései, környezettudatosság,
- testi és környezethigiéné,
- betegségek megelőzése,
- kommunikáció,
- a kulturált érzelemnyilvánítás,
- viselkedési etikett,
- káros szokások elkerülése,
- viktimizáció elkerülése: ismerje fel a veszélyes, kockázatos helyzeteket, mit kell tenni ilyenkor - kitől kérhet segítséget,
- önismeret, önértékelés, önbizalom fejlesztése,
- megfelelő test és énkép.

Javasolt egészségfejlesztési programok

Óvodánkban hagyomány, hogy minden évben egy alkalommal megrendezzük a Vitamin- vagy Egészségnapot. A program pontos időpontját és tartalmát az adott nevelési év munkaterve

rögzíti. Ezen a napon – lehetőség szerint a szülők bevonásával - az óvodapedagógusok a következő javaslatok közül válogathatnak, amelyek köre igény szerint folyamatosan bővíthető:

- Óvodai egészségnap
- Túrakirándulás - Turisztikai nap a családok bevonásával
- Sportverseny - Családi nap
- Gyümölcsszüret
- Gyermeknap mozgásos programjai

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvoda családias, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légköre ösztönöz, és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására.

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. Mindezért szükséges, hogy

- a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érjék,
- a gyermek és az óvoda alkalmazottai, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze,
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek,
- az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.

Célunk:

- Olyan gyermekek nevelése, akik szívesen és bátran kommunikálnak, eligazodnak közvetlen környezetükben, érzelmekben gazdagok, segítőkészek, képesek önállóan megoldani konfliktusaikat, és elfogadják a különbözőségeket.
- Törekszünk arra, hogy az önérvényesítésből kiindulva eljussanak a kezdeményező, együttműködésre kész viselkedésig.
- Fontosnak tartjuk az optimista szemlélet, a természeti és közvetlen környezet szeretetének és védelmének kialakítását.
- A gyermekeket körülvevő szűkebb és tágabb környezet megismertetésével alapozzuk meg a nemzeti identitástudatot, a keresztény kulturális értékek tiszteletét, a hazaszeretetet, valamint a szülőföldhöz és családhoz való kötődést.
- Ugyanilyen hangsúlyos a gyermekek ízlésének formálása, szépérzékük fejlesztése, valamint életkoruknak megfelelő művészeti értékek közvetítése.
- Kiemelt feladatunk a kiegyensúlyozott érzelmi élet biztosítása és az érzelmi intelligencia fejlesztése.
- Az óvodai évek érzelemgazdag időszakában alapozzuk meg a gondoskodást, a felelősségvállalást, az erkölcsi és szociális érzékenységet.
- Az egészséges életvitelre nevelés során fejlesztjük a gyermekek énképét, önbizalmát, döntéshozó és stresszkezelő képességét.
- Fontos, hogy a gyermekek felismerjék érzelmeik másokra gyakorolt hatását, és kialakuljon bennük az „én" és a „mi" tudata.
- Erkölcsi tulajdonságaik, akaratuk erősítésével alapozzuk meg a szokások és normák rendszerét. Tudatosan támogatjuk kötődésük kialakulását szülőföldjükhöz, családjukhoz, társaikhoz, a természethez és a tágabb környezetükhöz.
- Az esztétikai nevelés révén komplex módon fejlesztjük személyiségüket: ösztönözzük alkotásvágyukat, alakító és alkotó képességeiket, nyitottságukat, valamint fogékonyságukat a művészetek iránt.

A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása.

A gyermek nyitottságára építünk nevelőmunkánk során, hozzásegítve a gyermeket ahhoz, hogy megismerjék szűkebb és tágabb környezetünket, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet és a szülőföldhöz, valamint a családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjanak csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Az erkölcsiség az egymás iránti odafigyelésben, az együttműködésben és a segítségnyújtásban fejeződik ki. Az óvodapedagógus feladata, hogy megtervezze az erkölcsi nevelés alapját adó szokásrendet.

- Az óvodai erkölcsi nevelés alapja a szokásrend kialakítása, és az azokhoz való megfelelő alkalmazkodás támogatása.
- Az óvodapedagógus támogatja a gyermekeket abban, hogy önállóan törekedjenek a konfliktusok megoldására, szükség esetén segítséget nyújtva.
- Az óvodapedagógus figyelembe veszi, hogy azonos életkorú gyermekeknél a szokások és együttélési normák elfogadása, betartása eltérő ütemben történhet.
- Az értékek és szabályok felnőttek általi megítélésének egységesnek kell lennie, hiszen a „kettős mérce" - akár a családi nevelésben is - ellentmond az erkölcsi elveknek.
- Az óvodapedagógus megfelelő pedagógiai érzékenységgel és a gyermekek alapos ismeretében dönti el, mely szokások illeszthetők az egyes gyermekekhez, és milyen differenciált bánásmód segíti fejlődésüket.
- Az erkölcsi nevelés során az óvodapedagógus célja, hogy a gyermekek képesek legyenek önértékelésre: felismerjék saját tetteik helyességét vagy tévedéseit, majd ezt követően mások cselekedeteit is értékelni tudják.

A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például elfogadás/tolerancia, az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a jóság, a figyelmesség) hangsúlyozása és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása.

Feladatunk a szociális értékrend, a szociális motívumok fejlesztése

- Szereteten alapuló, családias légkör biztosítása, amely érzelmi biztonságot és kedvező hatásokat nyújt.
- Pozitív mintán alapuló szociális tanulás, a felnőttek és gyermekek kapcsolatainak példáján keresztül.
- Közös élményekre épülő tevékenységek gyakorlása (játék, ünnepek, csoportmunka, kooperatív tanulási technikák).
- A viselkedésformák és az együttélés szabályainak elsajátítása, világos szabályokkal, következetes betartatással.
- A társak értékeit figyelembe vevő magatartás kialakítása, ahol az önérdek és a közösségi érdekek arányosan érvényesülnek, szükség esetén segítségnyújtással.
- Szociális kommunikációs képességek fejlesztése közvetlen és közvetett formákban (pl. beszélgetés, képeskönyv-nézegetés).
- A gyermekek kötődési hálójának megismerése, támogatás nyújtása új kapcsolatok kialakításához és kapcsolatrendszerük gazdagításához.

- Alkalmazkodó-képesség fejlesztése, a másság elfogadásával, a különbözőségek tiszteletével és megértésével.
- A csoportlét és szervezeti lét lehetőségeinek kiaknázása a különböző játékterekben, szerepjátékokban, közös tevékenységek során.
- A vezetési és segítő képességek fejlesztése, ahol a gyermekek megtapasztalják a „segítő felnőtt" magatartását.
- Segítő versengés kialakítása szabályokhoz kötött mozgásos és értelmi játékok révén.
- Reális, gyermekhez igazodó teljesítményértékelés, amely az önbecsülést és önbizalmat erősíti.
- Kiemelkedő képességű gyermekek támogatása, lehetőségeik kibontakoztatására.
- Nehezen szocializálható vagy lassabban fejlődő gyermekek segítése, szükség esetén szakemberek bevonásával.
- A szabályok kialakításánál mindig a megoldandó probléma legyen a középpontban, ne a problémát okozó gyermek.

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

A gyermek akkor kommunikál felszabadultan, ha közvetlen személyes kapcsolatban lehet, és lehetősége van élményeit, cselekvéseit szóban kifejezni. Az empatikus figyelem és az egyénre való odafigyelés alapfeltétele a jó kommunikációnak.

Az anyanyelvi nevelés minden óvodai tevékenység része, mely beszélő környezettel, helyes mintával és szabályközvetítéssel valósul meg. Fontos a gyermek természetes beszédkedvének fenntartása, kérdéseinek támogatása, meghallgatása és a válaszok iránti igény erősítése.

Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára - mint életkori sajátosságra -, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Célunk:

- A magyar nyelv szeretetének és megbecsülésének kialakítása, a természetes beszéd és a kommunikációs kedv ösztönzése, fenntartása.
- Fontos, hogy a gyermekek szívesen és bátran szólaljanak meg, beszédük alkalmazkodjon az adott helyzethez, gondolataikat világosan és mindenki számára érthetően fejezzék ki. Törekszünk arra, hogy a magyar nyelvet tisztán, a nyelvtani szabályoknak megfelelően használják, és egyéni fejlettségi szintjükhöz mérten helyesen, örömmel kommunikáljanak.
- Pedagógiai munkánk a gyermek természetes kíváncsiságára, felfedezni vágyó aktivitására épül. Sokszínű élményeket és tapasztalatszerzési lehetőségeket kínálunk annak érdekében, hogy nyitottá váljanak a természeti, emberi és tárgyi környezet iránt.
- Célunk, hogy a gyermekek önbizalommal fejezzék ki érzéseiket, gondolataikat, és kéréseiket gátlások nélkül tudják megfogalmazni.

- Mindemellett megteremtjük annak feltételeit, hogy tevékenységeik és cselekvéseik során folyamatosan fejlődjenek egyéni képességeik, így biztosítva személyiségük harmonikus kibontakozását.

Az óvodai életben az anyanyelv fejlesztésének három alaphelyzete van:

- spontán helyzetekben és tevékenységekben,
- az irodalmi nevelés során,
- az óvodapedagógus által kezdeményezett helyzetekben.

A hallás, a fonémahallás, a hangképzés és a beszédértés egyéni feltérképezése és játékos fejlesztése kiemelt feladat.

A játék a beszédfejlődés fő színtere, ahol a szerepjátékok és élethelyzetek során a gyermekek kapcsolatba lépnek egymással. A szókincs és a beszédminőség fejlődését segítik a nyelvi játékok, a drámajáték, a tevékenységeket kísérő beszélgetések és a közös társalgások.

Feladataink:

- Segítse a gyermekeket abban, hogy szabadon kifejezhessék érzéseiket és gondolataikat.
- Biztosítsunk lehetőséget a kreatív rögtönzésre, improvizációra és a nyelvi játékokra.
- Tartsuk ébren a gyermekek beszédkedvét teljes odafigyeléssel, aktív hallgatással és gondolataikhoz kapcsolódó kérdésekkel.
- Minden helyzetben (beszélgetések, nyelvi játékok, beszélgetőkörök, szabad önkifejezés során) érdeklődő és támogató attitűd.

További kiemelt feladatok:

- Tapasztalatszerzés biztosítása a természeti és társadalmi környezetről, az ismeretek rendszerezése.
- A tudásvágy felkeltése és kielégítése.
- A problémamegoldó és kreatív gondolkodás ösztönzése.
- Az értelmi képességek fejlesztése: érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás.
- Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása.
- A beszédkedv fenntartása, a gyermekek meghallgatása, kérdéseik támogatása és válaszaik érvényesítése.

Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség) fejlesztése, valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- A gyermek beszéde jól érthető, tisztán ejti a hangokat, mondataiban változatos szófajokat használ.
- Megérti és követi az utasításokat, egyre gyakrabban alkalmaz elvont fogalmakat és ok-okozati kifejezéseket.
- Beszédtempója, hangsúlya és hangerője megfelelő, érzelmeit és gondolatait kifejezi.
- Válaszol a „miért" kérdésekre, elmondja a nap eseményeit, érdeklődik az új kifejezések iránt, és aktívan részt vesz a beszélgetésekben.
- Szereti a könyveket, nézegeti, rajzol belőlük, olykor kéri, hogy mondanivalóját leírják a rajza mellé.
- Az írást a rögzített beszédként értelmezi, gondolatait gyakran mozgással is kifejezi.

VI. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

„Azért vagyok pedagógus, hogy a természetnek nyers gyémántjait szép vigyázattal csiszoljam kristályba."
(Németh László)

Személyi feltételek

- Az óvodában a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.
- Az óvodai nevelés kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára.
- Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.
- A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli.
- A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeit is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.
- Minden csoportunkban felsőfokú végzettséggel rendelkező óvodapedagógus foglalkozik a gyermekekkel. Közvetlen segítőik - munkarend szerint- pedagógiai asszisztens, szakképzett dajkák, valamint szükség és igény szerint gyógypedagógus - logopédus.
- Munkatársainkra jellemző az új módszerek iránti nyitottság, a gyermekközpontú szemlélet, a gyermeki jogok tiszteletben tartása és a gyermek mindenek felett álló érdekének képviselete. Óvodapedagógusaink nevelési elveiben egységesség, módszertani megvalósításukban pedig sokszínűség figyelhető meg.

Intézményünkben az óvodapedagógusok mellett szinte nélkülözhetetlen segítséget nyújt a pedagógiai asszisztens. A gyermekek szeretete mellett nagyfokú türelemmel és empátiával, valamint határozottsággal is kell rendelkeznie.

Feladatköre sokrétű, melyeket az óvodapedagógusok irányításával végez.

Kiemelten fontosnak tartjuk a pedagógusok és a pedagógiai munkát segítők összehangolt együttműködését.

Pedagógusok	**Létszám adatok (fő)**	
Pedagógus	– Főigazgató	1
	– Főigazgató- helyettes	2
	– Intézményegység-vezető - Óvodapedagógus	1
	– Óvodapedagógus	3
	– Gyógypedagógus - Logopédus	1
Pedagógiai munkát közvetlenül segítő	– Pedagógiai asszisztens	1
	– Dajka	2
	– Óvodatitkár	1
Egyéb segítő munkatársak	– Gondnok	3
Szak-, és egészségügyi szolgálat külső segítő szakemberei	– Védőnő	1
	– Orvos	1
	– Fogorvos	1

A nevelőtestület és a pedagógiai munkát segítők képzettségi mutatói és kompetenciáik megfelelően szolgálják a Pedagógiai Program cél-, és feladatrendszerének eredményes megvalósítását.

Az óvodai nevelést meghatározó jogszabályi keretek figyelembevételével kiemelten fontosnak tartjuk, hogy intézményünk dolgozói hivatásukhoz méltó magatartást tanúsítsanak, az intézmény szabályait és nevelési elveit magukra nézve kötelezőnek tekintsék, és mindennapi munkájukban követendő példát mutassanak a gyermekek és a szülők számára.

A szakmai normáknak és pedagógiai elveknek megfelelő magatartás elsődlegesen a gyermekek számára érthető, nonverbális csatornákon keresztül is meg kell, hogy nyilvánuljon. Elvárás az elfogadó, problémamegoldó, segítőkész, szeretetteljes, ugyanakkor következetes és nem megengedő attitűd. Kapcsolatainkat a gyermekek és a kollégák kölcsönös tisztelete kell, hogy jellemezze.

Az óvodapedagógus kompetenciáit meghatározó területek:

- Szakmai ismeretek és felkészültség: Magas szintű óvodapedagógiai, neveléselméleti és módszertani tudással rendelkezik, amelyet a mindennapi nevelési helyzetekben hatékonyan alkalmaz.

- Pedagógiai tervezés és önreflexió: Képes átgondoltan megtervezni a pedagógiai folyamatokat, és azok megvalósítása során folyamatosan értékeli, elemzi saját munkáját.
- Tanulási folyamatok támogatása: Segíti a gyermekek tanulási folyamatait, motiválja őket az ismeretszerzésben, és fejleszti önálló tanulási stratégiáikat.
- Személyiségfejlesztés és differenciált bánásmód: Egyénre szabott módszerekkel támogatja a gyermekek személyiségfejlődését, külön figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési vagy tanulási nehézségekkel küzdő gyermekekre.
- Közösségformálás és társadalmi érzékenység: Aktívan részt vesz a csoportok és közösségek alakításában, elfogadó, integráló szemlélettel közelít a társadalmi és kulturális sokszínűséghez, figyelembe véve a fenntarthatóság elveit.
- Pedagógiai értékelés és elemzés: Folyamatosan nyomon követi és értékeli a gyermekek fejlődését, a pedagógiai folyamatok hatékonyságát, és szükség esetén módosítja módszereit.
- Környezeti nevelés és szemléletformálás: Hitelesen képviseli a fenntarthatóság értékeit, és olyan attitűdöket közvetít, amelyek elősegítik a környezettudatos magatartás kialakulását.
- Szakmai kommunikáció és együttműködés: Nyitott a konstruktív párbeszédre, képes a hatékony problémamegoldásra és aktívan részt vesz az intézményi, szakmai közösségi munkában.
- Szakmai fejlődés iránti elkötelezettség: Tudatosan fejleszti szakmai tudását, önképzésben és továbbképzéseken vesz részt, felelősséget vállal saját szakmai előrehaladásáért.

Dajka kompetenciáit meghatározó területek:

- A dajkák a gyermekekkel való kapcsolattartásban szeretetteljes, támogató és biztonságot nyújtó légkört teremtenek.
- Tiszteletben tartják a gyermekek egyéni szükségleteit és fejlődési ütemét.
- Magatartásukkal, kommunikációjukkal és hozzáállásukkal követendő mintát mutatnak mind a gyermekek, mind a szülők és munkatársak számára.
- Ismereteikben alapfokon jártasak a pedagógiai és pszichológiai elvekben, ami elengedhetetlen a korszerű óvodai nevelés támogatásához.
- Segítő munkájuk során figyelembe veszik az egyéni bánásmód elvét, és együttműködnek az óvodapedagógusokkal a nevelési célok megvalósításában.
- Kiemelt figyelmet fordítanak a környezet rendezettségére, tisztaságára és esztétikai harmóniájára.
- Nyitottak a szakmai fejlődésre, új módszerek és szemléletek befogadására.

Pedagógiai asszisztens kompetenciáit meghatározó területek:

Óvodánkban nélkülözhetetlen támogatást nyújt a gyermekek és az óvodapedagógusok mindennapjaiban. Munkája során türelemre, empátiára és határozottságra van szüksége.

- Segíti a gyerekek érkezését, hazabocsátását, öltözködését és tisztálkodását.
- Közreműködik a foglalkozások előkészítésében és lebonyolításában, párhuzamos tevékenységek szervezésében.
- Egyéni segítséget nyújt a lassabban haladó gyermekeknek, bátorítja és támogatja őket.
- Szükség esetén felügyel a csoportra, de önálló fejlesztési, tanulási foglalkozást nem tarthat.
- Részt vesz séták, kirándulások, programok szervezésében, lebonyolításában.
- Ellátja a gondozási feladatokat: étkezés, öltözködés, tisztálkodás, levegőztetés előkészítése.
- Előkészíti a szükséges eszközöket, dekorál, szemléltető anyagokat készít.
- Kisebb baleset esetén elsősegélyt nyújt, és értesíti a pedagógust.
- Felismeri a szociális problémákat, és továbbítja a pedagógus felé.
- A gyermekek óvodai munkájáról a szülőknek tájékoztatást nem ad, hanem a megfelelő pedagógushoz irányítja őket.

Gyógypedagógus kompetenciáit meghatározó területek - A gyógypedagógusi ellátás fő célja:

A gyógypedagógusi ellátás célja, hogy támogassa az óvodai nevelőmunka hatékonyságát és elősegítse a gyermekek személyiségének komplex fejlődését.

Feladata:

- A Pedagógiai Szakszolgálat szakvéleményével rendelkező gyermekek fejlesztése, a szakértői véleményekben rögzített területeken és óraszámban.
- Az érintett gyermekek szüleinek rendszeres tájékoztatása gyermekük fejlődéséről és a megvalósuló fejlesztési folyamatról.
- Az óvodapedagógusok nevelő-fejlesztő munkájának támogatása az SNI és BTM gyermekek megfelelő ellátása érdekében.
- A szakmai elvárásoknak megfelelő dokumentációk vezetése.
- A tehetségígéretek feltárás és gondozása.

További kiemelt feladatai:

- Szakmai mérések és megfigyelések végzése.
- Egyéni fejlesztési tervek kidolgozása.
- A szakértői vélemények érvényességének folyamatos nyomon követése.
- Egyéni, kiscsoportos és - lehetőség szerint - páros vezetésű foglalkozások tartása.
- Rendszeres kapcsolattartás az érintett gyermekek óvodapedagógusaival.
- Írásbeli értékelések készítése a fejlesztésben részesült gyermekekről, és ezek közös megbeszélése az óvodapedagógusokkal.
- Konzultáció a gyógypedagógusok, logopédusok, pszichológusok és más szakemberek bevonásával.
- Szakmai támogatás nyújtása a nevelőmunkát segítő alkalmazottak számára.

- Szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás (félévente legalább egy alkalommal, szükség esetén gyakrabban).
- Szakmaközi együttműködés fenntartása a Szakszolgálattal, szakértői bizottságokkal és egyéb releváns szakemberekkel.

Tárgyi feltételek

Törekvésünk az egészséges és biztonságos környezet biztosítása. A gyermekeket körülvevő külső és belső terek kialakítása szorosan kapcsolódik intézményünk nevelési gyakorlatához.

Pedagógiai tevékenységrendszerünkben az óvodapedagógusok és a munkájukat közvetlenül segítő kollégák támogatják a gyermekeket abban, hogy megértsék és feldolgozzák a tárgyi és emberi világ jelenségeit, az azokból származó tapasztalatokat, valamint a logika, a matematika és a nyelvi kifejezés alapjait.

Úgy gondoljuk, hogy a gyermekek óvodai életének színterei legyenek otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vesznek részt.

Folyamatos elvárás a pedagógusok és a pedagógiai munkát segítő pedagógiai asszisztensek és dajkák irányába, hogy tegyék lehetővé a mozgás- és játékigények kielégítését, és a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, lehetőleg természetes anyagokkal vegyék körül. A gyermekek által használt játékokat, eszközöket számukra is hozzáférhető módon és a biztonságukra figyelemmel szükséges elhelyezni.

Óvodánk rendelkezik a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.

Az épület földszintes, emberléptékű, otthonos hangulatot árasztó ház, amely megfelelő méretű, világos csoportszobákkal és a gyermekek igényeit szolgáló helyiségekkel van felszerelve. A mosdók hideg-meleg vizesek, a dolgozók számára, mosdók és nevelői szoba biztosítottak, amelyek nyugodt környezetet teremtenek a pedagógiai munka előkészítéséhez és a szakmai egyeztetésekhez.

A gyermekek fejlődését külön helyiségek is támogatják: kialakításra került egy készségfejlesztő szoba, amely lehetőséget biztosít speciális fejlesztések, valamint fakultatív tevékenységek megtartására. Emellett óvodánk sószobával is rendelkezik, amely rendszeres használata jótékony hatással van a gyermekek légzőszervi egészségére, erősíti az immunrendszert, és hozzájárul a betegségek megelőzéséhez.

Az étkezések lebonyolítását jól felszerelt tálalókonyha és a gyermekek igényeihez igazodó ebédlő biztosítja. A gyermekek használatára kis kert, babaház, karbantartott homokozó és fából, fémből, kötélből készült ügyességfejlesztő játékok állnak rendelkezésre. A bújócska, fogócska, labdázás, homokozás, vizezés, biciklizés, rollerezés, körjátékok és beszélgetések mind változatos, természetközeli környezetben zajlanak.

Az épület belső terei világosak, nagy ablakokkal, puha szőnyegekkel, zöld növényekkel és a gyermekek alkotásaival díszítettek. A játékok rendben tartását egységes, letisztult

formavilágú szekrényrendszer biztosítja, amely szabadon variálható, így lehetővé teszi a csoportszobák egyéni arculatának kialakítását. A bútorzat ergonomikus, a gyermekek testméretéhez igazodik: a székek fémvázasak, rétegelt lemez ülő- és hátlappal készültek, az asztalok szintén, csúszásgátlóval ellátott lábakkal.

Az étkezésekhez porcelán, üveg és rozsdamentes edények, kenyérkosarak, tálcák és abroszok állnak rendelkezésre, a kulturált terítést szalvéták egészítik ki.

A gyermekek ágynemüjét rendszeresen váltjuk, tisztítását a szülők végzik. Minden gyermeknek saját, jellel ellátott öltözőszekrénye és zsákja van, ahol személyes tárgyait, otthonról hozott vagy maga készítette játékait biztonságban tarthatja.

Az óvoda épülete, udvara és berendezései a gyermekek biztonságát, kényelmét és egészségük megőrzését szolgálják, egyben biztosítják mozgás- és játékigényük kielégítését. A színek, formák és anyagok harmonikus környezetet teremtenek, a felszerelések pedig a gyermekek számára biztonságosan és önállóan hozzáférhetők. Intézményünk egyidejüleg biztosítja a dolgozók számára a megfelelő munkakörnyezetet, valamint alkalmas helyszínt nyújt a szülők fogadására is.

Kiemelt szempontunk a fenntarthatóság: a berendezések és játékeszközök terén törekszünk az újrahasznosítás elvének követésére, valamint a műanyag tárgyak használatának csökkentésére.

Az intézmény felszereltsége az Oktatási Hivatal által megállapított JEGYZÉK a nevelésioktatási intézmények kötelező (minimális) felszereléseiről alapján megfelel az előírásnak.

Az óvoda nem rendelkezik saját tornateremmel.

A berendezést kiegészítő folyamatosan bővülő tárgyak és játékszerek:

- Nagyméretű szőnyegek a közös tevékenységekhez és játékhoz.
- Terítők, eszközök a vizes, festékes és sáros játékokhoz.
- Gyurma, kavicsok, kövek, különféle termések és termények.
- Papír, rajzlap, festékek, viaszkréták, gyermekollók.
- Hangszerek, csengők a zenei élmények gazdagítására.
- Babakocsik a szerepjátékhoz.
- Színes, esztétikus formájú edények konyhafelszereléssel a babakonyhához.
- Kisebb és nagyobb méretű faállatok, fakockák.
- Szép, puha babák ruhatárral és babaszobai kiegészítőkkel.
- Kirakós játékok, logikai játékok
- Mesekönyvek a mindennapi mesehallgatáshoz.
- Kártyajátékok és memóriajátékok.
- Készségfejlesztő és konstrukciós játékok.
- Változatos társasjátékok.

A mozgásos játékokhoz szükséges eszközök:

- Fejlesztő szőnyegek, mátrix játék, matatófal.
- Labdák különböző méretben.
- Kisebb és nagyobb karikák.
- Roller és kismotor a mozgásfejlesztéshez.
- Tornaszőnyegek és dobogó a tornajátékokhoz.
- Babzsákok az ügyességi gyakorlatokhoz.
- Padok és zsámolyok a mozgásos feladatokhoz.
- Udvari mászókák, alacsony nyújtó, mászókötél.
- Szegéllyel körülvett homokozó.
- Babaház a szabadtéri szerepjátékhoz.
- Egyéb mozgásfejlesztő eszközök és játékok: bilibó, tölcsér, billenő híd, egyensúlyozó út, taktilis érzékelő korongok, Gonge folyami kövek.

VII. JÖVŐKÉPÜNK - AZ ÓVODA FEJLŐDÉSI STRATÉGIÁJA AZ ELKÖVETKEZENDŐ IDŐSZAKRA

Óvodapedagógusaink a lehetőségekhez mérten teljesítik továbbképzési kötelezettségeiket. A választott továbbképzések elsősorban a közös értékrendünkhöz kapcsolódó szakmai ismeretek bővítését szolgálják, ezzel támogatva pedagógiai programunk gyakorlati megvalósítását és képviseletét.

Új és kiemelt irányultságok - Tartalmi megújító és szabadon választható képzési tartalmak

Az alábbiakban felsoroljuk azokat a képzési területeket, amelyeket óvodapedagógusaink a jövőben el kívánnak végezni. Ezek a lehetőségek lehetővé teszik a szakmai ismeretek bővítését, a pedagógiai program gyakorlatban történő még hatékonyabb megvalósítását, valamint a személyes szakmai fejlődést.

- ***Iskolára készítő - a sikeres óvoda-iskola átmenet, az iskolaérettségi kritériumainak tartalma***

A pedagógusok ismerjék meg az iskolaérettség kritériumait, és képesek legyenek a gyermekek képességeinek folyamatos nyomon követésére. A továbbképzés segítségével célunk, hogy a gyermekek az óvodából az iskolába való átmenet során sikerélményekkel és megfelelő készségekkel rendelkezzenek, csökkentve a kudarcélmények esélyét.

- ***Mesék az óvodában***

Tudatosan alkalmazzák a mesélést a gyermekek érzelmi, értelmi és szociális fejlődésének támogatására. Cél, hogy a mesék révén erősödjön a gyermekek belső képi világa, kreativitása, és fejlődjön kommunikációs, nyelvi és problémamegoldó készségük.

- ***"Az üveghegyen túl" - Papírszínház az óvodában***

Sajátítsák el a papírszínház használatának módszertanát, hogy a gyermekek számára élményszerű, interaktív tanulási helyzeteket hozzanak létre. Célunk, hogy a papírszínház segítségével fejlődjenek a gyermekek figyelme, kreativitása és szociális együttműködési képessége, miközben játékosan sajátítanak el új ismereteket.

- ***Fenntarthatóságra nevelés***

A továbbképzés során a pedagógusok elsajátítják azokat a módszereket és gyakorlatokat, amelyek segítségével a gyermekek környezettudatos gondolkodását és felelős magatartását fejleszthetik már óvodás korban. Célunk, hogy a nevelés során tudatosan beépítsük a fenntarthatóság alapelveit, mint például az újrahasznosítást, energiatakarékosságot, természetvédelem iránti felelősséget és a közösségi együttműködés fontosságát. A képzés révén a pedagógusok képesek lesznek élményszerű, játékos tevékenységeket szervezni, amelyekben a gyermekek tapasztalati úton sajátítják el a fenntartható életmód alapjait, és kialakul bennük a természet és a környezet iránti tisztelet és felelősségérzet.

- ***Kertpedagógia***

Óvodánk feladatának tekinti a gyermekek környezettudatos szemléletének alakítását. Az elkövetkezendő évek során célunk, hogy a gyermekek mindennapi életének részévé váljon a növények gondozása, a természeti jelenségek megfigyelése, valamint a fenntarthatóság alapelveinek megismerése és gyakorlati alkalmazása.

Feladataink:

- Virágok, fűszernövények és egyéb növények ültetése és folyamatos gondozása az óvoda udvarán és a csoportszobákban.
- Természetsarok kialakítása, amely az évszakokhoz kapcsolódó természeti kincseket és megfigyelési lehetőségeket biztosít.
- Komposztálás és a szelektív hulladékgyűjtés alapjainak bevezetése, a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével.
- A gyermekek aktív bevonása a növényápolásba, ezzel erősítve felelősségvállalásukat és önállóságukat.

A kertpedagógia révén a gyermekek természetes módon alakítanak ki pozitív viszonyt környezetükkel, megtanulják értékelni a természet szépségeit, felelősséget vállalnak annak megóvásáért, és a környezettudatos magatartás fokozatosan beépül mindennapi szokásaikba.

- ***Élményorientált mozgásfejlesztés - Mozgáskotta módszer***

A mozgáskotta alkalmazásának módszertana az óvodai nevelésben lehetővé teszi, hogy a gyermekek élményszerűen, játékosan fejlesszék mozgáskoordinációjukat, ritmusérzéküket és testi tudatosságukat. Célunk, hogy a mozgásfejlesztés során a gyermekek testi ügyessége, kitartása és együttműködési készsége fejlődjön, miközben az óvodai mindennapok részévé válik a játékos, mozgásközpontú tanulás. A mozgáskotta alkalmazása elősegíti a gyermekek figyelmének, koncentrációjának és térbeli tájékozódásának fejlődését, valamint hozzájárul a harmonikus testi-lelki fejlődéshez.

- ***Ének, zene, rajzolás, festés, mintázás, kézimunka az óvodában***

Cél, hogy a pedagógusok friss, korszerű módszereket sajátítsanak el az ének, zene, rajzolás, festés, mintázás és kézimunka területén, és képesek legyenek azokat élményszerű, kreatív módon beépíteni az óvodai nevelésbe. A képzés során hangsúlyt kap a gyermekek önkifejező képességének, kreativitásának, finommotorikájának és koncentrációs képességének fejlesztése.

- ***Tehetséggondozás***

A tehetséggondozás a tehetségígéretek azonosításával kezdődik, majd egyénre szabott módszerekkel, a gyermek képességeihez igazodva folytatódik.

A jövőben tervezzük a Tehetség-műhely kialakítását, ahol a gyermekek kreatív képességeit kiemelten, játékos és élményszerű módon fejlesztjük. A műhely központi területe a képzőművészet, ahol a gyermekek rajzolással, festéssel, mintázással és egyéb vizuális tevékenységekkel fejezhetik ki önmagukat, kreativitásukat. Ezen kívül a gyermekeket különböző rajzpályázatokra és kreatív versenyekre is neveznénk, hogy alkotásaik elismerést nyerjenek és motivációt kapjanak a további fejlődéshez.

A Tehetség-műhely célja, hogy minden gyermek számára biztosítsa a személyre szabott, élményszerű és fejlődést támogató lehetőséget, elősegítve a kreativitás, az önállóság, a kitartás és az önkifejezés fejlődését.

VIII. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

A napi és a heti rend tartalmai megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermekek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van az óvodaépületek helyi szokásokra, igényekre. Fontos a családdal is tudatosítanunk, hogy a rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek és jelentenek a gyermek számára.

Óvodánkban a gyermekcsoportok szervezése heterogén módon történik, vagyis különböző életkorú gyermekek nevelkednek együtt. A csoportok kialakításánál figyelembe vesszük a gyermekek életkorát, a nemek arányát.

Gyermekeink egészséges fejlődését a heti- és napirend biztosítja, amely gondosan megtervezett, megfelelő időtartamú és tartalommal megtöltött tevékenységformákból épül fel. Kiemelten tiszteletben tartjuk a szabad játék elsődlegességét, amely a gyermekek személyiségfejlődésének egyik legfontosabb eszköze.

A rendszeresen visszatérő ismétlődések érzelmi biztonságot nyújtanak, miközben a napirend rugalmasan alkalmazkodik a nevelési célokhoz és feladatokhoz. Figyelembe vesszük minden egyes csoport szokásait, igényeit, valamint a különböző életkorú gyermekek eltérő szükségleteit és fejlettségi szintjét.

A csoportok kialakításánál törekszünk az SNI-s gyermekek arányos, és fejleszthetőségük szempontjából a számukra leginkább ideálisnak mondható csoportban történő elhelyezésre.

Az egyes csoportok napi és heti rendjének elkészítése és erről a szülők megfelelő tájékoztatása az óvodapedagógusok feladata.

Fontos, hogy,

- a jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi, amely igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez.
- a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét.
- időjárástól függően a játék nagy részét a szabad levegőn élvezhetik a gyermekek.
- az óvodai élet megszervezése során élőszavas mese és közösségi játékélmények biztosításával a pedagógus törekedjen a személyes interakciókra.

Napirend

Az óvodai élet szervezésének alapja a napirend és a hetirend, amelyek biztosítják a gyermekek számára a rendszerességet, a szokások kialakulását, ugyanakkor az óvodapedagógus döntése alapján lehetőséget adnak a rugalmasságra is.

A napirend rugalmasságát a tisztálkodás, étkezések, pihenés, a csoportok egymáshoz igazodó programjai, valamint az évszakok és az időjárás alakulása befolyásolja.

Időtartam	**Tevékenységek**
7:00 - 8:00	Gyülekezés, szabad játék összevont csoporttal
8:00 - 8:30	Érkezés, játék
8:30 - 8:50	Mindennapos mozgás
8:50 - 9:00	Mosdóhasználat, tisztálkodás
9:00 - 9:25	Tízórai
9:25 - 9:30	Mosdóhasználat, tisztálkodás
9:30 - 10:30	Komplex, differenciált tevékenység Felajánlott, vagy kötelezően választható tevékenység Iskola-előkészítő, fejlesztő pedagógiai tevékenység
10:30 - 10:45	Mosdóhasználat, tisztálkodás
10:45 - 11:00	Gyümölcsfogyasztás, mosdóhasználat, öltözködés
11:00 - 12:00	Udvari játék, levegőzés
12:00 - 12:10	Öltözködés, tisztálkodás, mosdóhasználat

Időtartam	Tevékenységek
12:10 - 12:40	Ebéd
12:40 -12:50	Mosdóhasználat, tisztálkodás, fogmosás
12:50 - 15:00	Csendes pihenő
15:00 - 15:10	Ébredés, mosdóhasználat
15:15 - 15:30	Uzsonna
15:30 - 16:00	Szabad játéktevékenység
16:00 - 17:00	Szabad játék összevont csoporttal

Hetirend

A hetirend - a napirendhez hasonlóan - stabil, a gyermekek rendszerességét és szokásrendszerét támogató tevékenységeket tartalmaz, ugyanakkor lehetőséget biztosít az óvodapedagógus számára a rugalmasságra.

Vegyes csoportjainkban a hetirend keretében naponta biztosítjuk a tervezett és rendszeres mozgásfejlesztést. A tevékenységek időtartama és szervezeti formája rugalmas: lebonyolíthatók kezdeményezett vagy kötött formában, mindig figyelembe véve a 3–4 éves gyermekek eltérő fejlettségét és egyéni szükségleteit.

Óvodánkban heti egy alkalommal a nagyobb gyermekek saját korosztályukkal, más csoportokba járó társaikkal közösen, csoportközi szervezésben vesznek részt kötelező testnevelés és ének-zenei foglalkozáson.

Az óvoda egyéb speciális szolgáltatásai

Óvodánkban életkorhoz igazodó kiegészítő szolgáltatásokat kínálunk, amelyek önkéntes alapon, a szülők igényeihez igazodva valósulnak meg. Fontosnak tartjuk, hogy ezek a programok támogassák nevelési céljainkat, és illeszkedjenek intézményünk sajátos arculatához. A szolgáltatások az óvodavezető éves pedagógiai munkatervében kapnak helyet, megszervezésüket pedig lehetőség szerint pedagógiai végzettséggel rendelkező, működési engedéllyel bíró szakemberekre bízzuk.

Óvodánk igény és lehetőség szerint megszervezi a gyermekek számár a labdarúgást, az idegen nyelv játékos oktatását, a sószobai foglalkozásokat, valamint a szülők kérései alapján egyéb speciális programokat is.

ISKOLA-ELŐKÉSZÍTŐ FEJLESZTŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

A 77/2025. (IV.15.) Kormányrendelet 2025. április 23-ával hatályba lépett módosításainak megfelelően intézményünk kiemelt figyelmet fordít az iskolába készülő gyermekek fejlesztésére és nyomon követésére. A jogszabályban meghatározottak szerint biztosítjuk:

- a gyermekek egyéni fejlődési ütemének figyelembevételét,
- az iskolai életre való alkalmasság komplex pedagógiai szempontok szerinti vizsgálatát,
- az óvoda-iskola átmenet megkönnyítését támogató tevékenységek rendszeres megszervezését,
- a szülők tájékoztatását és bevonását az iskolakezdéssel kapcsolatos döntésekbe,
- a szükséges szakmai dokumentáció pontos vezetését.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben - a későbbi eredményes iskolai előrehaladást támogató képességek és készségek fejlesztése érdekében - naponta összesen 45 perces időkeretben vesznek részt iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységekben. A foglalkozások játékos, élményalapú formában valósulnak meg, melyek célja az iskolai életre való felkészítés. A tevékenységeket a gyermekek egyéni képességeihez és aktuális fejlettségi szintjéhez igazodva, differenciált módon szervezzük meg, figyelembe véve terhelhetőségüket és tanulási sajátosságaikat.

A tevékenységek célja:

- figyelem és emlékezet fejlesztése,
- feladattudat kialakítása,
- társas kapcsolatok alakítása (felnőttel, gyerekkel),
- tapasztalati következtetések, összefüggések,
- beszédhanghallás, relációs szókincs fejlesztése,
- logikus gondolkodás, elemi számolás előkészítése,
- téri tájékozódó képesség fejlesztése,
- anyanyelvi-kommunikációs kompetenciák fejlesztése,
- finommotorika, grafomotorika megalapozása.

Minden délelőtt összességében 45 percben biztosítunk fejlesztő, differenciált tevékenységeket, amelyek a nagycsoportos gyermekek számára kötelező jelleggel, a kis- és középső csoportosok számára pedig választható módon valósulnak meg. A feladatok során a gyermekek sok mozgással, mesével, játékkal és tapasztalati úton szereznek új ismereteket, miközben fejlődik önbizalmuk, szociális készségük és együttműködési képességük. Minden gyermek számára szeretetteljes, motiváló és az egyéni fejlődési ütemhez igazodó tanulási környezetet biztosítunk.

Lurkó Iskola-előkészítő program

Óvodánk az iskolába készülő gyermekek és szüleik számára felkínálja a lehetőséget, hogy a gyermekek heti egy alkalommal csoportos, mikrocsoportos és egyéni formában vegyenek részt iskola-előkészítő foglalkozáson. Így minden gyermek a saját képességeinek és fejlődési ütemének megfelelő támogatást kap. Célunk, hogy a gyermekek kudarcmentesen, sikerélményekkel gazdagodva kezdhessék meg iskolai életüket.

A felkészítés során *Pap Jánosné: Lurkó Iskola-előkészítő programját* alkalmazzuk. A módszertani anyag kilenc hónapra kidolgozott, hetekre bontott sokrétű, játékos foglalkozásterveket tartalmaz, amely lehetővé teszi a gyermekek folyamatos, sokoldalú

fejlődését. A tevékenységek egymásra épülnek, a fokozatosság elvét követik, és élményalapú módon valósulnak meg.

A program részeként használt feladatlapok nem hagyományos iskolai jellegű „munkafüzetként" jelennek meg, hanem színes, érdekes, játékos tevékenységeket kínálnak a gyermekek számára. Ezek a lapok kiegészítik a mozgásos, mesés és közös játékok során szerzett tapasztalatokat, és változatosságot visznek a mindennapi tevékenységekbe.

A tevékenységek külön térben (csoportszobában vagy fejlesztő-szobában) kerülnek megszervezésre, így biztosítva a nyugodt, fókuszált fejlesztést.

A Lurkó Iskola-előkészítő program részeként az iskolaalkalmassági felmérést már október-november hónapban elkezdjük, így időben feltárhatók azok a területek, ahol a gyermek további támogatásra szorulhat.

A vizsgálat az alábbi területeket foglalja magába:

- Általános tájékozottság.
- Beszédkészség (beszédfigyelem, kifejezőkészség, beszédértés, szókincs, beszédkésztetés, beszédhiba).
- Emlékezet (verbális és vizuális emlékezet, képolvasás, megfigyelési szempontok, hallási differenciáló képesség, szóutánmondás).
- Gondolkodás (ok-okozati összefüggés megértése).
- Olvasási készség* (Színsorozat, tárgyképsorozat).
- Számfogalom (több-kevesebb, számlálás, mennyiség ujjakon mutatása, kiegészítés, számemlékezet).
- Téri tájékozódás, emlékezet (síkban való tájékozódás, bal-jobb irány differenciálása).
- Megfigyelés, utánzás, kézügyesség (hajtogatás).
- Formaemlékezet.
- Keretrajz (szabálykövetés, formakövetés, monotóniatűrés, vonalvezetés).
- írásmozgás-koordináció.
- Emberrajz.
- Szem-kéz koordináció.
- Időrendiség.
- Azonosság, különbözőség.
- Alak-háttér dominancia.
- Rajz egy történethez, emlékezetből – meseillusztráció.
- Értékelés.

* *Olvasási készség:* A vizsgálat során nem azt mérjük, hogy a gyermek már tud-e olvasni, hanem azt, hogy képes-e követni a képek és ábrák helyes irányát, sorrendjét a történet vagy feladat során.

A felmérést követően a szülőkkel konzultálunk az eredményekről, és közösen megbeszéljük a további teendőket. A felmérések eredményei alapján az év hátralévő részében az egyéni fejlesztések segítik a gyermekek fejlődését az esetleges hiányosságok pótlásában.

A program alkalmazásának várható eredményei:

- A gyermekek döntő többsége a játékos fejlesztések segítségével elérik az iskolaérettséget.
- Kialakulnak azok a készségek, képességek, amelyekre az iskolaérett gyermeknek szüksége van.
- Az iskolaalkalmassági felmérésen jól teljesítenek.
- Sikeresen kezdik el az első osztályt, hiszen birtokában vannak az ehhez szükséges ismereteknek.
- A szülők figyelemmel kísérhetik gyermekük fejlődését, teljesítményét.
- A gyermekek szorongásmentesen várják az iskolakezdést.
- A differenciált fejlesztésnek köszönhetően minden gyermek a saját egyéni ütemében fejlődhet, nem éri kudarcélmény.
- Kialakul a gyerekek feladattudata - ez a feladat megértésben, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg.
- Nő a kitartásuk, munkatempójuk, önállóságuk és önfegyelmük.

A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

IX. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI, A SZÜLŐ, A GYERMEK, A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI

Intézményünk kezdeményező és nyitott a kapcsolattartásban elsősorban azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt, az óvodai élet során, valamint az óvodai élet után meghatározó szerepet töltenek be a gyermekek életében.

A kapcsolattartás formái, módszerei során alkalmazkodunk a feladatokhoz és az egyéni szükségletekhez.

A családdal való együttműködés

Az óvodai nevelés alapvetően a családi neveléssel együtt biztosítja a gyermek harmonikus fejlődését. Ennek érdekében kiemelt feladat az óvodás gyermek családjával való szoros együttműködés. Az óvónő és a szülő közös érdeke, hogy a gyermek problémamentesen fejlődjön otthon és az óvodában egyaránt. A család szerepe meghatározó, hiszen a gyermek születésétől kezdve alapvető viselkedési és érzelmi mintákat sajátít el, amelyek a személyisége fejlődésére jelentős hatással vannak.

A kapcsolattartás során az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, és család-központú intervenciós gyakorlat alkalmazásával nyújt segítséget a család számára. A jól működő kapcsolat jellemzője a folyamatos tájékoztatás a gyermek fejlődéséről, a nevelési eredményekről, valamint a gyermekkel történt eseményekről.

A kapcsolattartás formái

- Családlátogatás: Igény szerint, a gyermek közvetlen környezetében. Célja a gyermek és család megismerése, a család nevelési elveinek, szokásainak feltérképezése, valamint az anamnézis kitöltésének támogatása.
- Befogadás: Fokozatos, a gyermek szükségleteit követő, „anyás" befogadás. A szülő aktívan részt vesz a gyermek óvodai tevékenységeiben. A családias, biztonságot nyújtó légkör elősegíti a gyermek későbbi közösségi életének kedvező alakulását.
- Fogadóóra: Személyre szabott, igény szerint, időpont-egyeztetéssel. Résztvevők: mindkét óvónő, a szülő, esetenként a fejlesztő pedagógus vagy logopédus. Lehetőség nyílik a bizalmas jellegű információcserére és a gyermek folyamatos fejlődéséről való tájékoztatásra.
- Szülői értekezlet: Évente két alkalommal a nevelési év során. A szülők megismerik a Házirendet, az óvoda programját, a csoport éves tervét és a csoportélettel kapcsolatos tudnivalókat.
- Nyílt délután: Lehetővé teszi az érdeklődő szülők számára az óvoda működésének, szokásainak és szabályainak megismerését, valamint a Pedagógiai Program bemutatását.

Kapcsolattartás az iskolákkal

Az óvodából az iskolába történő zökkenőmentes átmenet kiemelt feladatunk. Ennek érdekében az együttműködésünket a kölcsönös bizalomra, nyitottságra és a gyermeki szükségletek tiszteletben tartására építjük.

Az együttműködés formái:

- Az óvodapedagógusok és a tanítók folyamatos szakmai egyeztetése, konzultációja.
- A tanköteles korukat megelőző nevelési évben a nagycsoportos gyermekek látogatása az iskolában, ismerkedés az ottani élettel.
- Az óvoda lehetőséget biztosít az iskolának pedagógiai programunk megismerésére, valamint bemutatkozásra a szülők felé.
- Az iskolák visszajelzéseinek igénylése volt óvodásaink beilleszkedéséről, fejlődéséről, tanulmányi eredményeiről.

Célunk, hogy a gyermekek számára az iskolakezdés örömteli, biztonságot adó élmény legyen, és az óvoda - iskola átmenet zavartalanul, támogató közegben valósuljon meg.

Kapcsolattartás a bölcsődékkel

Az óvodát megelőző intézménnyel, a bölcsődével folytatott kapcsolat ápolása segíti a gyermekek zökkenőmentes óvodakezdését. Fontos a bölcsődei értékrend és a gyermekek szokásainak megismerése, valamint a szakmai tapasztalatcsere a kisgyermeknevelőkkel.

Kapcsolattartás az egészségügyi szervekkel

Intézményünk együttműködése az egészségügyi partnerekkel a jogszabályi előírások és a fenntartó rendelkezései alapján valósul meg. Az egészségügyi szakemberekkel való kapcsolat rendszerességét és intenzitását mindezek mellett a gyermekek egészségvédelmének szükségletei is meghatározzák.

A kapcsolattartás alapelvei:

- Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek pozitív élményként éljék meg az orvossal, védőnővel való találkozásokat.
- Ennek érdekében törekszünk a barátságos, bizalomteli légkör megteremtésére, valamint az egészségügyi problémák tapintatos kezelésére.
- Szoros kapcsolatot ápolunk a védőnői hálózattal, az Isaszegi Humánszolgáltató Központtal.

A kapcsolattartás formái:

- A gyermekek rendszeres egészségügyi vizsgálatait a gyermekorvos és a védőnő szervezi, a vizsgálatok idejéről a védőnő tájékoztatja az intézmény vezetőjét és a pedagógusok pedig a szülőket (a hatályos előírásoknak megfelelő módon).
- A védőnő és a pedagógusok együtt figyelemmel kísérik a gyermekek ápoltságát, egészségi állapotát, szükség esetén családlátogatással és a gyermekvédelmi felelős bevonásával is.

- A hátrányos helyzetű családok életkörülményeit folyamatosan nyomon követjük, amely során a védőnő, a gyermekvédelmi felelős és a gyermekjóléti szolgálat között rendszeres a kölcsönös tájékoztatás.
- Az óvodások évente fogászati szűrővizsgálaton vesznek részt, amelyet a fogorvos biztosít számukra.

Kapcsolattartás a szakmai szolgáltatókkal és szakszolgálatokkal

Óvodánk együttműködése a köznevelési intézményrendszer és a szakmai szolgáltatások szereplőivel a gyermek mindenek felett álló érdekét szem előtt tartva valósul meg. Kapcsolatainkat a kölcsönös tisztelet, a bizalomra épülő együttműködés és az információk naprakész áramlása jellemzi. Az intézmény működésének eredményességét a fenntartó, a szakszolgálatok, az egészségügyi partnerek és az óvodapedagógusok közös munkája biztosítja, amely egyaránt szolgálja a nevelési folyamat minőségét és a gyermekek sikeres életútjának megalapozását.

Együttműködő partnereink:

- Isaszeg Önkormányzata, Polgármesteri Hivatal
- Pest Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Gödöllői Tagintézménye
- Sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését biztosító speciális intézményekkel

Az együttműködés céljai és alapelvei:

- A gyermekek érdekeinek képviselete és a fejlődésükhöz szükséges feltételek biztosítása.
- A szakmai munka színvonalának folyamatos fejlesztése tapasztalatcsere
- A speciális támogatást igénylő gyermekek ellátása a megfelelő szakemberek bevonásával.
- Rendszeres és kölcsönös kapcsolattartás az intézmények, a fenntartó és a szakszolgálatok között.

Kapcsolattartás a közművelődési intézményekkel

A közművelődési intézményekkel való együttműködés fontos része pedagógiai munkánknak, hiszen olyan élményeket és ismereteket nyújtanak a gyermekeknek, amelyeket az óvodai környezet önmagában nem tud biztosítani. A könyvtári programok, a kiállítások, a színházi előadások, rendezvények hozzájárulnak a gyermekek személyiségfejlődéséhez, kulturális érdeklődésének alakításához, valamint a közösséghez való kötődésük erősítéséhez.

Az együttműködés alapelvei:

- tudatosan építünk a könyvtár, a művelődési ház, a múzeum kínálta nevelési lehetőségekre,
- a programok közül mindig a nevelési feladatainkhoz legjobban illeszkedőket választjuk ki,
- törekszünk arra, hogy a gyermekek közvetlen, élményszerű tapasztalatokat szerezzenek.

Az együttműködés tartalma és formái:

- rendszeres könyvtárlátogatások és könyvtári foglalkozások szervezése a gyermekek könyvek iránti érdeklődésének felkeltésére,
- a művelődési ház biztosítja a helyszínt egyes rendezvényeinkhez (pl.: gyermekelőadások, kiállítások),
- lehetőséget adunk a szülők számára, hogy intézményünkben tájékozódjanak a közművelődési programokról,
- 5–7 éves gyermekeink számára múzeumlátogatásokat szervezünk, melyek során a szakemberek közreműködésével élményszerű, életkorukhoz igazított ismeretekhez jutnak,
- színházi élményeket nyújtunk az óvoda falain belül szervezett gyermekelőadásokkal, valamint színházlátogatások alkalmával.

Kapcsolattartás az óvoda élelmezését biztosító vállalattal

Az étkeztetésben együttműködő szolgáltató felé rendszeres visszajelzést adunk a tapasztalataink és a gyermekek táplálkozási szokásainak megfigyelése alapján. Kiemelt szempont számunkra, hogy az étlap összeállításakor érvényesüljön az egészséges táplálkozás elve, vagyis a gyermekek lehetőség szerint naponta fogyasszanak minden alapvető élelmiszercsoportból. Ide tartoznak a gabonafélék és pékáruk, a zöldségek és gyümölcsök, a hús, hal és tojás, a tej és tejtermékek, valamint a zsiradékok.

Célunk, hogy az óvodai étkezés a nap folyamán biztosítsa a változatos és kiegyensúlyozott étrendet, elősegítve ezzel a gyermekek egészséges fejlődését.

Kapcsolattartás az Intézmény fenntartójával

Az óvoda együttműködik a fenntartóval (Magyar Pünkösdi Egyház), biztosítva az óvodai ellátást és az intézményi dokumentumokkal, beszámoltatással kapcsolatos követelmények teljesítését.

Kapcsolattartás célja és alapelvei

- A gyermekek személyiségének és fejlődésének nyomon követése,
- A családok és az óvoda közötti kölcsönös bizalom, aktív együttműködés,
- A gyermeknevelléshez nyújtott segítség koordinálása,
- Az óvoda és más intézmények közötti folyamatos információcsere,
- A gyermekek zökkenőmentes átmenetének biztosítása az iskolába,
- Az együttműködés során a gyermek, a család és a pedagógus közös felelősségének hangsúlyozása.

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda nyitott a külhoni magyar óvodákkal való együttműködésre, és - lehetőségei szerint - szakmai kapcsolatot tart fenn.

X. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

Játék

Az Országos Alapprogram szerint a játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, és így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszan tartóan és lehetőleg zavartalanul kell kielégülnie. A gyermek a külvilágból és saját belső világából származó benyomásait játékában jeleníti meg, így a játék kiemelt jelentőségű, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenység.

Értelmezésünk szerint a játék egyben a tanulás alapvető formája is: a spontán és aktív felfedező játékot öröm, jókedv és izgalom kíséri. Az önmagában is élményt jelentő játék alapozza meg a hatékony tanulást. A gyermekek a játék során gyakorolják a nyelvet, a gondolkodást, az együttműködést, a kitartást, valamint megélik a szerepeket és azokhoz kapcsolódó magatartásmódokat.

Az óvodai élet szervezésében a szabad játék túlsúlyát kell érvényesíteni. Kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában és a játékos tevékenységszervezésben is meg kell mutatkoznia. Tapasztalataink szerint a felfedezés, a megtapasztalás élménye teszi nyitottá, kíváncsivá és problémamegoldóvá a gyermekeket, amikor saját élményként élik meg egy-egy helyzet megoldását.

A kisgyermek első valódi játszótársa a családban a szülő, az óvodában pedig az óvodapedagógus. Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, támogató, segítő, vagy kezdeményező társ marad. Tudatos jelenlétével segíti a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását, valamint biztosítja az élményszerű, elmélyült, kreatív gyermeki játék kibontakozását.

Vegyes életkorú csoportjainkban a szociálisan érettebb gyermekek példát adnak a kisebbek számára az együttjátszásban. Az óvodapedagógus feladata, hogy minden játékfajtához gyakorlójátékhoz, szimbolikus játékhoz, szerepjátékhoz, konstruáló játékhoz, szabályjátékhoz - biztosítsa a megfelelő eszközöket, anyagokat és élményszerzési lehetőségeket. A csoportszoba tereinek alakítása során lehetőséget adunk arra is, hogy a gyermekek - ésszerű korlátozások mellett - saját ötleteik megvalósítása érdekében átrendezhessék a környezetet.

Fontosnak tartjuk, hogy a játékhoz rendelkezésre álljanak esztétikus, egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő eszközök. Kiemelt figyelmet fordítunk az újrahasznosított alapanyagokból készült, valamint a gyermekekkel közösen készített játékeszközök bevonására, amelyek egyaránt támogatják a kreativitást, a fenntarthatóságra nevelést és az érzelmi kötődést a tárgyakhoz.

Pedagógiai Programunk a játéktevékenységek rendszerére épül, megkülönböztetve a szabad játékot és az óvodapedagógus által felajánlott tevékenységeket. Ez utóbbiak szervezettebb, játékos tanulási helyzeteket jelentenek, amelyek ugyanakkor tiszteletben tartják a szabad játék elsődlegességét.

Tanulásértelmezésünk szerint az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését támogatja. A tanulás a játékkal összekapcsolódva:

- problémamegoldó gondolkodásra ösztönöz,
- önállóságot és kezdeményezést feltételez,
- sokféle út kipróbálására ad lehetőséget,
- erősíti a kreativitást és a kíváncsiságot.

Az óvodapedagógus feladata, hogy a játéknak minden esetben megteremtse az optimális feltételeit, ösztönözze a gyermeki kíváncsiságot és támogassa a gyermekek egyéni fejlődési útját.

Verselés, mesélés

Az óvodai élet mindennapjainak szerves része a mondókázás, verselés és mesélés, melyek a gyermek érzelmi biztonságának, anyanyelvi nevelésének és értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének meghatározó elemei. A mondókák, dúdolók, versek ritmusa, mozdulatokkal való kísérése érzéki-érzelmi élményeket nyújt a gyermekeknek, miközben fejlődik szókincsük, emlékezetük, képzeletük és gondolkodásuk.

A magyar gyermekköltészet, a népi és dajkai hagyományok, valamint a kortárs irodalom gazdag lehetőséget biztosítanak a mindennapos mondókázásra, verselésre és mesélésre. A magyar népmesék különleges értéke, hogy nem a „minden rendben van" üzenetét hordozzák, hanem abban erősítik a gyermeket, hogy minden nehézség rendbe hozható, de ehhez próbákat kell kiállni, utakat kell bejárni. Ezáltal a gyermekek példák és minták segítségével dolgozhatják fel belső feszültségeiket, félelmeiket és örömeiket.

A mese - élőszavas mesélés, bábozás, dramatizálás formájában - hozzájárul a gyermek világképének formálásához, a külvilág és a belső érzelmi világ összefüggéseinek megértéséhez. A mesélővel való személyes kapcsolat érzelmi biztonságot nyújt, a mesehallgatás során pedig a gyermek belső képvilága elevenedik meg, amely a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája. A mesék mágikus világképe, csodái és átváltozásai ráébresztik a gyermeket a pszichikus realitás és a külvilág megismerésének összefüggéseire.

A vers- és mesealkotás, valamint azok mozgással, ábrázolással való összekapcsolása lehetőséget teremt az önkifejezésre és a kreativitás kibontakoztatására. A bábozás, dramatizálás során a gyermek gazdag irodalmi élményeket szerez, miközben fejlődik kommunikációs képessége, szociális kapcsolata és személyisége. A mesékhez, versekhez kapcsolódó eszközök, díszletek, bábok elkészítése barkácsolás keretében fokozza a gyermek alkotókedvét és a közös élmények örömét.

A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a gyermekek mentális higiénéjének elmaradhatatlan eleme. Az óvodában helyet kapnak a népi hagyományokat őrző mesék és mondókák, a klasszikus irodalmi művek, a kortárs gyermekirodalom alkotásai, valamint más népek és nemzetiségek meséi is.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Tudatos, gyermekközpontú, korosztályhoz és egyéni fejlettségi szinthez illeszkedő mese- és versválasztás.
- Az élőszavas mesélés rendszeres alkalmazása, mely érzelmi biztonságot nyújt és segíti a gyermek világképének alakítását.
- A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása a ráhangolódás és a befogadás elősegítésére.
- A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés biztosítása.
- A gyermekek saját alkotásainak (vers, mese, dramatikus játék, bábjáték) támogatása és beépítése az óvodai életbe.
- Az óvodapedagógus személyes példája révén helyes, tiszta, érthető nyelvhasználat közvetítése, a kommunikációs helyzetek gazdagítása, a gyermekek beszédkedvének ösztönzése.

Ének, zene, népi játék, tánc

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok és a közös zenélés örömforrást jelentenek a gyermekek számára. Ezek a tevékenységek felkeltik a zenei érdeklődést, alakítják a zenei ízlést, fejlesztik az esztétikai fogékonyságot, valamint megalapozzák a zenei anyanyelv kialakulását.

Az élményt adó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus és a mozgás szépségét, megtapasztalják a közös éneklés örömét, és érzelmi biztonságban bontakoztatják ki zenei kreativitásukat. A népdalok, népi mondókák, gyermek- és néptáncok, valamint a népi játékok a hagyományok megismerését és továbbélését segítik, miközben a közösségi élményen keresztül formálják a gyermek személyiségét.

A zenei anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a gyermekek életkori sajátosságait, érdeklődését, valamint - amennyiben releváns - a nemzetiségi hovatartozást is. Az óvodai zenei nevelés törzsanyaga a népi mondókák, énekes játékok, gyermekdalok és a gyermekek számára írt válogatott műdalok. A zenei élményhez kapcsolódó tevékenységek között kiemelt szerepet kap a zenei képességek fejlesztése:

- ritmusérzék (metrum, ütem, ritmus, tempó),
- zenei hallás (tiszta éneklés, dinamika, hangszín),
- belső hallás és zenei emlékezet,
- zenei formaérzék és reprodukáló képesség.

Az esztétikai élménynyújtás alapfeltétel: a gyermekek a zenei tevékenységeket örömmel, sikerélménnyel, belső motivációból végezzék, ne kényszer hatására. A dalos, játékos együttlétek fejlesztik az emlékezetet, gondolkodást, közösségi érzést, figyelmet, a közösen átélt ritmikus mozgások és dalos játékok pedig hozzájárulnak a pozitív énkép kialakulásához, gátlások leküzdéséhez és az önbizalom erősítéséhez.

Az óvodapedagógus számára fontos feladat:

- tudatosan, igényesen válogatni a népi és kortárs művészeti anyagokból,

- biztosítani a feltételeket a gyermekek alkotó és befogadó tevékenységeihez,
- élőzenei élményeket, hangszerhasználatot, zenehallgatást kínálni,
- a zenei tartalmakat a naptári évhez, az évszakokhoz, ünnepekhez és az emberi élet fordulópontjaihoz kapcsolni.

A gyermekek fejlődése az óvodáskor végére:

- mozgásuk összerendezett, téri orientációjuk kialakult,
- auditív észlelésük fejlett: különbséget tesznek hangmagasság, hangerő, ritmus, hangszín között,
- felismernek dallam- és ritmustöredékeket, képesek ritmust visszaadni énekhanggal, tapssal vagy hangszerrel,
- szavakat, mondókákat egyenletes ritmusban képesek kísérni,
- képzeletükben és tevékenységeikben megjelenik a zenei élmény kreatív feldolgozása.

Az éneklés, a zenélés, a népi játékok és a néptánc az óvodai mindennapok szerves részeként, a felnőttek spontán mintája és a gyermekek önkéntes kezdeményezései nyomán épülnek be a közösségi életbe.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja kiemeli, hogy a rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, valamint a kézimunka az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal és az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés fontos eszközei a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül, hozzájárul a gyermek fantáziavilágának, képi gondolkodásának, esztétikai érzékenységének fejlődéséhez.

Az óvodában a vizuális tevékenységek célja, hogy a gyermekek megtapasztalják az alkotás örömét, fejlődjön kreatív önkifejezésük, kialakuljon bennük az igény a környezet esztétikai alakítására és a szépre való nyitottság. A pedagógus feladata olyan változatos eszköz- és anyaghasználati lehetőségeket biztosítani, amelyek lehetővé teszik az önálló próbálkozásokat, a sikerélményt és a saját alkotói stílus kibontakozását.

A tevékenységek során a gyermekek megtanulják az eszközök és anyagok helyes használatát, különböző technikák (rajzolás, festés, mintázás, barkácsolás, agyagozás, kollázskészítés, szövés-fonás, kézműves technikák) alapjait. Kiemelt szerepet kap a természetes anyagok, termések, gyűjtött kincsek felhasználása, valamint a környezettudatos és fenntarthatóságra nevelő szemlélet - pl. hasznos hulladékok újbóli felhasználása (flakonok, tojástartók, dobozok, kupakok).

Az óvodapedagógus feladatai:

- az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret biztosítani,
- változatos eszközöket és természetes anyagokat kínálni,
- megismertetni a gyermekeket az anyagok és eszközök használatával,
- kreatív, környezettudatos gondolkodásra nevelni,

- ösztönözni az új megoldások keresésére,
- egyéni fejlettséghez és képességekhez igazítani a feladatokat,
- biztosítani a differenciált fejlesztés lehetőségeit (választási lehetőség, szabad technikaválasztás, eltérő szintű feladatok),
- a gyermeki alkotásokat megbecsülni, kiállítani, közösségi eseményeken bemutatni,
- a szülőket bevonni alkalomszerű kiállítások, pályázatok révén.

A vizuális nevelés során a gyermekek tér-, forma- és színképzetei gazdagodnak, fejlődik komponáló-, rendező- és térbeli tájékozódó képességük, valamint finommotorikájuk. A művészeti tevékenységek ösztönzik az önértékelést, a kitartást, a problémamegoldó gondolkodást és az élmények feldolgozását is.

A gyermeki alkotások nemcsak az önkifejezés eszközei, hanem az óvoda esztétikus környezetének alakítói is. A pedagógiai programban kiemelt szerepet kap a gyermeki alkotások közösségi értékként való kezelése, a rendszeres bemutatás, valamint a tehetségek felismerése és támogatása (pl. rajzpályázatokon való részvétel, különleges technikák kipróbálása, Tehetségműhely működtetése).

Mindennapos mozgás

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás, amely minden funkció fejlődésének nélkülözhetetlen alapja. Óvodáskorban a mozgás a személyiségfejlődés meghatározó eszköze, mert az általános testi fejlődés mellett az értelmi, érzelmi és szociális képességekre is jelentős hatással van. A mozgásban szerzett tapasztalatok a gyermek érzékelő apparátusára hatnak, hozzájárulnak az értelmi fejlődéshez, elősegítik a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció és problémamegoldó gondolkodás kialakulását.

A rendszeres, örömmel végzett testmozgás elengedhetetlen az egészséges életmód kialakításában. A mindennapos mozgás keretei:

- spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgás,
- irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
- szervezett mozgásos tevékenységek és testnevelés foglalkozások.

A spontán mozgás, a játék természetes velejárója, amelyet az óvodapedagógus tudatosan kiegészít az irányított mozgásos tevékenységekkel. A komplex testmozgások az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is beépülnek, sokszínű, változatos, érzelmi biztonságot adó játékos formában. Ezáltal fejlődik a gyermekek hely- és helyzetváltoztató, valamint finommotoros mozgáskészsége, mozgáskoordinációja, testképe, téri orientációja, szem–kéz–láb koordinációja.

Kiemelt feladat a gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése és a mozgás megszerettetése. A rendszeres mozgásos játékok hozzájárulnak a kondicionális képességek (erő, állóképesség, gyorsaság, hajlékonyság, ügyesség) fejlődéséhez, a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakításához, valamint a testi képességek harmonikus fejlesztéséhez.

Az óvodapedagógus feladatai közé tartozik:

- a mozgásos tevékenységek megszervezése a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével,
- a mozgáskoordináció, testtudat és testkép fejlesztése,
- a tartásjavítás és a lábboltozat erősítésének támogatása,
- sokoldalú, inger gazdag környezet biztosítása,
- a gyermekek aktivitásának ösztönzése és a szabad levegőn való mindennapos mozgás lehetőségének biztosítása,
- a mozgás megszerettetése élményszerű, játékos, zenei-ritmikus feladatokkal, népi játékokkal és táncokkal.

Az óvodai élet minden napján biztosított az aktív szabad játék és a mindennapos irányított testmozgás. A mozgásfejlesztés helyszíne a csoportszoba, a tornaszoba, a játszóudvar vagy a szabad természet lehet. A gyermekek fejlődését gazdagítják a kirándulások, valamint a lehetőségekhez mérten biztosított úszás, korcsolyázás vagy más mozgásos tevékenységek is.

A rendszeres, tudatosan szervezett mozgás az óvodáskor végére eredményesen hozzájárul ahhoz, hogy a gyermekek mozgáskoordinációja érett legyen, téri tájékozódásuk és testtudatuk kialakuljon, erőnlétük, állóképességük, ügyességük életkoruknak megfelelő szintet érjen el. A gyermekkori mozgástapasztalatok megalapozzák a felnőttkori mozgáskultúrát, így a mindennapos mozgás az egészséges életmód szerves, megkerülhetetlen része óvodai nevelésünkben.

Külső világ tevékeny megismerése

A külső világ tevékeny megismerése komplex egységet alkot a többi nevelési területtel, a gyermek mindennapi tevékenységének természetes része. A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti, emberi és tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, megtanulja azok szeretetét, védelmét és az értékek megőrzését.

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek az életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz nélkülözhetetlenek. Megismeri a szülőföldet, az ott élő embereket, a hazai tájat, a helyi hagyományokat, szokásokat, néphagyományokat. Megtapasztalja a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és tárgyi kultúra értékeit, indíttatást kapva ezek szeretetére, védelmére.

A környezet megismerése során a gyermek matematikai tartalmú tapasztalatokhoz is jut. Felfedezi a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat; fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemlélete, alakul ítélőképessége. A környezetükben végzett közvetlen tevékenységek során szerzett élmények hozzájárulnak a gondolkodás fejlődéséhez, a problémamegoldó képességhez, a matematikai nyelv elsajátításához. Ezek megalapozzák a gyermek élethosszig tartó tanuláshoz szükséges kompetenciáit.

Az óvodapedagógus feladata, hogy biztosítsa a gyermek számára a környezet tevékeny megismerésének lehetőségeit.

Ennek érdekében:

- elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket biztosít a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre;
- segíti az ismeretek rendszerezését, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak kialakítását;
- elősegíti a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, kortárs kapcsolatait és a környezet alakításában való aktív részvételét;
- tudatosan tervezi a tevékenységeket, logikusan építkezve bővíti a tapasztalatszerzési lehetőségeket;
- konstruktivitást igénylő feladatokat, problémahelyzeteket kínál;
- személyes példájával modellként segíti a gyermek kíváncsiságát, felfedező attitűdjét.

Helyi programunkban kiemelt szerepet kap a környezettudatos nevelés és a fenntarthatósági szemlélet formálása. A környezetismeret tartalma négy fő témakörben bontakozik ki:

- természetes külső környezet: levegő, víz, talaj, élővilág, évszakok változásai,
- természetes belső környezet: egészség, napirend, a testi-lelki egyensúly,
- ember alkotta külső környezet: közlekedés, épített környezet, hulladékkezelés, újrahasznosítás,
- ember alkotta belső környezet: az „én" megismerése, lelki egészség, társas kapcsolatok.

Törekszünk arra, hogy a gyermeki tapasztalatszerzés élményszerű legyen, ezért kiemelten fontosnak tartjuk a sétákat, kirándulásokat, közvetlen természeti tapasztalatokat. Kirándulásainkat a természetben és az épített környezetben egyaránt szervezzük (pl. Gödöllői Arborétum, Vácrátóti Botanikus kert, Pilisi Vadaspark, Veresegyházi Medvepark, Jászberényi Állatkert, Közlekedési Múzeum). Ezek a programok hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyermek közvetlen tapasztalati úton, élményszerűen fedezze fel a környezet összefüggéseit.

Fő feladatunk, hogy a gyermeki megismerés mindig belső érdeklődésből fakadjon, játékos, cselekvő és élményszerű tevékenységek során valósuljon meg. A környezet felfedezésével, megértésével és védelmével a gyermekek alapozzák meg jövőbeli környezettudatos, fenntarthatóságra törekvő magatartásukat.

Munkajellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munkajellegű játékos tevékenység. Ide tartozik az önkiszolgálás, a segítés az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, majd később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás.

A gyermek munkajellegű tevékenységei:

- örömmel és szívesen végzett aktív tevékenységek,
- a tapasztalatszerzés, a környezet megismerésének, valamint a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek (kitartás, önállóság, felelősség, céltudatosság) alakításának lehetőségei,

- a közösségi kapcsolatok és a kötelesség- és felelősségvállalás alakító terepei, amelyek elősegítik a saját és mások elismerésére nevelést.

A gyermek munkája egyúttal a tapasztalatszerzés, az együttműködés, a céltudatosság és az önfegyelem alakítója, fejleszti a mozgást, a kontaktusteremtő készséget, számtalan ismeretet közvetít, és hatékonyan segíti a szocializációt. A munkatevékenységek során a gyermek közvetlenül megtapasztalja erőfeszítéseinek eredményét, ami örömmel tölti el és további motivációt ad.

A munkajellegű tevékenységek az óvodai nevelés folyamatában a szervezett tanulás előfutárainak tekinthetők, hiszen a gyermekek megtapasztalják: a feladatnak pontos szabályai vannak, az elkezdett tevékenységet nem lehet félúton abbahagyni, mert csak így jöhet létre a produktum.

Munkatevékenységek formái az óvodában:

- önkiszolgálás (étkezéssel, tisztálkodással, öltözködéssel kapcsolatos feladatok),
- közösségért végzett munka (terítés, rendrakás, kisebbek segítése, játékterek rendben tartása),
- naposi és felelősi feladatok (asztalok előkészítése, szobanövények és állatok gondozása),
- alkalmi feladatok (kerti munka, termések gyűjtése, ünnepekre való előkészületek),
- valós szükségleteket kielégítő tevékenységek (gyümölcs- és salátakészítés, sütés, dekorációk készítése).

A gyermekek munkájuk során valódi eszközökkel dolgoznak, életkoruknak megfelelően, a felnőttek gondoskodnak a balesetvédelmi és higiéniai szabályok betartásáról.

Az óvodapedagógus feladatai:

- a gyermeki munka tudatos pedagógiai szervezése,
- a gyermekkel való együttműködés, a közösségi szellem erősítése,
- a munkamegosztásban az egyéni képességekhez való igazodás,
- a belső és külső környezetben végzendő munkák feltételeinek biztosítása,
- folyamatos, konkrét és reális, a gyermek saját fejlődési ütemához igazodó pozitív értékelés.

A munkajellegű tevékenységek során a gyermekek egyszerre élhetik meg a közösséghez tartozás élményét, a felelősségvállalás örömét és az önálló cselekvés sikerét.

Tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodai nevelés egyik alapvető feladata a gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése, amely a teljes óvodai életet átfogja. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és motivációját. A tanulás célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése és kreativitásának erősítése, mely elsősorban játékba integrált tevékenységekben és cselekvésekben valósul meg.

A tanulás nem csupán az ismeretszerzésre korlátozódik, hanem az egész óvodai nap folyamán, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett párhuzamos tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben történik. A gyermekek tanulása a problémamegoldást, önálló próbálkozást, kreatív és játékos gondolkodást is magában foglalja, mely során a gyermekek aktivizálódnak és önálló döntésekre, stratégiák kialakítására ösztönözhetők.

A tanulás feltételei

A tanulás alapja a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervet igénybe vevő tapasztalatszerzés, a felfedezés lehetőségének biztosítása, valamint a kreativitás és az önálló gondolkodás erősítése. Az óvodapedagógus feladata, hogy olyan támogató környezetet alakítson ki, amely épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira és ismereteire, biztosítja az érdeklődés által vezérelt tevékenységeket, és személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a személyiség kibontakozását.

A tanulás formái

Az óvodában a tanulás számos formában valósulhat meg:

- az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása,
- spontán játékos tapasztalatszerzés,
- játékos, cselekvéses tanulás,
- a gyermeki kérdésekre és válaszokra épülő ismeretszerzés,
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés,
- gyakorlati problémamegoldás.

A tanulási tevékenységek lehetnek választható, kötelezően választható, illetve kötelező tevékenységek, melyek mind hozzájárulnak a gyermekek képességeinek, önállóságának és kreativitásának fejlődéséhez.

Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység

A tanköteles korukat megelőző nevelési évben járó gyermekek számára szervezett iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység naponta összesen 45 perces időkeretben valósul meg. Ennek célja a gyermekek képességeinek és készségeinek célzott fejlesztése az iskolai előrehaladáshoz szükséges kompetenciák megalapozása érdekében.

A foglalkozások rugalmasan, szükség szerint mikro-csoportban vagy egyénileg is megszervezhetők, például:

- utazó gyógypedagógiai vagy logopédiai foglalkozások,
- mindennapos irányított mozgás és szervezett körjátékok,
- egyéni fejlesztés a délutáni pihenő idején,
- komplex tevékenységek: festés, rajz, zene, drámajáték, relaxálás.

A pedagógus feladata, hogy a fejlesztést az egyéni szükségletekhez, a gyermek életkori sajátosságaihoz és a csoport összetételéhez igazítsa, miközben biztosítja a szabad játék terét, ahol a gyermekek megfigyelése, tapasztalatszerzése a fő cél.

Intézményen belüli és kívüli fejlesztés

A speciális pedagógiai ellátásra jogosult gyermekek, valamint a fejlődésben kisebb támogatást igénylők részére egyéni vagy kiscsoportos célzott fejlesztést biztosítunk gyógypedagógus és logopédus bevonásával.

Intézményen kívüli lehetőségek: pedagógiai szakszolgálat, tehetségpont, élményszerző programok (színház, múzeum, könyvtár). A pedagógusok feladata a tanulási tartalmak integrált, életkornak megfelelő feldolgozása, a gyermekek képességeinek komplex fejlesztése, a módszerek tudatos kiválasztása és az iskolai elvárásokhoz való felkészítés, az iskolásítási nyomás nélkül.

Tervezés, tematikus rendszer és integrált fejlesztés

A pedagógiai programban a műveltségtartalmak a hagyományos foglalkozási ágakra épülnek, de az integrált fejlesztés lehetővé teszi, hogy a gyermek egyéni érdeklődésére és szükségleteire szabottan bontakozzanak ki a képességek. Az óvodapedagógus feladata, hogy a különböző területekről származó tanulási tartalmakat összeválogassa, integrálja és vezérfonal mentén sokoldalúan fejlessze a gyermekeket, miközben a tanulás tanítását is beépíti a mindennapi tevékenységekbe.

XI. HAGYOMÁNYOK, ÜNNEPEK

Az ünnepek és hagyományok az óvodai élet kiemelkedő eseményei, melyek közösségformáló erejükkel segítik a gyermekek szocializációját, érzelmi fejlődését és kulturális kötődését. Szüksége van gyermeknek és felnőttnek egyaránt arra, hogy a mindennapoktól

eltérő, különleges alkalmakat éljen át, melyekre az előkészület, a díszítés, az ünnepi öltözet és a közösen átélt élmények adják meg a keretet.

Az ünnepekkel közvetítjük nemzeti és egyetemes kultúránk értékeit, valamint a népi hagyományok felelevenítésével közelebb hozzuk a gyerekekhez a közösség múltját és szokásait. Kiemelt feladatunk a keresztény kulturális értékek megismertetése és megtapasztalása, mint a szeretet, öröm, békesség, türelem, szívesség, jóság, hűség, szelídség és önmegtartóztatás.

Az ünnepi készülődés örömteli várakozással tölti el a gyermekeket, és lehetőséget teremt a legkülönbözőbb tevékenységformák gyakorlására: kézműveskedés, éneklés, mesélés, dramatizálás, néptánc és közös játék kísérik a programokat. A közös élmények során a gyerekek gyakorolják a kommunikációt, a kooperációt, és erősödik a közösséghez tartozás érzése.

Ünnepeinket a természet körforgásához, a naptári év jeles napjaihoz, a népi hagyományokhoz és az egyházi ünnepekhez igazítjuk. Fontos számunkra, hogy a gyermekek saját élményeken keresztül fedezzék fel a szokásokat.

Külön figyelmet fordítunk a gyermekek személyes ünnepeire is: születés- és névnapjukat igény szerint a csoport közössége köszönti.

Szüksége van gyermeknek, felnőttnek egyaránt arra, hogy az ünnep és a mindennapok elváljanak egymástól. Az ünnep fényét emeli a feldíszített óvoda, az ünneplőbe öltözött gyerekek és felnőttek, a meglepetések, és az ajándékozás öröme.

Az érzelmi ráhangolódást biztosítjuk az aktuális mesékkel, versekkel, dalokkal, játékokkal.

Többcélú nevelési-oktatási intézmény részeként jó néhány programunk közös az általános iskolával, szervezésnél ezt mindig figyelembe vesszük.

Jeles napok, ünnepek

- A népmese napja,
- Állatok világnapja,
- Szent Márton hét,
- Advent,
- Mikulás,
- Karácsony,
- Farsang,
- Március 15.,
- Április 6.,
- Víz világnapja,
- Húsvét,
- Föld napja,
- Anyák napja,
- Pünkösd,
- Gyermeknap,

- Évzáróval egybekötött nagycsoportosok búcsúztatása.

Jeles ünnepeink, melynek keretét az évszakok adják:

Ősz

- A népmese napja
- Szüreti mulatság
- Az állatok világnapja
- Ismeretek gazdagítása az állatok életéről és védelméről
- Interaktív előadás - állatsimogató szervezése
- Lámpásfelvonulás az óvodában Szent Márton napjának megemlékezéséről

Tél

- Mikulásvárás
- Advent - több hetes készülődés
- Nyílt nap keretében közös készülődés a szülőkkel
- Meghitt, ünnepi hangulat megteremetése
- Karácsony - Betlehemes játék
- Az óvoda ünnepi díszbe öltöztetése
- Iskolával való közös ünneplés
- Farsang az óvodában - népszokások megismertetése

Tavasz

- Március 15. - Méltó megemlékezés az ünnepről, az életkori sajátosságok figyelembevételével.
- Április 6. - Nemzeti színű jelképek készítése.
- Március 22. - A víz világnapja.
- Április 22. - A Föld napja - A családok környezettudatos attitüdjének formálása a közös programok során. Ismerkedés Isaszeg természeti szépségeivel, állat- és növényvilágának különleges értékeivel. A gyermekek környezettudatos magatartás alakítása, fejlesztése. Alapvető környezeti, és természetvédelmi szabályokkal való ismerkedés.
- Húsvét, locsolkodás, az óvoda udvarán meglepetések elrejtése.
- Anyák napi teadélután - Az életkornak megfelelő méltó ünnep szervezése.
- Pünkösd - A néphagyománnyal való megismerkedés.
- Gyermeknap.
- Évzáróval egybekötött nagycsoportosok búcsúztatása.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek aktívan bekapcsolódjanak az ünnepi előkészületekbe és a szervezés folyamatába. Ennek keretében részt vesznek gyűjtőmunkában - kirándulásokon, családi közreműködéssel otthonról hozott anyagokkal, illetve az óvodapedagógusok által válogatott zenei és irodalmi szemelvények segítségével. Az ünnepeket megelőző közös tevékenységekhez hozzátartozik az óvoda rendbetétele és feldíszítése,

ajándékkészítés a szülők számára, valamint a témához illeszkedő kiállítások megtekintése is.

XII. SAJÁTOS ALAPFELADATOK

A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Alapelveink

Az óvoda feladata, hogy befogadó, diszkriminációmentes környezetet biztosítson, amelyben minden gyermek számára adottak a fejlődés feltételei.

Minden gyermeknek alapvető joga, hogy:

- méltóságát tiszteletben tartsák,
- személyiségéhez és életkorához illő bánásmódban részesüljön,
- lehetőséget kapjon képességei kibontakoztatására,
- saját teljesítőképességét megmutathassa,
- egyéni szükségleteire figyelmet, támogatást kapjon.

A kudarcok megelőzése és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében különösen fontos, hogy a pedagógusok már az óvodáskor kezdetén felismerjék azokat a hátrányokat, amelyek a gyermek fejlődését, előrehaladását nehezíthetik.

Úgy gondoljuk, minden gyermeknek vele született joga van az emberi méltósághoz. Az óvodapedagógusok feladata, hogy biztosítsák a személyiség szabad fejlődésének feltételeit, és minden gyermek számára hozzáférést adjanak azokhoz a lehetőségekhez, amelyek segítik őt a kibontakozásban.

A nevelőtestület minden tagjának felelőssége, hogy:

- tisztában legyen az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód jogi előírásaival,
- olyan elfogadó, támogató légkört alakítson ki, amely mentes a diszkriminációtól,
- folyamatosan fejlessze tudását, részt vegyen képzéseken és programokon,
- ismerje és aktívan alkalmazza az intézményi esélyegyenlőségi programban foglaltakat,
- probléma esetén jelezze az esélyegyenlőséget sértő helyzeteket az óvodavezetés felé.

Intézményünk feladata az esélyegyenlőség biztosítása érdekében:

- az óvodai környezetből fakadó hátrányok feltárása és kezelése,
- a családi háttérből adódó nehézségek felismerése és azok megoldásának segítése,
- együttműködési formák keresése és ápolása a szülőkkel, valamint külső partnerekkel,
- a jogok és kötelezettségek érvényesítése minden érintett számára, a szegregáció megelőzése
- a gyermekek fejlődésének rendszeres nyomon követése.

Az esélyegyenlőség számunkra érték, mert biztosítja, hogy minden gyermek - nemtől, egészségi állapottól, származástól vagy anyagi helyzettől függetlenül - esélyt kapjon képességei kibontakoztatására és a jövőben való boldogulásra. Ennek alapja a befogadás (inklúzió) és a hátrányos megkülönböztetés kizárása.

Amennyiben szükséges, szakemberek bevonásával végzünk speciális gondozó, fejlesztő, prevenciós és korrekciós feladatokat: segítjük a lassabban fejlődö gyermekeket, támogatjuk a kiemelt képességű gyermekeket (tehetséggondozás), és külön figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű gyermekekre.

Az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése meg kell, hogy jelenjen:

- az óvoda minden szolgáltatásának igénybevételében,
- a gyermeki jogok gyakorlásában,
- a felzárkóztatásban, egyéni fejlesztésben és tehetséggondozásban,
- a csoportok kialakításánál,
- a hit- és vallásfoglalkozásokhoz való hozzáférés biztosításában.

Céljaink:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű (HH/HHH) gyermekek számára is megfelelő minőségű és időtartamú óvodai nevelés biztosítása,
- a befogadás (inklúzió) elvének érvényesítése intézményi szinten,
- a gyermekek differenciált, egyéni fejlesztése képességeikhez igazodva,
- gyermek- és családközpontú szemlélet kialakítása és erősítése.

Feladataink:

- a HH/HHH gyermekek arányos elosztásával a szegregáció elkerülése csoport- és intézményi szinten,
- személyre szabott fejlesztés biztosítása a gyermek fejlődésének folyamatos nyomon követésével,
- hatékony együttműködés fenntartása a családokkal és külső szervezetekkel,
- hiányzások / igazolatlan hiányzások számának csökkentése.

A szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységek

Óvodánkba járó gyermekek szociokulturális háttere összességében kiegyensúlyozott képet mutat, ugyanakkor nevelömunkánk tervezésekor figyelembe kell vennünk az eltérő családi körülményeket. Fontos számunkra, hogy az időhiánnyal küzdő, elfoglalt szülők igényei éppúgy helyet kapjanak, mint a szerényebb anyagi lehetőségekkel bíró, többgyermekes, egyszülős vagy nevelőszülők által vezetett családok sajátos szükségletei.

Feladatunk közé tartozik a nehezen együttműködő, az óvodai közösséget nehezen elfogadó, vagy gyermeküket elhanyagoló családokkal való kapcsolatépítés is, amely során arra törekszünk, hogy a közös felelősségvállalás és az együttműködés erősödjön.

A hátrányos helyzet leggyakoribb okai:

- A család szociális anyagi helyzete, erkölcsi helyzete és életvitele, értékrendje.
- A család lakhelye és környezete.
- A gyermek és/vagy szülő egészségi állapota.

Környezeti okok lehetnek:

- Sokgyermekes család: 3 vagy több gyermek.
- Szűkös lakásviszonyok: a család magas létszáma, több generáció együttélése.
- Nevelési hiányosságok: kettős nevelés, felügyelet és gondozás hiánya, helytelen bánásmód (brutalitás), érzelmi sivárság, közömbösség, könnyelmű, felelőtlen életvitel, bűnöző családi háttér.
- Negatív hatású baráti kör.

Anyagi okok lehetnek:

- Munkanélküliség.
- A szülő csökkent munkaképességű vagy munkaképtelen.
- A kereset nem a család szükségleteinek kielégítésére fordítódik.

Egészségügyi okok:

- Születési rendellenesség vagy szerzett fogyatékosság mozgáskorlátozottság, érzékszervi károsodás (látás, hallás...), szervi rendellenesség.
- Tartós betegség.
- Idegrendszeri, pszichés problémák (szülő és/vagy gyerek).
- Higiénés hiányosságok.

A gyermek személyiségében rejlő okok:

- Értelmileg, érzelmileg visszamaradt.

A családi háttérből adódó különbségek kezelése

Az iskolázottsági szintből fakadó nehézségek kezelése:

- Figyelmet fordítunk arra, hogy a szülők saját iskolai tapasztalataik miatt sokszor túlzott vagy túl alacsony elvárásokat támaszthatnak gyermekükkel szemben.
- Az óvodapedagógus feladata a szülői elvárások megismerése, a reális célok kialakításának segítése.
- Szükség esetén kezdeményezzük a tehetséggondozást, illetve a fejlesztő foglalkozások bevonását.
- A mindennapi foglalkozások során alkalmazzuk a differenciált nevelés módszereit.
- Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező családok esetében törekszünk a hiányzó ingerek pótlására kulturális, közösségi programok, valamint fejlesztő eszközök biztosításával.

Az egyszülős családok gyermekei számára nyújtott támogatás:

- Fokozott figyelmet biztosítunk számukra, hiszen fejlődésüket gyakran nagyobb érzelmi és szociális terhelés kíséri.
- Az óvodapedagógus és a gyermekvédelmi felelős közös feladata a gyermek fejlődésének nyomon követése.
- Támogató, bizalmi kapcsolat kialakítására törekszünk a szülővel, szükség esetén beszélgetéseket kezdeményezünk.

- Tartós problémák esetén szakember (pl. pszichológus, nevelési tanácsadó) bevonását is kezdeményezzük.

A család szociális és anyagi helyzetének figyelembevétele:

- Az óvodapedagógus a megfigyelések, beszélgetések, fogadóórák, szükség esetén családlátogatás során igyekszik feltárni a gyermek fejlődését hátráltató tényezőket.
- Az intézményvezető és a gyermekvédelmi felelős bevonásával keressük a szociális támogatási lehetőségeket.
- Tájékoztatjuk a szülőket a rendelkezésre álló támogatási formákról, segítjük őket ezek igénybevételében.

Feladataink a szociális hátrányok enyhítése érdekében:

- az önművelés igényének kialakítása;
- tolerancia, segítőkészség kialakítása, a másság elfogadása;
- a mindennapi élethez szükséges készségek kialakításának segítése: tanácsadás, külső segítség felajánlása;
- családi életre és egészséges életmódra nevelés;
- a testnevelés és sport sajátos eszközeivel kialakítani az alapvető mozgás - és feladatmegoldó képességet, az egészséget értéknek tekintő gondozásmódot, a szabadidő tartalmas eltöltésének igényét.

Tevékenységeink a szociális hátrányok enyhítésére:

- differenciált fejlesztés;
- egészségnevelés;
- a sport és egyéb mozgástevékenységek megismertetése, megszerettetése;
- tehetségigéretes gyermekek felkészítése;
- felzárkóztató foglalkozás a valamilyen területen lemaradóknak;
- a családi életre nevelés tanítása: tanácsadás, külső segítség felajánlása;
- mozgáslehetőség biztosítása.
- közös programok szervezése a családokkal

Szülőknek felajánlott segítség:

- Felvilágosítás a szociális juttatások lehetőségeiről a szülői értekezleten, családi beszélgetéseken (fogadó órákon), a gyermekvédelmi megbízott által szóban, valamint írásos tájékoztatón keresztül.

A gyermekek nem azonos érettségi szinttel érkeznek az óvodába, szociokulturális hátterük és hozott alapképességeik is eltérőek. Ez a különbözőség nevelési munkánk egyik alapvető kihívása, amelyhez tudatosan kell igazítanunk pedagógiai gyakorlatunkat.

Ebben a helyzetben feladatunk a gyermekek személyiségének harmonikus fejlesztése, a kiemelkedő területek felismerése és gondozása, valamint a korszerű egyéni bánásmódok, módszerek, terápiák, technikák és eszközök megismerése, kiválasztása és alkalmazása. A fejlesztést minden esetben a gyermek pedagógiai, orvosi és pszichológiai szempontokat egyaránt figyelembe vevő komplex diagnózisára építjük.

A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység

Az óvodai nevelés egyik alapfeladata a gyermekek védelme, jogainak és emberi méltóságának tiszteletben tartása. Biztosítanunk kell számukra a biztonságos, elfogadó környezetet, amely mentes minden fizikai és lelki bántalmazástól, megalázó bánásmódtól vagy büntetéstől.

A gyermekek anyagi helyzetéhez kapcsolódó intézményi feladatok:

- Ha az óvodapedagógus vagy a gyermekvédelmi felelős azt tapasztalja, hogy a gyermek anyagi veszélyeztetettségben él, javaslatot tesz a szülőnek a lakóhely szerint illetékes jegyzőnél történő támogatási eljárás megindítására. Ez magában foglalhatja a rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás igénylését, szükség esetén természetbeni ellátás formájában.
- Az óvodapedagógus jelzi az intézményvezetőnek, ha a gyermek valamilyen programon anyagi okok miatt nem tud részt venni.
- Az intézmény folyamatosan keresi azokat a lehetőségeket, amelyek révén az anyagi nehézségekkel küzdő családok gyermekei is egyenlő eséllyel vehessenek részt az óvodai életben.

A gyermekek szociális helyzetéhez kapcsolódó intézményi feladatok:

A szociális körülményekből fakadó nehézségek kezelése megegyezik a családi háttérből eredő szociális és anyagi problémák kezelésénél alkalmazott feladatokkal.

Az egészségügyi helyzethez kapcsolódó intézményi feladatok:

- A gyermekek mozgásigényének kielégítése és fejlesztése rendszeres, mindennapos mozgás, valamint szabadtéri mozgásos tevékenységeken keresztül történik (udvari játékok, mozgásos szabályjátékok, kör- és népi játékok, tánc). Ezeket részben a gyermekek szabadon választják, részben az óvodapedagógus szervezi.
- Az óvodapedagógus minden gyermek számára a fejlettségi szintjének és fizikai adottságainak megfelelő mozgáslehetőséget biztosít. Differenciált feladatadással és tervezéssel igyekszik kompenzálni az esetleges lemaradásokat.
- Az egészségnevelés az intézmény minden gyermekére kiterjed, a program végrehajtása az óvodapedagógusok közös feladata.

Baleset-megelőzési és védő feladatok:

- Az óvoda köteles a gyermekeket és a szülőket tájékoztatni a balesetvédelmi előírásokról és az óvodai biztonsági intézkedésekről.
- Az intézmény jelzi a fenntartónak az esetleges balesetveszélyt, és javaslatot tesz annak megszüntetésére.
- Az óvodában történt balesetekről minden esetben jegyzőkönyv készül, amely alapján a vezetőség gondoskodik a kivizsgálásról és a szükséges intézkedésekről.

Az intézmény gyermekvédelmi tájékoztató feladatai:

- Jól látható helyen közzétesszük a gyermekvédelmi felelős nevét és elérhetőségét, valamint a gyermekvédelmi feladatokat ellátó fontos intézmények (gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó stb.) címét és telefonszámát.
- A gyermekvédelmi felelős rendszeresen tájékoztatja az óvodapedagógusokat arról, milyen problémával, mikor és hol fordulhatnak hozzá.

Együttműködés a gyermekjóléti szolgálattal:

- Amennyiben a gyermek veszélyeztetését pedagógiai eszközökkel nem lehet megszüntetni, az intézmény segítséget kér a gyermekjóléti szolgálattól.
- Gyermekbántalmazás gyanúja esetén a szolgálat azonnali értesítése kötelező.

A feladatok nyomon követése

- A gyermekvédelmi tevékenység megvalósítását az óvodapedagógusok, a gyermekvédelmi felelős és az intézményvezető írásos feljegyzései, beszámolói alapján kísérjük figyelemmel.

Kapcsolattartás az Isaszegi Humánszolgáltató Központtal:

Az intézményünk szoros együttműködést ápol az Isaszegi Humánszolgáltató Központtal, melynek feladatkörébe tartozik - többek között - a gyermekjóléti szolgáltatások, családsegítés, valamint hátrányos helyzetű személyek támogatása.

A gyermekvédelmi munka alapelvei: őszinte érdeklődés, diszkréció, pedagógiai intuíció, megértés.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése

Az intézmény a sajátos nevelési igényű gyermekek közül azokat fogadhatja, akiket az alapító okirat meghatároz. Az ellátás feltétele, hogy az óvoda rendelkezzen a szükséges személyi és tárgyi adottságokkal, valamint a fejlesztést végző, megfelelő szakképzettséggel rendelkező szakemberekkel.

Az óvoda feladata az iskolába lépést megelőző időszakban a gyermekek sokoldalú fejlesztése, különös tekintettel azokra, akik kiemelt figyelmet és egyéni bánásmódot igényelnek. Ide tartoznak a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdők (BTMN), valamint a kiemelten tehetséges gyermekek. Fejlődésük elősegítése során hangsúlyt kap az egyéni képességeikhez igazodó nevelés, a sikerélmény biztosítása, valamint a társadalmi beilleszkedésük lehetőségeinek bővítése.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek körében több csoport különíthető el, melyek eltérő támogatási formákat és pedagógiai megközelítést igényelnek.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek típusai:

- Tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek: ide tartoznak azok, akik lassabb ütemben haladnak, motiválatlanok, hosszabb betegség miatt lemaradtak, vagy családi, szociális, kulturális, illetve nyelvi hátrányból fakadó nehézségekkel küzdenek.

- Tanulási zavarokkal küzdő gyermekek: például diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, figyelemzavar, illetve súlyosabb beszédhiba.
- Magatartási problémákkal küzdő gyermekek: ide sorolhatók a visszahúzódó, félénk, csendes, depresszív viselkedést mutató gyermekek, akiknél eredményes lehet a csoportos vagy páros munka, illetve a személyre szabott motiváció és differenciált foglalkozás.
- Ugyanakkor ide tartoznak az ellenséges, agresszív, kötekedő, hiperaktív vagy engedetlen viselkedést mutató gyermekek is, akik inkább egyéni feladatokkal köthetők le. Esetükben kiemelten fontos a következetes számonkérés, a pozitív eredmények kiemelése és a megerősítés, amely segíti beilleszkedésüket és társaik általi elfogadásukat.
- Kiemelkedő képességű, tehetséges gyermekek: közéjük tartoznak az intellektuális tehetségek (matematikai, nyelvi, természettudományos), a művészeti tehetségek (zenei, képzőművészeti), a pszichomotoros tehetségek (sport, tánc, kézügyesség), valamint a szociális tehetségek (vezetői, szervezői, irányítói képességekkel).

Az SNI gyermekek fejlesztése speciálisan képzett szakemberek közreműködését igényli, a szükséges terápiás és pedagógiai támogatások biztosításával.

A habilitációs és rehabilitációs ellátás célja, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek fogyatékosságból fakadó hiányosságait, eltérő fejlődési ütemét kompenzálja, és a meglévő képességekre, erősségekre építve biztosítson előrelépést.

A fejlesztés alapja minden esetben a Szakértői Bizottság komplex vizsgálata és szakvéleménye. A folyamat csapatmunkában valósul meg, gyógypedagógusok, terapeuták és más szakemberek együttműködésével.

A fejlesztés során figyelembe vesszük a fogyatékosság típusát, súlyosságát, a gyermek életkorát, egészségi állapotát, képességeit, valamint családi hátterét. A munka az észlelés, a mozgás, a beszéd- és nyelvi készségek, valamint az értelmi képességek fejlesztését foglalhatja magában, mindig a gyermek szükségleteihez igazítva.

A megfelelő ellátás biztosításához speciális módszerekre, terápiákra, eszközökre, segédeszközökre és rugalmas szervezeti keretekre van szükség. Fontos továbbá a család aktív bevonása, valamint az óvodapedagógusok és a segítő munkatársak felkészítése, együttműködése.

Pedagógiai gyakorlatunk egyik alapelve, hogy a gyermekek közötti különbségek természetesek és értékesek. Nevelésünk célja, hogy minden gyermek a saját személyiségstruktúrájának, képességeinek, erősségeinek és gyengeségeinek megfelelően fejlődhessen, figyelembe véve előzetes tudását, érdeklődését, igényeit és családi hátterét.

Az óvodapedagógus feladata, hogy a csoport mindennapi életébe beépítse a differenciált módszereket, az integráció lehetőségét megteremtse, és figyelembe vegye az SNI gyermekek óvodai nevelésének irányelvét.

A pedagógus speciális fejlesztési tervet készít, amely a szakemberek javaslatain alapul.

Célunk, hogy ezek a gyermekek képességeikhez mérten, biztonságos és elfogadó környezetben vehessenek részt a közösségi életben.

Kiemelt célunk:

- a differenciált nevelés megvalósítása,
- a gyermekek egyéni szükségleteinek felismerése és támogatása,
- a személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése,
- a befogadó, elfogadó, támogató közeg megteremtése.

A fejlesztés eszközei és módszerei:

- egyéni fejlesztő foglalkozások,
- szeretetteljes, elfogadó bánásmód,
- reális követelmények, pozitív megerősítés, dicséret,
- támogató légkör kialakítása, konfliktuskezelés, békéltetés,
- szoros együttműködés a szülőkkel, gyógypedagógusokkal, szakszolgálatokkal, egészségügyi intézményekkel,
- szükség esetén pszichológus vagy más külső szakember bevonása.

Fontos szempont, hogy a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek jelenléte ne akadályozza mások fejlődését, biztonságát vagy az óvodapedagógus pedagógiai munkáját. Ha a gyermek integrációja nem valósítható meg, törekednünk kell a számára legmegfelelőbb intézmény megtalálására.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

- Az óvodába érkező gyermekeknél kiemelt figyelmet fordítunk a családi háttérből fakadó nehézségek feltárására.
- Már a gyermek óvodába lépése előtt felvesszük a kapcsolatot a családdal, a védőnővel, szükség esetén a gyermekorvossal, a bölcsődével, illetve más segítő intézményekkel.
- A gyermekvédelmi felelős koordinálja az ezzel kapcsolatos feladatokat, vezeti a nyilvántartásokat, és kapcsolatot tart a családsegítő, gyermekjóléti szervezetekkel.
- Folyamatosan figyelemmel kísérjük a gyermek fejlődését, és szükség esetén konzultálunk a megfelelő szakemberekkel.
- Fontosnak tartjuk, hogy a hátrányos helyzetű családok bekapcsolódjanak óvodai programjainkba (kézműves tevékenységek, ünnepek, közös kirándulások), így erősítve a szülők és az óvoda közötti kapcsolatot.

A gyermekvédelmi felelős feladatai:

- az óvodapedagógusok munkájának koordinálása,
- a gyermek jogainak védelme, a szülők tájékoztatása,
- az óvodai gyermekvédelmi tevékenységek összehangolása,
- a család állapotának, változásainak nyomon követése,
- kapcsolattartás a segítő intézményekkel, támogatások közvetítése, dokumentáció vezetése.

A kiemelt figyelmet igénylő csoportok közé tartoznak továbbá azok a gyermekek, akik más anyanyelvvel, kulturális hagyományokkal érkeznek a közösségbe.

Különleges bánásmódot igénylők közé soroljuk továbbá

- a nemzeti kisebbségekhez tartozókat és
- a bevándorló gyermekeket is.

Az ő esetükben eltérések mutatkozhatnak az anyanyelv és a többségi nyelv birtoklásában, a kulturális sajátosságokban, valamint a többségi kultúrához és közösséghez való viszonyban.

A pedagógiai munka során fontos a multikulturális szemlélet érvényesítése, vagyis a kisebbségi csoportok nyelvének és kultúrájának megjelenítése. Ugyanakkor az interkulturális nevelés is hangsúlyos, amely az óvodai közösségben a többségi és kisebbségi gyermekek együttnevelését, egymás értékeinek megismerését és tiszteletét jelenti.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekek

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) óvodás gyermekek azok, akik fejlődésükben, viselkedésükben vagy készségeik alakulásában átmeneti, tartós vagy visszatérő nehézségeket mutatnak, de állapotuk nem indokolja a sajátos nevelési igény (SNI) megállapítását.

A BTMN gyermekeknél gyakran előfordulhat:

- nehezebb alkalmazkodás az óvodai szabályokhoz és közösségi helyzetekhez,
- figyelmi és koncentrációs problémák,
- lassabb tempójú fejlődés az alapvető készségekben (pl. beszéd, mozgás, finommotorika),
- részképesség-gyengeségek, amelyek kihatnak a játékra, a tanulási tevékenységekre,
- vagy olyan viselkedési nehézségek, amelyek a csoportban való együttlétet megnehezítik.

Az ilyen gyermekek támogatása az óvodapedagógus részéről fokozott odafigyelést igényel.

- A BTMN gyermekek esetében a pedagógiai munka középpontjában az egyéni bánásmód, a differenciálás, a fokozott odafigyelés áll.
- A nehézségek feltárása a szülők bevonásával, a pedagógusok megfigyelései és szükség esetén a pedagógiai szakszolgálat vizsgálatai alapján történik.
- Az érintett gyermekek számára fejlesztőpedagógus, logopédus, pszichológus közreműködésével egyéni fejlesztési terv készülhet.
- Az óvodai mindennapok során kiemelt figyelmet fordítunk a sikerélmény biztosítására, a szociális kompetenciák fejlesztésére és a pozitív megerősítésre.
- Az óvodapedagógusok feladata a türelem, a következetesség és a segítő attitűd biztosítása, amely elősegíti a gyermekek harmonikusabb fejlődését és iskolára való felkészítését.

Kivételes képességű gyermekek, tehetségesek

- intellektuális tehetség (a különböző tudományterületeken kimagasló: matematikai, fizikai, nyelvi stb.),
- művészi tehetség (képzőművészeti, zenei),
- pszichomotoros tehetség (sport, tánc, kézügyességet igénylő terület),
- szociális tehetség (vezető, szervező, irányító).

A tehetségígéretes gyermekek felismerése

- a tehetségnevelés/tehetségfejlesztés/tehetséggondozás a tehetség felismerésével, azonosításával kezdődik,
- a pedagógusoknak és a családnak ismernie kell azokat a mutatókat, amelyek halmozott előfordulása tehetség ígéretes gyermeket sejtet,
- a kivételes tehetségek jellemzői: megszállottság, fokozott kritikai érzék, állandó önelégedetlenség,
- a valamilyen területen kiemelkedő gyermekek teljesítményei nem mindig jók, munkavégzésük, fejlődésük nem egyenletes, és gyakran nem vesznek részt a „munkában".

Óvodánkban a tehetséges és tehetségígéretes gyermekek fejlesztésében elsősorban a gazdagítás (dúsítás) módszerét alkalmazzuk. Ez azt jelenti, hogy a gyermekek a csoport mindennapi tevékenységeiben társaikkal együtt vesznek részt, miközben az óvodapedagógusok külön figyelmet fordítanak arra, hogy képességeik kibontakozhassanak. A nap egyes részeiben lehetőséget biztosítunk számukra differenciált, személyre szabott feladatokra és élményekre, melyek segítik erősségeik fejlődését. Az óvodapedagógusok fontosnak tartják a szülőkkel való együttműködést is, ezért rendszeresen tájékoztatják őket arról, milyen lehetőségek állnak rendelkezésre az óvodán kívüli tehetséggondozó programokban, ahol a gyermekek képességei tovább gazdagíthatók és fejleszthetők.

Általános céljaink:

- Óvodánk pedagógiai munkájában fontosnak tartjuk, hogy megismerjük és alkalmazzuk a hazai és nemzetközi fejlesztő programok legjobb tapasztalatait, eredményeit.
- Munkánk középpontjában mindig a gyermek áll: igyekszünk reagálni szükségleteire, viselkedésére és egyéni tulajdonságaira, valamint motiválttá tenni őt saját fejlődési és tanulási folyamataiban.
- Az egyén fejlesztésével párhuzamosan a befogadó közösség erősödését is segítjük, hiszen a közös élmények, tevékenységek az érzelmi és morális fejlődést is támogatják. Kiemelten fontos értéknek tekintjük a nyitottságot és mások elfogadását.

Tudatos pedagógiai munkánk során arra törekszünk, hogy:

- minden gyermek számára biztosítsuk a képességei kibontakoztatásához szükséges feltételeket,
- az otthonról hozott tudást, élményeket és kulturális értékeket elfogadjuk és értékként kezeljük,

- figyelemmel kísérjük és fejlesztjük a gyermekek csoportban megnyilvánuló szociális készségeit,
- a családot, mint partnert aktívan bevonjuk az óvodai folyamatokba, erősítve a gyermek–szülő–óvoda közötti együttműködést,
- előítéletektől mentes, elfogadó és támogató légkört alakítsunk ki,
- a nevelésben részt vevő intézményekkel tudatos és szervezett együttműködést valósítsunk meg,
- pedagógusaink folyamatosan gazdagítsák módszertani eszköztárukat.

Azok a sajátos nevelési igényű gyermekek, akiknek fejlesztését a szakértői bizottság integrált formában javasolja, többségi társaikkal együtt vesznek részt az óvodai életben.

Mindennapjaikat a közösségben élik, ugyanakkor a szükséges területeken egyéni támogatást kapnak.

Ez magában foglalja az egyéni fejlesztést, speciális módszerek és szervezési formák alkalmazását, a differenciált ellenőrzést és értékelést, valamint az egyéni foglalkozásokat. A befogadó légkör, a gyermekek közötti tolerancia és az óvodapedagógusok szakmai érzékenysége biztosítja számukra a fejlődés optimális feltételeit.

XIII. A PEDAGÓGIAI MUNKA DOKUMENTÁCIÓI - A GYERMEKEK FEJLETTSÉGÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE

Óvodánkban a pedagógiai munka dokumentációja az intézményi Pedagógiai Program elveire épül, amely biztosítja az egységes nevelési célok és feladatok megvalósítását, miközben teret ad az óvodapedagógusok módszertani szabadságának. A dokumentáció célja, hogy átláthatóvá tegye a tervezési, megvalósítási és értékelési folyamatokat, valamint lehetővé tegye a gyermekek fejlődésének nyomon követését.

2024. szeptember 1-től intézményünkben az OviKRÉTA rendszer váltja fel a papíralapú adminisztrációt. A pedagógusok a „Gyermek" és „Csoport" menüpontok alatt rögzítik a kötelező tanügyigazgatási dokumentumokat (felvételi- és mulasztási napló, fejlődési napló, csoportnapló).

A tervezés szintjei:

- Éves terv: a nevelési-oktatási folyamat egészét áttekintő dokumentum, amely az adott csoport éves fejlesztési céljait, tevékenységeit, témaköreit tartalmazza.
- Tematikus terv: egy-egy témakör részletes kidolgozása, amelyben a célokhoz rendelten jelennek meg a módszerek, szervezési módok és eszközök.
- Foglalkozásterv: a konkrét foglalkozás célját, felépítését és módszertanát tartalmazza, készítése gyakornokoknál, illetve belső vagy külső ellenőrzés során kötelező.

A gyermekek fejlettségállapotának mérése és értékelése minden gyermek esetében kötelező, évente legalább kétszer (novemberben és májusban). A pedagógus az anamnézis lap, a megfigyelések és a vizsgálati eredmények alapján tölti ki az egyéni fejlődést nyomon követő dokumentumot. A mérések célja, hogy képet kapjunk a gyermek aktuális fejlettségi szintjéről, önmagához mért fejlődéséről, valamint kijelöljük a további fejlesztési feladatokat.

Az értékelés eredményei alapján a pedagógus megtervezi a következő időszak feladatait, melyeket az OviKRÉTA csoportnaplóban rögzít. Fontos, hogy a pedagógiai munka tervezése, megvalósítása és értékelése összhangban legyen az intézményi Pedagógiai Programmal, az Éves Munkatervvel és a jogszabályi előírásokkal.

XIV. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

„Minden életkornak megvan a maga fontos, egyedülálló, teljes szerepe, feladata.
Szigorúan tilos és kártékony bármelyiket is feláldozni a következő érdekében."
(Nagy László)

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség.

A testileg egészségesen fejlődő gyermek:

- Hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Agyféltekei dominanciától függően kialakul a kezesség. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek:

- Nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez.
- Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik, kialakul az akaratlagos irányítás és önuralom.
- Téri tájékozottsága, térérzékelése fejlett, testsémája kialakult.
- Rövidtávú és hosszú távú memóriája egy időben fejlődik.
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele.
- Kudarctűrő képessége kialakul.
- Feladattudata, kötelességtudata kialakul.
- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.
- Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.

A szociálisan érett gyermek:

- Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését.
- Kialakul a környezet elvárásaihoz való alkalmazkodás képessége.
- Elfogadja a pedagógus irányító és segítő szerepét.
- Zökkenőmentesen beilleszkedik társai közé, tartalmas kapcsolatai vannak a közösségben.
- Megjelennek a magasabb szintű érzelmei, mint empátia, tolerancia, segítségnyújtás, közösség erejébe vetett hit.
- Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb - szükség szerint kreatív - elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlődését speciális szakemberek támogatják, hogy képességeikhez mérten elérhessék az iskolára való alkalmasságot. A támogató, elfogadó környezet hozzájárul ahhoz, hogy a gyermekek pozitív önértékeléssel, önbizalommal és harmonikus személyiséggel kezdhessék meg iskolás éveiket.

XV. A PROGRAM ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

A pedagógiai program megvalósításának minőségét és eredményességét elsősorban az önellenőrzés eszközeivel mérjük. A gyermekek fejlődése leginkább a játékukban, kreativitásukban, részletgazdagságukban, társas kapcsolataikban, szabálytudatukban és alkalmazkodóképességükben mutatkozik meg. Figyeljük továbbá a fantáziadús, elmélyült játékot, a türelmes viselkedést, az önálló kezdeményezéseket, a sikeres szervezést, valamint az agresszió csökkenését.

A testi és lelki egészség, a jó közérzet és a pozitív óvodai motiváció szintén fontos visszajelzők. Kiemelten értékeljük, hogy a gyermekek alkalmazkodnak a napi rutinhoz, szívesen követik a megszokott tevékenységeket, és örömmel vesznek részt az óvónővel és társaikkal folytatott közös játékokban. A hosszabb ideig tartó, koncentrált játék, az otthoni és óvodai tapasztalatok egymásba építése, valamint a mesék figyelmes végighallgatása mind az érzelmi és kognitív fejlődés jelei.

A gyermekek állapota a szülők számára is visszajelzést ad az óvodai nevelés tartalmáról, a bánásmódról és a biztonságos, támogató érzelmi légkörről. A pedagógusok folyamatos megfigyeléssel, rövid jegyzetek készítésével, játékfolyamatok visszaidézésével és tapasztalatok elemzésével követik a gyermekek fejlődését. A kollegiális információcsere, a kiemelkedő nevelési helyzetek közös megbeszélése pedig az önellenőrzést, a szakmai fejlődést és az intézmény pedagógiai céljainak hatékony megvalósítását szolgálja.

ÁLTALÁNOS ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2026. augusztus 31

1. NEVELÉSI PROGRAM

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink

- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség amegegyezésre.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése atársadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.

Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében

- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerint – egyénre szabottfejlesztése.
- Az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.
- Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmazhatnak különböző cselekvésformákban.
- Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.
- A tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén.
- Tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. Felkészítjük őket az esetleges kudarcok elviselésére is.
- Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéné fontosságával.
- Az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.
- A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, az értékes alkotások iránti igény megalapozása.

- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségeit kimunkáló pedagógiai tevékenység.

1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma

Iskolánk nevelési célja a tanulók személyiségének formálása, esélyeinek növelése, kibontakozásuk támogatása.

Kiemelt feladataink

Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.

- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése az osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, a tantárgyak tananyagának elsajátítása során. A tanulók igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembevétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.
- Elő kell segíteni az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben.
- Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalom- és élményalapú nyelvoktatás.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
- A személyes meggyőződés és világkép kialakítása, és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Azon hátrányoknak a csökkentése, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

- A lassúbb ütemben fejlödö, lemaradó tanulók beillesztése – lehetőség szerint – korosztályuknak megfelelö tanulócsoportba való integrációjuk révén.
- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása (inkluzivitás).
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele.
- Az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése (internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák).
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességének és kreativitásuknak a fejlesztése.

Nevelési céljaink megvalósítása érdekében:

- Minden tanár legyen tudatában annak, hogy elsösorban saját élete példájával nevel.
- Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását.
- Személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg.
- Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét.
- Tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfönökével, nevelőtanáraival, szüleivel, többi tanárával.
- Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezett egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.
- Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül.
- Munkáját pontosság jellemzi.
- Saját órájáról indokolt esetben az igazgatóval folytatott megbeszélés után tanulót elengedhet.
- Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.
- Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.
- Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjében felmerülő elfoglaltságokba bekapcsolódik.
- A munkatervben előirt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.
- A tantermekben, szertárban, tornateremben rendet biztosít, a leltározásban részt vesz.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői

értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

A pedagógus a tanuló értékeléséről az elektronikus naplón keresztül rendszeresen értesíti a szülőket. A tájékoztató füzet bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt bejegyzések beírását pótolja.

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák - foglalkozások - túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén, mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult azegy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

A pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait. Célzatosan összehangolja osztályukban a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon van. Tanítványai családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.

Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével).

Az osztályfőnök

- alaposan ismeri tanítványait,
- az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi,
- segíti a tanulóközösség kialakulását,
- koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját és látogatja óráikat,
- aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelő tanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel,
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,
- szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, az elektronikus napló útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről,
- ellátja az osztályával kapcsolatos adminisztrációs feladatokat,

- saját hatáskörében - indokolt esetben - évi három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását,
- koordinálja osztálya kötelező orvosi vizsgálatát,
- osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, segélyezésére, és büntetésére.

1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széles körűen fejlessze. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket. Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére.

Kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti Alaptanterv alapján

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódóképességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s

irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását tekintjük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődésformálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzésifolyamataiban egyaránt.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan vegyen részt a közügyekben.

Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését,amely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével,a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

- Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá az egészségmegőrzést is szervesen magában foglalja.
- Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál.
- Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása (szociális kompetencia).
- Tanulásirányítás – önálló tanulás képessége.
- Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége),amelynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.
- Értékorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák), elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.
- Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

1.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezetinevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, amelynek célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés helyi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi ritusjátékok stb.);

- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése
- A betegség fogalma
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, baleset-megelőzés
- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés)
- A média egészséget meghatározó szerepe
- Fogyasztóvédelem
- Iskola-egészségügy igénybevétele

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedéseinek fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni és az életfordulókon - serdülőkor - fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen - az alapvető értékek mellett – a testi-lelki- szociális egészség közvetítése, az élet egészségvédelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média stb.

Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulókban kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához,
- a helyes értékrend felépítéséhez,
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,
- az életmóddal kapcsolatos - biológiai-pszichés - tennivalók elsajátításához,
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez.

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség-érték tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészségmagatartás kialakítására.

A programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat. Ehhez idő kell, fontos atöbbszintűség, a célok, feladatok követhetősége.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonsághoz való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné területére terjednek ki.

Az egészségvédő életvitelhez szükséges képességek kialakítása hosszú folyamat, ezért elválaszthatatlan a nevelési folyamat egészétől.

Alapelve, célja:

- az egészségkulturáltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,
- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,

- az életvezetési képességek fejlesztése,
- a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
- a tanulók felkészítése a stressz-hatások feldolgozására,
- a környezeti- és egészség-tudatosság erősödésének előkészítése,
- a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára, a
- mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

Tartalma:

- az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,
- a feladatok végrehajtását szolgáló program, az
- iskola-egészségügyi szolgálat munkája.

Kapcsolódó szakanyagok:

- módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának méréséhez és
- minősítéséhez, módszertani anyag a mindennapos testneveléshez, az egész naposiskola programja.

Az egészségnevelés fő jellemzői:

- az egészség megtartása, fokozása,
- az egészség visszaszerzésére irányuló és a személyiség formálását elősegítő tevékenység.

Területei:

- Egészségmegőrzés, a helyes életmód kialakítása
- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében
- Öltözködés
- Higiénia, tisztálkodás
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése
- Ésszerű napirend kialakítása

Szűrővizsgálatok

Iskolánk minden tanulóját a védőnő és a gyermekorvos, egy általuk elkészített, az iskola vezetőségével egyeztetett terv szerint szűr a következő területeken:

- Hallás
- Látás
- Gerinctartás
- Lúdtalp
- Fogászat

Ennek eredményeképpen a tanulók időben szakorvosi ellátáshoz jutnak.

A vonatkozó ágazati jogszabályok alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolaiegészségvédelem főbb feladatait:

- Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.
- Fejtse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.
- Valósítsa meg a személyes testi és lelki higiénia követelményeit.
- Szorgalmazza a testmozgás, aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.
- Szolgáltasson módszereket (döntési helyzetmegoldásokat) a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.
- Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.
- Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászokás elkerülésének módját.
- Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.
- Adjon gyakorlati tanácsot, az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.
- Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés színterei:

Életviteli feladatok

- Tanórai feladatok
- Tanórán kívüli feladatok

a.) Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás színtere. A nevelés dimenziói közt az egyik, ám meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat.

Az általánosiskolás-korú gyermek és kamasz iskolában eltöltött idejét számtalan tevékenysége közt jellemezhetjük az egészsége megóvása érdekében végzett tevékenységekkel is. A napi rutinban a tanító/tanár folyamatosan neveli, megszólítja a gyermeket az elvárt higiéniai szokások betartására, az életviteli szokások kialakítására, azoknak mögöttes tartalmára.

Az egész napos iskola keretében számtalan lehetőség és szükség mutatkozik az egészségnevelésre. Az életkori sajátosságok figyelembevételével ezeknek a szokásoknak, elvárásoknak a beépítése a gyermek személyiségébe elsődleges feladatunk.

b.) Tanórai feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

- járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez, életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,
- eddze akaratukat mentálisan, fizikálisan,
- szociálisan, bővítse ismereteiket.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológiaóra, egészségtan modul, természetismeret, irodalom, technika stb.
- „Egészségóra" (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása)

c.) Tanórán kívüli feladatok az igényeket figyelembe véve:

- Szakkörök
- Egészségnevelési akciók (pl.: előadás, témanap, témahét, projekt, egészségnap)
- Nyári táborok
- Előadások, csoportfoglalkozások, kiállítások
- Rendszeres, egészséges környezetben (pl. hegyekben) végzett túrák, kirándulások

Mindennapi testedzés megvalósítása:

- Testnevelés órákon
- Egész napos iskolai foglalkozásokba beillesztve
- Szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében
- Egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét
- Sporttáborok szervezése-lovastábor
- Sportversenyek lebonyolítása
- A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Egészségfejlesztést segítő hasznos módszerek:

- Játékok
- Foglalkoztató előadások
- Közösségépítés
- Művészetek
- Programok
- Projektek

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

- Belső (iskolai) résztvevők: pedagógusok, hitoktatók, osztályfönökök, szaktanárok, iskolaorvos, védőnő.
- Külső partnerek: családsegítő szolgálat, szakszolgálati intézmény, egészségügyi szolgáltatók, sportlétesítmények vezetősége, szakrendelők.

Egészségnevelés az iskolánkban:

Fontos szabály:

- a tájékozottság,
- a tanulók életkori jellemzői, adottságai,az évfolyamonkénti egymásra épülés.

A témák részletezése:

- Az egészség fogalma
- Az egészség, mint érték
- Az egészségkultúra kialakítása, fejlesztése
- Testkultúra, testápolás, testünk felépítése, serdülőkori változások

- Lelki egészségvédelem
- Az egészséges fiatal életmódja az iskolában, a családban
- Az egészséget veszélyeztető tényezők: helytelen életmód, kockázatos viselkedés, veszélyes környezet
- Egészségellenőrző vizsgálatok (testsúlyellenőrzés, vérnyomás-ellenőrzés, edzettségi önvizsgálat, stb.)
- A betegségek megelőzései
- Orvoshoz fordulás
- Megelőzés

Táplálkozás – mozgás

- Étkezési kultúra – ízlés, szokások, rendszeresség
- Az étrend szerepe az egészséges táplálkozásban
- Az élelmiszerek összetevői: szénhidrátok, zsírok, fehérjék, vitaminok, ásványi anyagok
- A napi táplálkozás aránya
- Teljesítmény és táplálkozás
- Testsúlyellenőrzés
- Az energiaigény (pihenés, tanulás, olvasás, mozgás)
- Az egészséges táplálkozás kritériumai: mértékletesség, kiegyensúlyozottság, változatosság
- Aktív és passzív pihenés

A fittség paraméterei: egészséges táplálkozás, optimális testsúly, a szervezet napi edzése

Testedzés – eredmény: légzésjavulás, erő- és állóképesség-növelés, személyiségfejlesztés.

Szabadidő helyes felhasználása – a helyes napirend

- Az alvás, étkezés, tanulás, testedzés, szabadidő egységes összehangolása, rendszere
- Rendszeresség
- A tanulás egészségtana (időbeosztás, hely, testtartás stb.)
- Kifáradás, jelzőrendszer
- A pihenés szerepe – aktív-passzív
- Vakáció, szabadidő hasznos eltöltése

Testápolás – öltözködés – személyi higiéné

- Testünk felépítése és védelme
- Változások a serdülőkorban
- A külső megjelenés: ápoltság, tisztaság, esztétikum
- Testünk tisztántartása: testrészek higiéniája, fehérnemű szerepe, testápolószerek, napozás ésveszélyei
- Öltözködés, divat, egészség

Társas kapcsolatok

- A serdülés hatása a személyiségre
- Érzelmi problémák: jó-rossz, öröm-káröröm, gonosz, harag, rémület, félelem, szeretet-szerelem, bátorság
- Értékrend: önértékelés fejlődése, nagy igazságérzet
- Fiúk, lányok barátsága
- Kirivó magatartás, utánzásNemi érés tudatosulása

Káros szenvedélyek – helyes döntések

- Élvezeti szerek hatásai
- Alapjelentések tudatosítása: szenvedély, szorongás, mérték, mértékletesség, hozzászokás, hiánytünetek, függőség
- Dohányzás: hatóanyag, aktív, passzív, hatása, megelőzés
- Alkohol: az ivás kultúrája, szokások, hatása a szervezetre, megelőzés
- Kábító hatású szerek: legális és illegális, a függőség fajai, következményei,
- Drogfogyasztó magatartás kialakulása, hatása
- Egyéb függőségfajták: élvezeti szerek (kávé, csokoládé), szerencsejátékok, gyógyszerfogyasztás, PC, TV, videó rabsága

Szexuális kultúra

- Érzelmek, barátság, változások kora
- Személyiségfejlődés
- Érettség
- Kapcsolati kultúra
- Felelősség, erkölcs
- Fogamzásgátlás, abortusz veszélyei
- Nemi egészség, harmónia

- Nemi betegségek: szifilisz, AIDS

Egészséges környezet védelme

- Környezetünk tisztasága: iskola, otthon, utca, természet
- Víz, levegő, talaj, növény- és állatvilág védelme
- Környezetvédelmi előírások: környezetkímélő, energiatakarékos
- Új technológiák káros következményei
- Hulladék csoportosítása
- Hulladék gyűjtése: fedett, szelektív, fertőzésveszély → Egyéni felelősség a természeti környezetünk iránt

Balesetvédelem – elsősegélynyújtás

- Az emberi test felépítése
- Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, feladatai
- Tennivalók vészhelyzetben: balesetek, tűzesetek, sebellátás
- Mindennapos betegségek előfordulása: otthon, szabadidőben, iskolában, utazás közben
- Korunk veszélyforrásai: AIDS, alkoholizmus, kábítószer
- Elsősegélykészlet

Az iskola egészségfejlesztési stratégiájának kimunkálása hosszú távú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében. Célunk az, hogy megtanítsuk gyermekeinket arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon örömnélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása:

A program megvalósulása a tanévek során, az iskola munkatervében megtervezetten történik. Az osztálytanítók, szaktanárok és osztályfőnökök, a diákönkormányzat és más alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását.

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden pedagógusa, dolgozója felelős.

A program megvalósulásának ellenőrzése-értékelése

Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek:

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységekkel szemben az elvárás az, hogy beépüljenek a tanuló magatartásformái sorába, és spontán végzett cselekedetekké váljanak. A tanítók, később a tanárok a tanulók közt élve „érzékelik" a folyamat fejlődését, érését,és szükség szerint korrigálják azt.

Tanórai keretben megvalósuló fejlesztés:

A tananyaghoz kapcsolódóan elsajátítandó ismeretek ellenőrizhetők, mérhetők. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitelszerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés:

A munkaterv szerint megszervezett programok egyrészt a fejlesztési folyamat előre tervezettelemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek a programok során be kell épüljenek a tanuló és adott esetben a családja napi életviteli kultúrájába, annak szerves részévé kell váljanak. Ezek a programok igen gyakran versenyeztetéssel együtt valósulnak meg, így az eredmények követhetőek.

Visszacsatolás:

Az adott események, a tanév értékelése során elért eredmények reális feltérképezése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismereteknek spirálisan fejlődniük kell, el kell, hogy mélyüljenek. Ezt az iskola és a tanárok az éves munkatervben, a program- és a foglalkozási tervekben tervezik meg.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A jogszabály által megszabott kötelezettség végrehajtására a tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható teszteket használunk, amelyek mutatják a tanulók fizikai felkészültségének mértékét.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése, motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód irányelvei épüljenek be a kötelező iskolai programokba.
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelőenépüljenek be az óratervi órákba.
3. A különféle szabadidős tevékenységekben a testmozgás különféle formái domináljanak.
4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – változatos programokkeretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások.
5. Az éves munkatervben a mozgásos tevékenységeknek kiemelt szerepe legyen.
6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel, illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
7. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen amozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
8. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain kerüljön sor a testmozgás propagálására.
9. Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokratámaszkodva a legkülönfélébb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.
10. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős éssporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram beépül az éves munkatervbe.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek:

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését beemelték az országos mérések sorába. Ennek értelmében kell eljárni a mérésre felkészítés és a mérés elvégzése tekintetében. A mérésre előírt időintervallum a jogszabályban megadott időszak.

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező.

A fizikai aktivitás jellemzője az

- az egészséges testsúly,
- az állóképesség és az izomerő.

E képességek szintjének emelését az oktatásnak kell megoldania a megújított iskolai testneveléssel és sporttal. A jövőben az alapoknál – a 6-14 éveseknél – kell kezdeni. A fizikai képességek folyamatos, fokozatos teljesítésére nagyobb gondot kell fordítani. Tudatosítani kell a tanulókban a mozgásos tevékenységek, a testnevelés és a sport preventív értékeit. El kell

érni, még a kevésbé jó biológiai és testi adottságokat öröklő tanuló esetében is, hogy a sportolás iránti igényük, szeretetük olyan erős és szilárd legyen, hogy tanulmányaik befejezése után is a rendszeres sportolás állandó életmódelemük legyen.

1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

1.5.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiaiteendők

Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. Nevelésünk, oktatásunk igazodik a tanulóhoz, és ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek tanulóink részesei.

Alapelveink:

- Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.
- A tanulókkal szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.
- A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, informatikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai) birtokába kell juttatni.

Általános céljaink:

- A kompetenciaalapú oktatás és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációs programjának összekapcsolása (a NAT és IPR).
- Az iskolai program – építve több hazai és nemzetközi iskolafejlesztő program legjobb tapasztalataira – egy olyan nyitott iskolamodellt vázol fel, amely alapvetően fontosnak tartja a tanuló szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve érdekeltté, motiválttá akarja tenni őt saját nevelődési, tanulási folyamataiban. Az egyén fejlesztésén keresztül – azzal kölcsönhatásban – fejleszti a befogadó közösséget, s a közösen végzett tevékenységek, együttes élmények, az egész személyiség érzelmi, morális fejlődését segítik.
- A program a mások iránti nyitottságot és elfogadást, a szorgalmat kiemelt értéknek tekinti. Az egész személyiséget fejlesztve tanít. Meghatározó benne a

gyermekközpontúság, a pedagógus és a tanuló kapcsolata. A tanulókon keresztül az iskolába járó gyermekek családjaira is hat.

Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket mihamarabb az alábbi kívánalmak jellemezzék:

- Biztosítjuk minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához.
- Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értékként képviselheti.
- Tudatosan figyeljük és fejlesztjük a gyermekek csoport-szociális készségeit.
- A szülő, a család (mint partner) résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család-iskola- gyermek közötti kommunikáció.
- Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk.
- Megvalósul az oktatásban, nevelésben érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése.
- Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk.
- Pedagógusaink állandóan gazdagítják pedagógiai, módszertani repertoárjukat.

1.5.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Elvárt az együttműködés a gyógypedagógusokkal, pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- fejlesztőpedagógus támogatásával egyéni fejlesztés, tanulmányi támogatás,többségi órákon
- támogató légkör kialakításával, békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával,
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával,
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával, a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással),a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással,
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;

- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával,
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával,
- következetes – a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógussal való együttműködéssel,
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételével.

A tanulók fejlesztése a rendelkezésre álló törvényi óraszámok alapján, az éves tantárgyfelosztásban meghatározott módon történik. A fejlesztést fejlesztő pedagógus/szaktanárvégzi.

1.5.3. Sajátos nevelési igényü tanulók

Iskolánk fogadja a sajátos nevelési igényű tanulókat a működési engedélyünkben szabályozott módon, kiemelt feladatunknak tekintjük az iskola életébe való maradéktalan integrálásukat.

Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerint történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékosságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazott metódusnak megfelelően folyik.

Azoknak az SNI tanulóknak kerül sor a többségi tanulókkal történő együttnevelésére, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, s az egyéni foglalkozásokat.

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek és csoportszervezési előírások megtartásával speciális szakemberek igénybevételével folyik.

1.5.4. Tehetséges tanulók fejlesztése - tehetséggondozás

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban az osztálytanító, szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, együttműködést tételez fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- Differenciált tanórai munka
- Tehetséggondozó programok
- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre
- Felkészítés középiskolai tanulmányokra
- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése

- Kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.
- Versenyeztetés: tantárgyakhoz köthető, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségi nevelés területei iskolánkban: tanórák (szaktárgyi órák, osztályfönöki órák) egyéb foglalkozások (napközi, tanulószoba, szakkörök, kirándulások, erdei iskolák, hittancsoportok,sportkörök), diákönkormányzati munka.

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölcs erősítésével.
- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése kooperatív együttműködéssel.
- Szociális kompetencia (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség) fejlesztése.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.
- Átgondolt játéktervvel és a játéktevékenység pedagógiai irányításával a közösséghez való tartozás érzésének erősítése.
- A sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves, stb.) járulunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások, erdei iskolák tevékenységeivel a természetszeretetet és a környezet iránti felelősség elmélyítése.
- A közösségben végzett munka, a közösség szabályainak megismerésével a tanulók értékekiránti fogékonyságának erősítése.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglevő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló jogait házirendünk tartalmazza.

1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az intézmény vezetője, a diákönkormányzat vezetője, az osztályfőnökök az aktuális kérdésekről folyamatosan tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztálytanítók és a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének lehetőségei:

- Családlátogatás (önállóan, illetve a családsegítő szolgálattal együtt is)
- Egyéni beszélgetés
- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Bemutatóóra
- Írásbeli tájékoztató
- Előadások szervezése
- Közös programok
- Pályaválasztási tanácsadás
- Kooperatív technikák alkalmazása a szülők megnyerése, szemléletformálása az együttműködés növelése érdekében
- Az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatoskapcsolattartás

Nyilvánosság biztosítása

- Az intézmény rendszeresen tartja a kapcsolatot az alábbi szakmai szervezetekkel:
  - gyermek és ifjúságvédelmi szervezetek,
  - gyámhatóság,
  - szakmai szolgáltató szervezetek,
  - szakszolgálatok,
  - iskola-egészségügy,
  - kulturális és sportszervezetek,
  - civil szervezetek.
- A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza.

1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Tanulmányok alatti vizsgák

Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (egyéni tanrendűek, tantestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független

vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.

A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.

Gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt a következő tárgyakból: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés és sport, informatika.

Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó vizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. A vizsgaidőszakok pontos időpontja a tanév helyi rendjét tartalmazó éves munkatervben közzétételre kerül az intézmény honlapján.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait egyéni tanrendűként végzi,
- hiányzása a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozó vizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga tétele mellett lehetséges.

Egy osztályozó egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszerezni.

Különbözeti vizsga

- ❖ Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:
  - írásbeli határozat alapján engedélyezték,
  - átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni és az előző iskolájából eltérő tanterv szerintitanulmányokat folytatott.
- ❖ Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, köteles évet ismételni. A javító vizsga időpontját a honlapunkon közzétesszük.

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyambaléphet.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:

- ❖ neki fel nem róható okokból elkésik, távol
- ❖ marad, megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.

Pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola általmegszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

1.9. A felvétel és az átvétel szabályai

Az iskola első évfolyamára felvételt nyerhet minden olyan tanköteles és iskolaérett gyermek,akinek szülei az intézményünket választották.

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló, ha az osztályok létszáma, a tanulómagatartása és tanulmányi munkája ezt lehetővé teszi.

1.10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ❖ ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ❖ ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,

- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható
- következményeit; sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével; sajátítsák el, mikor éshogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és
- jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításánakelősegítése érdekében együttműködünk az intézmény iskolaorvosával és a védőnővel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély- nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.
- Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.
- Fizika: égési sérülések, forrázás.
- Testnevelés: magasból esés.

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások lehetőségei:

- szakkörök,
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozóprogram szervezése a tanulók számára.

2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

2.1. A választott kerettanterv jellemzői

A kerettanterv által meghatározott kötelező tantárgyak és azok minimális heti óraszámai azegyes évfolyamokon az alábbiak:

Alsó tagozat a 2020/21-es tanévtől:

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5+1 óra	5+1 óra
Ebből: Magyar nyelv+Irodalom	-	3 + 4	2 + 4	2 + 4
Idegen nyelv	+1 óra	+1 óra	+1 óra	2+1 óra
Matematika	4	4	4	4
Etika / hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Digitális kultúra	+1 óra	+1 óra	1	1
Szabadon tervezhető	**2**	**2**	**2**	**2**
Maximális órakeret	**24**	**24**	**24**	**25**

A választott kerettantervet az alábbi módon igazítjuk nevelési-oktatási céljainkhoz, feladatainkhoz:

Idegen nyelvként (igény szerint és megfelelő létszám esetén) az angol vagy a német nyelvet tanítjuk, az 1. évfolyammal kezdődően.

Etika / hit- és erkölcstan tantárgyat a fenntartó kérésének megfelelően, felmenő rendszerben pünkösdi vagy katolikus hittan oktatására fordítjuk.

Értékelés:

A témazáró jegyek esetén az alkalmazott százalékok és érdemjegyek:

1. elégtelen: 0-39%
2. elégséges: 40-59%
3. közepes: 60-79%
4. jó: 80-89%
5. jeles: 90-100%

A mindennapos testnevelés megvalósítása heti 3 tanórán és heti 2 óra sportköri foglakozásontörténik.

A kerettanterv által meghatározott kötelező órakeret és a tanulók számára előírt kötelező órakeret közötti, szabadon tervezhető órakeretet a táblázatban +1 óra jelöléssel ellátott tantárgy tanítására fordítjuk.

Felső tagozat a 2020/21-es tanévtől:

Óraterv a kerettantervekhez – 5-8 évfolyamon				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4 óra	3+0,5 óra	3+1 óra
Ebből: Magyar nyelv+Irodalom	2 + 2	2 + 2	1,5+2	2 + 2
Idegen nyelv	3+1 óra	3+1 óra	3	3+0,5 óra
Matematika	4	4	3+0,5 óra	3+0,5 óra
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Etika / hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Természettudomány	2	2	-	-
Biológia	-	-	2	1
Fizika	-	-	1	2
Kémia	-	-	1	2
Földrajz	-	-	2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Hon- és népismeret	-	1	-	-
Dráma és színház	-	-	1	-
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Szabadon tervezhető	**1**	**2**	**2**	**2**
Maximális órakeret	**28**	**28**	**30**	**30**

A választott kerettantervet az alábbi módon igazítjuk nevelési-oktatási céljainkhoz, feladatainkhoz:

Idegen nyelvként (igény szerint és megfelelő létszám esetén) az angol vagy a német nyelvet tanítjuk, az 1. évfolyammal kezdődően.

Dráma és színház tantárgy szervezése iskolánkban megvalósulhat projektnapok, témahét vagy tematikus hét keretében vagy tömbösítve.

A mindennapos testnevelés megvalósítása heti 3 tanórán és heti 2 óra sportköri foglakozáson történik.

A kerettanterv által meghatározott kötelező órakeret és a tanulók számára előírt kötelező órakeret közötti, szabadon tervezhető órakeretet a táblázatban +1 óra jelöléssel ellátott tantárgy tanítására fordítjuk.

2.2. A helyi tanterv tantárgyai, tartalmai

A kerettanterv tartalmaz tantárgyi tanterveket, ezek azonban két évre szólnak, az egyes témákhoz kötelező tartalmakat, fejlesztési célokat és minimális óraszámot határoznak meg. (Az óratervben szereplő óraszámoknak csak a 90%-ára adnak meg tervet.)

2.3. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban alkalmazható az osztályokon belüli csoportos oktatásszervezés.

Az egyéb foglalkozások esetén a foglalkozás jellegének és pedagógiai tartalmának megfelelő képességalapú differenciált csoportbontást alkalmazunk, a szubjektív és objektív lehetőségekhez mérten.

2.4. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

2.5. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket pedagógiai szempontból kezeljük.
- Fokozatosan átvezetjük a tanulót az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.

- Törekszünk a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére, a koncentráció képességének alapozására.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.
- Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük: az életkori jellemzők figyelembevételét, az ismeretek tapasztalati megalapozását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását.
- Kiemelt feladatként kezeljük a kreativitás fejlesztését, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvést, a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket.

A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása.
- Fontosnak tartjuk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozását, helyes magatartásformák megismertetését és gyakoroltatását.
- Fejlesztjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot, az alapvető képességek, készségek elsajátítását, a mentális képességeket, az önálló tanulás és az önművelés alapozását.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő új tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése.
- Célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaorientációra.

2.6. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

245/2024. (VIII.8.) Korm. rendelet *34. §* alapján kizárólag a versenyengedéllyel rendelkező tanulók kaphatnak felmentést heti két óra alól, ha az edzés igazolása mellett az érintett testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi, azaz ha a testnevelési óra a nulladik, az első, az utolsó vagy utolsó kettő tanítási órára esik. A Kormány rendelete meghatározhat további olyan tevékenységeket is, amelyeket testnevelésóra alatt lehet végezni.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulókban a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulókban a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.
- Az alsó tagozaton lehetőséget biztosítunk a kézilabda valamint egyéb csapatsportok megalapozásához.

A tanulók fizikai állapotának mérése

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként április-május hónapra írják elő. A mérésre egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható teszteket használunk.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyetkapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

2.7. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni,amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszereinek lehetőségei:

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés
- Szóbeli beszámoltatás
- Tanulók által készített produktumok vizsgálata
- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A pedagógusok értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elértsikerek, eredmények megerősítése.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlödött;
- lehetőség szerint jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési formát különböztetünk meg: előzetes tudást mérőt (diagnosztikus értékelés), fejlesztőt (formatív értékelés) és minősítőt (szummatív értékelés). Az osztályozás „hibái" miatt minél sokrétűbb a pedagógus értékelési gyakorlata, annál pontosabb képetkaphat a diákok tudásáról, fejlettségi szintjéről.

Értékelési típusok	Diagnosztikus (előzetes)	Formatív (fejlesztő)	Szummatív (minősítő)

Az értékelés funkciója	Az előzetes tudás mérése, a tanulók jellemzői alapján a csoportba sorolás vagy a tanítási mód kiválasztása okán	Visszacsatolás a tanulóhoz és a pedagógushoz, a hibák azonosítása, az új módszerek megválasztása céljából	A tanulók minősítése, kategorizálása
Az értékelés időpontja	A tanítási-tanulási szakasz, egység elején, vagy a probléma felmerülésekor	Az oktatási folyamat során	A tanítási-tanulási szakasz, egység végén
Az értékelés tárgya	Kognitív, affektív és pszichomotoros területek, fizikális, pszichológiai éskörnyezeti tényezők	Kognitív területek	Általában kognitív, a tantárgytól függően pszichomotoros vagy affektív területek is lehetnek

A gyakorlatban fontos a három értékelési forma változatos használata. Ügyelni kell, hogy a hangsúly ne nagyon tolódjon el a szummatív értékelés irányába, a diagnosztikus és formatív értékelési típusoknak is jelentős szerepük van az oktatási folyamatban. Az év közbeni értékelés akkor válik formatívvá, ha írásbeli vagy szóbeli szöveges értékelés is kapcsolódik hozzá, tehát megfelelő tájékoztatást nyújt a pedagógus a tanulónak a fejlettségi szintjéről, valamint a tanár/tanító is felhasználja a kapott eredményeket a pedagógiai folyamat menet közbeni korrigálására.

Félévi és év végi osztályzatok megállapítása:

osztályzat	**tantárgyi átlag**	**szaktanári mérlegelés**
1 (elégtelen)	1,00-1,49	
2 (elégséges)	1,5-2,49	differenciálás egyéni képességek szerint
3 (közepes)	2,5-3,49	3,4-3,49
4 (jó)	3,5-4,49	4,4-4,49
5 (jeles)	4,5-5	5,4

2.7.1. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai

- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése.Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.
- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és az egyéni képességek kibontakoztatása.

- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.
- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.
- Segédkönyvek, kézikönyvek, lexikonok használatának megismertetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismertetése.
- Önképzésre nevelés.
- Önálló gyüjtőmunka végzése.
- Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.
- Önellenőrzésre, önértékelésre nevelés.
- A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

Hétvégére és az iskolai szünetekre csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyiktanóráról a másikra.

2.7.2. Az írásbeli beszámoltatás formái

A tanulókkal az év eleji ismétlések után az elméleti tantárgyakból szintfelmérő dolgozatot íratunk. A szintfelmérő dolgozat eredményét érdemjegy formájában fejezzük ki, és tekintetbe vesszük a félévi, év végi osztályzat kialakításánál.

A *témazáró dolgozat* megíratására egy teljes tanórát biztosítunk. A tanulók egyenletesebb terhelése érdekében a felső tagozaton a témazáró dolgozatok időpontját előzetesen egyeztetjük.

A *kisdolgozatok, szódolgozatok* nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók.

2.7.3. Oktatási eredményvizsgálatok

- „Bemenetkor" az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztőpedagógus segítségével.
- „Átmenetkor" a 4. és 5. osztályban tanítók és a szaktanárok közösen összeállított anyagon mérik az alapkészségek helyzetét (hangos és szövegértő olvasás, helyesírás, matematika).
- Országos kompetencia és idegen nyelvi mérések 6. és 8. évfolyamon minden tanév másodikfélévében.

A tanulók teljesítményének értékelése az alsó tagozaton

Az alsó tagozatos értékelés célja a tanuló fejlődésének folyamatos támogatása, a tanulási motiváció erősítése, a reális önismeret és önértékelés alakítása, valamint a szülők rendszeres és érthető tájékoztatása. Az értékelés a helyi tanterv követelményeire, a tanuló életkori sajátosságaira, egyéni haladására és képességeire épül.

Jogszabályi alap: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.) 54. § (1)–(4) bekezdése, továbbá a tanulmányi előrehaladás tekintetében az Nkt. 57. §-a és a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet vonatkozó rendelkezései.

Az értékelés alapelvei és fajtái

- diagnosztikus értékelés: a tanuló elözetes tudásának, készségeinek és fejlesztési szükségleteinek feltárása;
- formatív, fejlesztő értékelés: rendszeres, konkrét, tanulást segítő visszajelzés, amely megmutatja az elért eredményt és a továbblépés irányát;
- szummatív, minősítő értékelés: egy tanulási szakasz, témakör, félév vagy tanév eredményének összegzése.

Az értékelés során törekszünk a pozitívumokra építő, támogató visszajelzésre. A tanuló teljesítményét nem kizárólag az évfolyami követelményekhez, hanem saját korábbi teljesítményéhez és fejlődési üteméhez is viszonyítjuk. Az értékelés nem alkalmazható fegyelmezési eszközként.

Szöveges minősítés az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam első félévében

Az Nkt. 54. § (3) bekezdése alapján az első évfolyamon félévkor és tanév végén, valamint a második évfolyamon félévkor kötelező szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló „kiválóan teljesített", „jól teljesített", „megfelelően teljesített" vagy „felzárkóztatásra szorul". E törvényi minősítési kategóriák alkalmazását az intézmény nem mellőzi.

A kötelező minősítési kategóriát minden esetben kiegészítheti egyéni, fejlesztő szöveges értékelés. A kiegészítő értékelés szakmailag megalapozott pedagógiai megfigyelésekre épül, tartalmazhatja a tanuló tantárgyi teljesítményére, tanulási szokásaira, fejlődésére, szorgalmára, magatartására, erősségeire és fejlesztendő területeire vonatkozó megállapításokat, valamint konkrét javaslatokat a továbblépéshez.

A szöveges értékelés készülhet a KRÉTA rendszerben rendelkezésre álló mondatbank felhasználásával és pedagógus által szabadon megfogalmazott, személyre szabott mondatokkal. A félévi értékelés az elektronikus naplóban, a tanév végi minősítés a hivatalos tanügyi dokumentumokban kerül rögzítésre.

A szöveges minősítés helyi tartalma

Kiválóan teljesített

A tantervi követelményeket megbízhatóan, magas szinten teljesíti. Ismeretei biztosak, azokat életkorának megfelelően önállóan alkalmazza; feladatait pontosan, igényesen végzi, az összefüggéseket felismeri.

Jól teljesített

A tantervi követelményeket jól teljesíti. Ismeretei megfelelőek, feladatait többnyire önállóan oldja meg; kisebb bizonytalanság esetén kevés segítséget igényel.

Megfelelően teljesített

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismereteinek alkalmazásában időnként segítséget igényel; fejlődése megfelelő, további rendszeres gyakorlással eredményesen haladhat.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelmények teljesítése bizonytalan vagy hiányos, a tanuló rendszeres segítséget és célzott fejlesztést igényel. A szülő bevonásával feltárjuk a nehézségek okait, meghatározzuk a felzárkóztatás lépéseit, és szükség esetén fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, logopédus vagy más szakember közreműködését kezdeményezzük.

Évközi fejlesztő visszajelzés és kapcsolattartás

A pedagógus tanév közben folyamatosan ad szóbeli és írásbeli visszajelzést. Novemberben és áprilisban az osztálytanító szóban vagy írásban – értékelőlapon, az elektronikus naplóban vagy más, az intézmény által használt formában – összegző fejlesztő értékelést adhat. Az értékelés megbeszélésére a szülő számára konzultációs lehetőséget biztosítunk.

Érdemjeggyel történő értékelés

A második évfolyam második félévétől a tanulók teljesítményét tanév közben érdemjeggyel, félévkor és tanév végén osztályzattal értékeljük az Nkt. 54. §-a és a pedagógiai programban meghatározott egységes intézményi elvek szerint.

- normál jegy – 100% súly: például szóbeli felelet, dolgozat, gyakorlati vagy órai teljesítmény;
- témazáró jegy – 200% súly: nagyobb tananyagegységet lezáró dolgozat, beszámoló;
- kis jegy – 50% súly: például röpdolgozat, órai munka, rövidebb részfeladat.

A pedagógus a tanév elején ismerteti a tanulókkal és a szülőkkel a tantárgyi követelményeket, az értékelés formáit és a jegytípusok alkalmazását. A kialakított rendtől a tanuló javára lehet eltérni.

A témazáró dolgozatok helyi százalékos értékelése

- jeles (5): 90–100%;
- jó (4): 80–89%;
- közepes (3): 60–79%;
- elégséges (2): 40–59%;
- elégtelen (1): 0–39%.

A félévi és tanév végi osztályzat megállapításának elvei

A félévi és tanév végi osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján kell meghatározni, de az nem mechanikusan, kizárólag a KRÉTA rendszerben számított matematikai átlag alapján kerül megállapításra. A pedagógus szakmai mérlegelése során figyelembe veszi a tanuló teljes időszakban nyújtott teljesítményét, a témazárók eredményeit, a szóbeli és írásbeli számonkéréseket, a fejlődés irányát és az adott tantárgy követelményeinek teljesítését.

Határérték esetén a pedagógus szakmai mérlegelése érvényesül; meghatározó a tanuló összteljesítménye, fejlődése és a nagyobb tananyagegységeket lezáró számonkérések eredménye. Az értékelési elvek előre megismerhetők, következetesek és átláthatók a tanulók és a szülők számára.

Tanulmányok alatti vizsgák értékelése

Az osztályozó-, különbözeti, pótló- és javítóvizsgák követelményeit és értékelését az intézmény pedagógiai programja, vizsgaszabályzata, az adott tantárgy helyi tanterve és a hatályos jogszabályok határozzák meg. A vizsga a tantárgy jellegének megfelelően írásbeli, szóbeli és – indokolt esetben – gyakorlati vizsgarészből állhat.

Továbbhaladás az első évfolyamon

A magasabb évfolyamba lépésről az Nkt. 57. §-a alapján kell dönteni. Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az első évfolyam megismétlését akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

2.8. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

- tanulmányi munka
- sportteljesítmények
- közösségi munka
- kulturális és közéleti tevékenység

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák:

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretek adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,

- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök és a munkaközösségek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben ésjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Csoportos jutalmazási formák:

- jutalomkirándulás,
- kulturális hozzájárulás (színház vagy kiállítás látogatáshoz).

A ***magatartási*** elvárásokat a házirend tartalmazza. Ezen elvárások teljesítése alapján az értékelési szempontok a következők:

Példás

- A házirendet minden körülmények között betartja, és másokkal is betartatja.
- Órai és órán kívüli magatartása kifogástalan.
- A közösség alakításában aktívan részt vesz, kezdeményez.
- Iskolai feladatokat önként vállal, és maradéktalanul teljesít.
- Megnyilvánulásaiban őszinte, társaival, tanáraival szemben tisztelettudó, együttműködő és segítőkész.
- Fegyelmező intézkedés nem volt ellene.

Jó

- A házirendet betartja, apróbb hibáit törekszik javítani.
- A közösségben a rábízott feladatokat ellátja.
- Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő.
- Fegyelmi fokozata: legfeljebb szóbeli figyelmeztető.

Változó

- A házirendet több ízben megsérti, vét a közösségi szabályok ellen.
- A közösség alakításában nincs szerepe, munkájában vonakodva vesz részt.
- Társaival szemben közönyös, megnyilvánulásaiban durva, tanáraival szemben tiszteletlen.

- Fegyelmi fokozata: legfeljebb igazgatói figyelmeztetés.

Rossz

- A házirendet nagyon hiányosan tartja be.
- A közösség munkáját hátráltatja, szándékosan árt a közösségnek.
- A nevelésére tett erőfeszítéseket rendre elutasítja.
- Társaival szemben durva, goromba.
- Tanáraival szemben tiszteletlen, udvariatlan, elutasító.
- Fegyelmi fokozata: igazgatói intés

A **szorgalom** értékelésekor a tanuló iskolai és tanulmányi munkához való hozzáállását értékeljük. A szorgalom értékelése nem feltétlenül függ össze az eredményes, jó jeggyel értékelt tanulási eredménnyel, hiszen gyenge képességű tanuló is lehet kiemelkedően szorgalmas.

Példás

- Aki tanulmányi munkájában kitartó, a tanítási órákra képességeihez mérten pontosan és rendben, maximálisan felkészül.
- Tanulmányi munkájában többletfeladatokat végez, részt vesz versenyeken, pályázatokon.
- Az órai munkát érdeklődésével, aktivitásával segíti.

Jó

- A tanítási órákra lelkiismeretesen felkészül, feladatait elvégzi, de többletfeladatokat nem végez.
- Órai aktivitása a tőle elvárható, de különösebb érdeklődést nem mutat.
- Érdeklődése csak az iskolai tananyagra korlátozódik.

Változó

- Iskolai és otthoni munkájában csak időnként teljesít képességeihez mérten.
- Órai aktivitása hullámzó teljesítményt mutat.
- Házi feladatait hiányosan készíti el, felszerelése is többször kifogásolható.
- Gyakran szétszórt, figyelmetlen.

Hanyag

- Tanulmányi munkájában gyakran képességei alatt teljesít, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el.
- Felszerelése hiányos, így az órai tanulmányi munkát hátráltatja.
- Munkafegyelme rossz, érdektelenség, közömbösség jellemzi.

A büntetés

Iskolánkban fegyelemsértésnek minősül:

- a házirend szabályainak megszegése,
- a tanulmányi kötelezettség nem teljesítése,
- az órai munka akadályozása,
- mások testi épségének veszélyeztetése,
- a szándékos rongálás,
- dohányzás,
- alkohol fogyasztás,
- narkotikumkereskedés vagy fogyasztás,
- a közízlést sértő magatartás, öltözködés,
- az iskola jó hírnevét sértő magatartás.
- engedély nélküli okoseszközök használata

A büntetés formái

Az iskolában büntetésként a következő fokozatok adhatók:

- szaktanári figyelmeztetés szóban vagy írásban,
- osztályfőnöki figyelmeztetés szóban vagy
- írásban, osztályfőnöki intés írásban, osztályfőnöki
- megrovás írásban,
- igazgatóhelyettesi figyelmeztetés szóban vagy írásban,
- igazgatói figyelmeztetés szóban vagy írásban,
- igazgatói intés írásban,
- igazgatói megrovás írásban,
- nevelőtestületi megrovás írásban.

Súlyos fegyelemsértés esetén:

- áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba, iskolába,
- eltiltás a tanév folytatásától,
- tanintézményből való eltanácsolás.

Súlyos fegyelemsértés esetén a tanuló ellen fegyelmi eljárás indulhat.

2.9. A tanulók tovább haladása

2.9.1. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglététés az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónakosztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,
- ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja,
- egyéni tanrenddel rendelkező volt.

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata.

Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg.

Az első évfolyamot megismételheti a tanuló szülői kérésre, ilyenkor bizonyítványt a tanuló a megismételt évről kap.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.

2.10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Településünkön a következő nemzetiségek élnek: cigány és szlovák.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot az iskola a következőképpen segíti:

A nemzetiségekről szóló oktatás színterei

A következő tanítási órák: történelem, ének-zene, magyar nyelv és irodalom és osztályfőnöki.

Szabadidős tevékenységek: (projekt hetek, diákönkormányzati programok, vetélkedők, könyvtári programok).

Lehetőség szerint a nemzetiségi önkormányzatok bevonása: ismertetők, előadók kérése.

2.11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulókra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztését,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer segítségének igénybevétele,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon, a tanulási attitűd pozitív
- átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést.

GIMNÁZIUM
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2026. augusztus 31

1. NEVELÉSI PROGRAM

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

1.1.1. Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink

A humánus értékek érvényesítése, az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeinek közvetítése.

Hazájukat ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiataloknevelése.

1.1.2. Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében

- A sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás (lifelong learning) megalapozása.
- A kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az egész életen át tartó tanulás lehetőségének megalapozása, hogy tanulóink továbbfejleszthető és piacképes tudás megszerzésére törekedjenek. Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és különböző cselekvésformákban alkalmazhatnak.
- Tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel, reális énképpel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. A kudarc- és sikertűrés készségeinek fejlesztése.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.
- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerint – egyénre szabott fejlesztése.
- A tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén. Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára is.
- Kommunikációképes idegen nyelvi tudás. Korszerű IKT eszköztudás.

- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások, módszerek bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényének megalapozása.
- Az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiénia fontosságával.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki, illetve azt segítse elő.
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségeit kimunkálja.

1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma

- Gimnáziumunk nevelési-oktatási feladata az általános műveltség megalapozása, valamint az érettségi vizsgára és a felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére, a pályaválasztásra felkészíteni a tanulóinkat.
- Fejlesztő célú képzési tartalmakkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel kialakítani a tanulókban az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.
- A társadalomba való beilleszkedés támogatása azzal, hogy felkészítjük tanulóinkat a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására.
- Feladatunk, hogy elősegítsük a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.
- Magas szinvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony nevelő-oktató munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodóképességét, készségét és a kreativitását.

Kiemelt feladataink

- Minden tanulónk számára biztosítani kell a kulcskompetenciák megszerzését, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.

- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése.
- A tanulók igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása.
- A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembevétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.
- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben, a tanulási folyamat támogatása a tanulási környezet megfelelő kialakításával.
- Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
- A személyes meggyőződés és világkép kialakítása és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Azon hátrányoknak a csökkentésére való törekvés, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása (inkluzivitás).
- Az iskolában folyó nevelő-oktató munka részletes feladatai helyi tantervünkben, az egyestantárgyi struktúrákban fogalmazódnak meg.

A feladatok megvalósítását szolgáló eszközök, módszerek

- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése, önszabályozó mechanizmusaik kialakítása, fejlesztése.
- A tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását segítő, tudásuk átrendezését lehetővé tevő együttműködő (kooperatív) tanulási technikák és formák alkalmazása.
- A tanulókhoz alkalmazkodó differenciálás, a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák alkalmazása a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében, a tanulói autonómiára építve.

- A tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodjanak a tanulók egyéni sajátosságaihoz, általában is támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását, és megfeleljenek a sajátos nevelési igényű gyerekek fejlesztési igényeinek.
- Az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése (internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák).
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony tanulásszervezéssel a tanulók cselekvő részvételének előtérbe állítása, az önálló problémamegoldó, gondolkodóképesség és kreativitás fejlesztése.
- Az önkéntesség, közösségi szolgálat, emberi együttélés szabályainak, a társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása.
- Az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formák kialakítása.
- A tanulás eredményességét növelő újszerű, innovatív pedagógiai módszerek alkalmazása.

1.2.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

Nevelési céljaink megvalósítása érdekében:

- Munkája során példát mutat, különösen a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség tekintetében, ezzel közvetítve ezen értékek fontosságát.
- Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását.
- Személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg.
- Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét.
- Tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfőnökével, szüleivel, többi tanárával.
- Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezett egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.
- Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.
- Saját órájáról indokolt esetben az igazgatóval folytatott megbeszélés után tanulót elengedhet.
- Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.
- Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban és ezek szerint cselekszik.

- Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjében az egészséges és biztonságos intézményi működtetésre vonatkozóan felmerülő tevékenységekbe bekapcsolódik.
- A munkatervben előirt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.
- A tantermekben, szertárban, tornateremben rendet biztosít, a leltározásban részt vesz.
- Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.
- A pedagógus adminisztrációs és tájékoztatási feladatai körében különösen ügyel arra, hogy a tanuló értékeléséről digitális napló útján rendszeresen értesítse a szülőket. A digitális napló bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt bejegyzésekbeírását pótolja.

1.2.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák/foglalkozások túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén, mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes javaslatát figyelembe véve, az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- A pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait.
- Célzatosan összehangolja osztályában a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon van.
- Tanítványai családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.
- Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben,kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével).

Az osztályfőnök

- alaposan ismeri tanítványait;
- az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi;
- együttműködik az osztály diákközösségével, segíti a tanulóközösség kialakulását;
- koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, és látogatja óráikat;

- aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel;
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét; különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére;
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, és minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti;
- szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, a digitális napló útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről;
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat;
- saját hatáskörében – indokolt esetben – évi három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását;
- koordinálja osztálya kötelező orvosi vizsgálatát;
- osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében;
- az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására és büntetésére;
- javaslataival és észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a tantestület tevékenységének eredményességét.

1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A középiskolai nevelés-oktatás szakaszában folyó nevelés-oktatás feladata az iskolai alapműveltség árnyalása és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, atovábbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák. A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma. (A 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szerint.)

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széleskörűen fejlessze, tiszteletben tartva minden ember egyediségét, fejlődését és az egyetemes emberi értékeket. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket.

1.3.1. Az értelmi nevelés

Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére, az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítására,

fejlesztésére. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítására, a praktikus gondolkodásra.

A kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti alaptanterv alapján történik.

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek során.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódóképességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását tekintjük műszaki kompetenciának.

E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönbözetését.

Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzésifolyamataiban egyaránt.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben– így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint a művészi önkifejezés, a műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

1.3.2. Az erkölcsi nevelés

Értékorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák), elsősorban az etikai alapú megközelítésmódparadigmája.

1.3.3. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő

kimüvelését. Az önismeret és énkép kialakulásának segítése, az értelmi és érzelmi oldal egészséges arányának kifejlesztésére törekvés. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása: a folyamatos önfejlesztés belső igényének kialakítása. A tanuló segítése, hogy képessé váljon érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának gyakorlására, valamint a kölcsönös elfogadásra. Fontos a társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek (szociális kompetencia), a kulturált magatartás és a kommunikáció elsajátítása.

1.3.4. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára. Az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerésére, megbecsülésére nevelő ismeretek elsajátítása, egyéni és közösségi tevékenységek gyakorlása.

1.3.5. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttmüködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.

1.3.6. Fenntarthatóságra, környezettudatosságra való nevelés

Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál, annak elfogadtatása, hogy a természeti erőforrásokat a tanulók tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. Váljon a tanulók igényévé a természet és szükebb környezetük megóvása. Ismerjék meg a hosszú távon fenntartható életmód gyakorlati fogásait.

Közvetlen és tágabb környezetünk értékeinek, sokszínűségének megőrzésére, gyarapítására közösségi szolgálatba való bekapcsolódás.

1.3.7. A testi és lelki egészségre nevelés és családi életre nevelés

Testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg, a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros müveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magában foglalja az egészségmegőrzést is. A nevelés feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről.

1.3.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntességre nevelés

A munka fontosságának és megbecsülésének tudatosítása. Az iskolában létrehozott szellemiés anyagi javak megbecsülése, a mindennapos elvégzett tevékenységek gyakoroltatása, a csoportmunkában való részvétel képességének a fejlesztése. Tanulóinkban a szociális érzékenység és a segítő magatartás fejlesztése.

1.3.9. Médiatudatosságra való nevelés

Biztos esztétikai értékítélet és belső késztetés kialakítása. A tanulók ismerjék meg és értsék meg, hogy milyen összefüggés van a média, a pénz és a társadalom között, tudják értelmezni a látottakat és hallottakat, alakuljon ki kritikai beállítódásuk. Szerezzenek ismereteket az adatbiztonsággal, a jogtudatossággal, és a függőséggel kapcsolatosan.

1.3.10. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanulókban tudatosodjon saját felelősségük a tisztességes munka, a fogyasztás, az ésszerű gazdálkodás területén, tudjanak mérlegelni és dönteni. Ismerkedjenek meg a vállalkozások során felmerülő kockázatokkal és veszélyekkel, azzal, hogy a pénzt hogyan fektethetik be, és ehhez kitől kérjenek információkat.

1.3.11. Pályaorientáció

Átfogó ismeretek szerzése és betekintés a munka világába, az életkoruknak és tudásuknak megfelelő lehetőségek megismerése több csatornán keresztül és a felsőoktatási intézmények által szervezett nyílt napok segítségével. Felkészítés az egyéni képességek, pályaalkalmasság felmérésére és elfogadására, a jövőbeli felelősségvállalásra. A segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos tevékenységek gyakorlása, magatartásmódok és azok kezelésének fejlesztése.

Kiemelt feladataink:

- Szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása.
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- Fel kell készítenünk a tanulókat az önálló ismeretszerzésre, a sikeres felsőoktatási felvételire.
- Elő kell segíteni az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben pl.: érettségi előkészítők, szakkörök, kirándulás, iskolaújság stb.

- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése osztályfőnöki órák, tantárgyak elsajátítása során.
- A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembevétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- A tanítási-tanulási folyamatban alkotó jellegű feladatok biztosítása.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
- A személyes meggyőződés és világkép kialakulásának és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező, alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Azoknak a hátrányoknak a csökkentésére való törekvés, amelyek a gyermekek szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink továbbá:

A helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

A helyi tantervet is magában foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amelyek ösztönzik a személyiségfejlesztő oktatást. Nevelési programunk összeállításánál ezértelsődlegesek az alábbi feladatok:

A színes, sokoldalú iskolai élet, tanulás, munka.

A fenti lehetőségek a tanulók önismeretét, gondolkodási képességét, együttműködési készségét fejlesszék, eddzék akaratukat.

1.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, melynek célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolásával),
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt tartásjavító torna, relaxáció és tánc is),
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával,
- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése
- A betegség fogalma
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, baleset-megelőzés
- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tévéfüggőség)
- A média egészséget meghatározó szerepe
- Fogyasztóvédelem
- Iskola-egészségügy igénybevétele

Teljes körű egészségfejlesztés

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedéseinek fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni és az életfordulókon (pl. serdülőkor)

fokozottabban megerősíteni.A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen – az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociálisegészség közvetítése, az élet, egészség védelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média stb.

Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulókban kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához,
- a helyes értékrend felépítéséhez,
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,
- az életmóddal kapcsolatos (biológiai-pszichés) tennivalók elsajátításához,
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez.

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség értékként tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészség-magatartás kialakítására.

A programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat. Ehhez idő kell, fontos atöbbszintüség, a célok, feladatok követhetősége.

Alapelve, célja:

- az egészségkulturáltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,
- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,
- az életvezetési képességek fejlesztése,
- a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
- a tanulók felkészítése a stresszhatások feldolgozására,
- a környezet- és egészségtudatosság erősödésének előkészítése,
- mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára.

Tartalma:

- az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,
- a feladatok végrehajtását szolgáló program, az
- iskola-egészségügyi szolgálat munkája.

Kapcsolódó szakanyagok:

- módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának méréséhez és
- minősítéséhez, módszertani anyag a mindennapos testneveléshez.

Az egészségnevelés fő jellemzői:

- az egészség megtartása, fokozása,
- az egészség visszaszerzésére irányuló és a személyiség formálását elősegítő tevékenység.

Területei:

- egészségmegőrzés, a helyes életmód kialakítása, mozgás,
- rendszeres testedzés, játéklehetőség, táplálkozási
- szokások kialakítása egészségünk érdekében, öltözködés, higiénia, tisztálkodás,
- egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése,
- ésszerű napirend kialakítása,
- szűrővizsgálatok.

A vonatkozó ágazati jogszabályok alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolai egészségvédelem főbb feladatait:

- Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.
- Fejtse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.
- Valósítsa meg a személyes testi és lelki higiénia követelményeit.
- Szorgalmazza a testmozgás, aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.
- Szolgáltasson módszereket (döntési helyzet megoldása) a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.
- Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.
- Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászokás elkerülésének módját.
- Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.

- Adjon gyakorlati tanácsot, az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.
- Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés színterei:

- életviteli feladatok,
- tanórai feladatok,
- tanórán kívüli feladatok.

Az iskolai élet a nevelés-oktatás színtere. A nevelés dimenziói között az egyik, meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat.

Tanórai feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

- járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,
- életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához
- eddze akaratukat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,
- bővítse ismereteiket.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelésóra, biológiaóra stb. Kiemelt jelentőségű a biológia, ahol a tanterv tartalmazza az egészségtant, az egészséges életmóddal kapcsolatos problémák, prevenció és megoldás területét.

Tanórán kívüli foglalkozások lehetnek:

- délutáni szabadidős foglalkozások,
- sportprogramok,
- témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások,
- egészséghét,
- sportrendezvények, kulturális programok,
- kirándulások, erdei iskolák, túrák, sportprogramok,
- együttműködés sportegyesületekkel.

Mindennapi testedzés megvalósítása történhet:

- testnevelésórákon,
- szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében,

- diáksport-egyesület működtetésével, egyedi együttműködési megállapodás alapján,
- egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét,
- sporttáborok szervezésével,
- sportversenyek lebonyolításával.

A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Az egészségnevelés megvalósításában részt vevők:

Belső (iskolai) résztvevők:

- az intézményvezető vagy megbízottja,
- az iskolaorvos, védőnő,
- a testnevelő,
- a diákönkormányzatot segítő pedagógus,
- lehetőség szerint, az iskolapszichológus.

A külső kapcsolatok lehetőséget biztosítanak az egészségfejlesztési munka kiszélesítésére, valaminta különböző szakemberek, szakértők bevonására.

Egészségnevelés az iskolánkban:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- a rendszeres testmozgás egészségmegőrzésben való szerepének a felismerése,
- az értékek ismerete,
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat,
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- a személyes krízishelyzetek felismerése és a kezelési stratégiák ismerete,
- a tanulás és a tanulás technikái,
- az idővel való gazdálkodás szerepe,
- a rizikóvállalás és határai,
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- a tanulási környezet alakítása,
- a természethez való viszony,
- az egészséges környezet jelentősége,
- az egészséges táplálkozás témái,
- a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás,

- a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai,
- az AIDS-prevenció,
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat),
- a testi higiénia,
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés),
- a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás),
- az egyénileg kialakított mozgásprogram fontossága az egészségmegőrzésben,
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok fontossága a kiegyensúlyozott testi-lelki fejlődésbenés az interperszonális kapcsolatokban.

Az iskola egészségfejlesztési stratégiájának kimunkálása hosszú távú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében. Célunk az, hogy megtanítsuk gyermekeinket arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon öröm nélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása:

A program megvalósulása a tanévek során, az iskola munkatervében megtervezetten történik. A szaktanárok és osztályfőnökök, a diákönkormányzat és más alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását.

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden pedagógusa, dolgozója felelős.

A program megvalósulásának ellenőrzése-értékelése

Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek:

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységekkel szemben az elvárás, hogy beépüljenek a tanuló magatartásformái sorába, váljanak spontán végzett cselekedetekké. A tanárok a tanulók közt élve „érzékelik" a folyamat fejlődését, érését, és szükség szerint korrigálják azt.

Tanórai keretben megvalósuló fejlesztés:

A tananyaghoz kapcsolódóan elsajátítandó ismeretek ellenőrizhetők, mérhetők. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitelszerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés:

A munkaterv szerint megszervezett programok egyrészt a fejlesztési folyamat előre megtervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek a programok során be kell épüljenek a

tanuló és adott esetben a családja napi életviteli kultúrájába, annak szerves részévé kell váljanak.

Visszacsatolás:

Az adott események, a tanév értékelése során elért eredmények reális feltérképezése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismereteknek spirálisan fejlődniük kell, el kell mélyüljenek. Ezt az iskola és a tanárok az éves munkatervben tervezik meg.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A jogszabály által megszabott kötelezettség végrehajtására a tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható teszteket használunk, melyek mutatják tanulók fizikai felkészültségének mértékét.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve, életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

Komplex intézményi mozgásprogram

A komplex intézményi mozgásprogram beépül az éves munkatervbe.

- Az intézmény tanulói részt vesznek a város és egyéb szervezetek által meghirdetett sport- és egészségnapokon.
- A tanulmányi kirándulások szívesen vett programjai a kerékpártúrák és a gyalogtúrák.
- A tanulók fizikai állapotának mérését minden évben elvégezzük. Ezeknek a méréseknek a tapasztalatait felhasználjuk a testnevelésórák fizikai képességfejlesztésének megtervezésénél, a sportköri foglalkozásokon, illetve a tömegsportórákon is.
- A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkaterv szerves része.

1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembevétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Az együttnevelés az intézmény egészében pedagógiai hatással bír: pozitív emberi értékek, tulajdonságok kialakítására törekvés (a szeretet, a jóság, a becsületesség, az őszinteség, az önzetlenség, a szorgalom, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet példáinak erősítése), az együttműködési képesség kialakítása, az empátia fejlesztése.

Kiemelt figyelmet érdemlő tanulók a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, a kiemelten tehetséges és a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.

Alapvető pedagógiai feladatunk a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembevétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Az együttnevelés során a pozitív emberi értékek, tulajdonságok kialakítására törekszünk (a szeretet, a jóság, a becsületesség, az őszinteség, az önzetlenség, a szorgalom, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet példáinak erősítése), az együttműködési képesség kialakítására, és az empátia fejlesztésére.

1.5.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiaiteendők

Tevékenységeink:

Az iskolatitkár a nyilvántartás mellett a szociális és hatósági intézményhálózattal való kapcsolattartást is biztosítja.

Iskolánk a régió nevelési tanácsadóival és a gyermekjóléti szolgálattal az alábbi területekenműködik együtt:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- Ingyenes tankönyv biztosítása a jogszabályi kereteknek megfelelően
- Felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások főleg a kilencedik évfolyamon
- Nevelők és tanulók személyes kapcsolatai
- Pályaorientáció
- Szülőkkel való együttműködés
- Szülők és a családok nevelési gondjainak segítése
- Szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról

1.5.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerniés kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás. Elvárt az együttműködés a gyógypedagógusokkal, a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkelkívánjuk elérni:

- a belépő évfolyam év eleji tudásszintjének mérése valamennyi tantárgyból, különös tekintettel a szövegértésre és a matematikai kompetenciára,
- a problematikusnak ítélt tanulók szakértői vizsgálatának kérelme,
- modern tanulás-módszertani ismeretek alkalmazása a tantárgyi órákon,
- kapcsolat az általános iskolákkal, a nevelési tanácsadóval és a gyermekjóléti szolgálattal,
- a lehetőségekhez mérten, az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolattartása,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a felsőfokú továbbtanulás irányítása, segítése,
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése,
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködése, egységes nevelési elvek
- alkalmazása, az osztályközösség segítő erejének mozgósítása,
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonása,
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról,
- szolgáltatásokról, kedvezmények, mentességek biztosítása a nemzeti köznevelési törvény alapján, lehetőség szerint iskolapszichológus segítő tevékenysége.
- Az osztályfőnök külső szakember segítségét is igényelheti (nevelési tanácsadó, gyermekjóléti szolgálat, gyermekpszichológus, stb.).

1.5.3. Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.

Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően, a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékosságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazottaknak megfelelően folyik.

Azoknak az SNI tanulóknak kerül sor a többségi tanulókkal történő együttnevelésére, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, az ellenőrzés és az értékelés igazítását a tanuló képességeihez, és az egyéni foglalkozásokat.

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek és csoportszervezési előírások megtartásával, speciális szakemberek igénybevételével folyik.

1.5.4. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban a szaktanár és az osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, és a legszorosabb együttműködést igényli a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés tevékenységei iskolánkban:

- bemeneti mérések, az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás
- megszervezése, tehetséggondozó programok,
- tehetséggondozó, és -fejlesztő foglalkozások, felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre, iskolai sportkör, vetélkedő megrendezése, kiállítások szervezése,
- felkészítés a felsőfokú továbbtanulásra, ennek irányítása, segítése,
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése,
- kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről,
- versenyeztetés, tantárgyakhoz köthető, sport-, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

A versenyek részletes felsorolása az éves munkatervben jelenik meg.

1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok,a tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányításaiskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

Fontosnak tartjuk a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedésinormák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítását.

Az önkormányzás képességének kialakítása

A tanulói közösségek fejlesztése során kialakítjuk a közösségekben, hogy nevelői segítséggel, vagy önállóan, közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A közösségi nevelés területei iskolánkban: tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák) egyéb foglalkozások (szakkörök, kirándulások, hittancsoportok, sportkörök, stb.), diák-önkormányzati munka.

A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében

A tanulói közösségek irányításánál nevelőink alkalmazkodnak az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a serdülő- és ifjúkori problémákhoz.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek. Olyan pedagógusközösség kialakítására törekszünk, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni és tevékenységüket koordinálni tudja.

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása egyéni képességekhez igazodó munkaformák előtérbe helyezésével, a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodva, a tanulmányi és a munkaerkölcs erősítésével.
- Különböző változatos munkaformákkal a közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése, kooperatív együttműködéssel (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók motiválása, kezdeményezéseik, közvetlen tapasztalatszerzésük támogatása.
- Szociális kompetenciák fejlesztése (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia,alkalmazkodóképesség).

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.
- Hagyományőrző tevékenységeink fejlesztik a közösséget, erősítik a közösséghez való tartozás érzését.
- Sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves foglalkozások, múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadásokon tett csoportos látogatások stb.) járulunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.

Szabadidős tevékenységek

A felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervezünk, melyeken a részvétel önkéntes (pl.: túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, stb.)

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amelyekkel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglevő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

1.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásánakrendje

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogainak gyakorlását, módját a házirend tartalmazza.

A diákönkormányzattal kapcsolatos szabályozás az iskolai SZMSZ-ben található.

1.8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a tanulói személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógusközösség együttműködése.

Ennek alapja a tanuló iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a tanuló személyiségének kedvező fejlődése.

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve az elektronikus naplón keresztül) tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok kapcsolattartása, együttműködésének formái:

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják. A szülők a gyermekük előrehaladásáról, az esetlegesen felmerült problémákról az elektronikus naplóból folyamatosan tájékozódhatnak. Ahozzáférést a szülők az osztályfőnöktől év elején vehetik át.

A szülők és a pedagógusok közötti kapcsolattartás formái lehetnek:

- családlátogatás (önállóan, illetve a családsegítő szolgálattal együtt is, szükség esetén),
- egyéni beszélgetés,
- szülői értekezlet,
- fogadóóra,
- írásbeli tájékoztató,
- előadások szervezése,
- közös kirándulások,
- pályaválasztási tanácsadás,
- nyílt tanítási nap a leendő kilencedikes tanulók és szüleik számára,
- kihelyezett szülői értekezlet az általános iskolák hívására,
- az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás,

Az intézményi közösségek kapcsolattartásának rendjét az iskolai SZMSZ tartalmazza.

Az intézmény szükség szerint tartja a kapcsolatot az alábbi szakmai szervezetekkel:

- gyermek- és ifjúságvédelmi szervezetek,
- gyámhatóság,
- szakmai szolgáltató szervezetek,
- szakszolgálatok,
- iskola-egészségügy,
- kulturális és sportszervezetek,
- civil szervezetek.

A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza.

1.9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, a felvételi vizsga követelményei

1.9.1. Tanulmányok alatti vizsgák

Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (egyéni tanrenddel rendelkezők, előrehozott érettségizők, tantestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

- A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor tájékoztatni kell a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.
- Gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt, a készségtárgyakból és informatikából.
- Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozóvizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a pedagógiai program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. A vizsgaidőszakok pontos időpontja az intézmény honlapján jelenik meg.

1.9.2. Osztályozóvizsga

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi osztályzatai megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait egyéni tanrenddel végzi,
- előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni az adott tantárgyból,
- hiányzása a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása az adott félévben meghaladja az adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozóvizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozóvizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Egy osztályozóvizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik, kivéve, ha engedélyezték a tanulónak, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének rövidebb idő alatt tegyen eleget.

1.9.3. Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:

- írásbeli határozat alapján engedélyezték,
- átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni, és az előző iskolájából eltérő tanterv szerintitanulmányokat folytatott.

Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

1.9.4. Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, évet ismételni köteles. Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán konzultációs lehetőséget biztosíthat.

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

1.9.5. Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:

- neki fel nem róható okokból elkésik, távol marad,
- megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.
- A pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon, ha ennek a feltételei megteremthetők, vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására

A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

1.9.6. Érettségi vizsgák

Az érettségi vizsgák két részből állnak, az írásbelik és a szóbelik lebonyolítása a 100/1997.(VI. 13.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően történik.

Érettségi vizsgán a vizsgázónak – legalább középszinten – öt vizsgatárgyból kell vizsgát tennie.

Kötelező vizsgatárgyak:

- magyar nyelv és irodalom, matematika,
- történelem,
- idegen nyelv,
- a tanuló által választott tantárgy.

A tanuló a pedagógia programban foglaltak, illetve a fenntartó által biztosított lehetőségeknek megfelelően jelentkezhet emelt szintű érettségire, felkészítő, felzárkóztató korrepetálásokra, foglalkozásokra.

1.10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A közoktatási intézmény tanulói közé felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni, amely jelentkezés alapján történik.

Gimnáziumunk a felvételi kérelmekről a tanulmányi eredmények és a központilag kiadott egységes feladatlapokkal megszervezett írásbeli vizsga (a továbbiakban: központi írásbeli vizsga) eredménye alapján dönt.

A jelentkezés rendjét és a felvételi eljárást a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet szabályozza.

Gimnáziumunk felvételi tájékoztatót készít, és azt a honlapján nyilvánosságra hozza, valaminta KIFIR rendszerében határidőre elhelyezi.

A felvételi tájékoztató tartalmazza:

- az iskola OM-azonosítóját, a meghirdetett tanulmányi területek leírását, az azokat jelölő belső kódokat;
- a felvételi eljárás rendjét;
- a felvételi kérelmek elbírálásának, rangsorolásának módját, szabályait, ezen belül különösen a teljesítmények értékelésének módját és figyelembevételének arányait;
- a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő jelentkezőre vonatkozó speciális elbírálási szabályokat.

A felvételi vizsgákat a tanév rendjében meghatározott időszakon belül, a jogszabályi előírásoknak megfelelően kell megszervezni.

Másik intézményből történő átvételről az igazgató dönt az alábbiak szerint:

Az átvétel:

A felsőbb évfolyamra jelentkezéskor az iskola vizsgálja: a tanuló megelőző tanulmányait, aválasztandó osztály befogadóképességét, az osztály struktúráját.

1.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat, sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén,
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit,

- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő, az alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.
- Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid- mérgezés.
- Fizika: égési sérülések, forrázás.
- Testnevelés: magasból esés.

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenéséta pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások lehetnek:

- szakkörök,
- lehetőség szerint elsősegély-nyújtási bemutató a tanulóknak külső partnerek bevonásával,
- lehetőség szerint egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó egészséghét/projektnap/témanap) szervezése a tanulók számára.

2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

2.1. A választott kerettanterv jellemzői

Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára

2.2. Az iskolában tanított kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai

Intézményünk a helyi tantervét a törvényi szabályozás figyelembevételével az alábbiak szerinthatározza meg:

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározottakkal.

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le. Egy heti öt órás (évi 180 órás) időkerettel rendelkező tantárgy kerettanterve tehát heti fél óra (évi 18 óra) szabad időkeretet biztosít a tantárgy óraszámán belül a pedagógusnak, melyet a helyi igényeknek megfelelően a kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommalvagy gyakorlással, ismétléssel tölthet meg.

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok a 9–12. évfolyamon a 2020/21-es tanévtől:

Óraterv a kerettantervekhez – 9–12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	3	4+1óra	4+1óra	4+1óra
Ebből: Magyar nyelv + Irodalom	1+3óra	2+3óra	2+3óra	2+3óra
I. idegen nyelv	3	3	4+1óra	4+1óra
II. idegen nyelv	3	3	3+1óra	3+1óra
Matematika	3+1óra	3+1óra	3+1óra	3+1óra
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek	-	-		1
Természettudomány	-	-	2	-
Biológia	3	2	-	-
Fizika	2	3	-	-
Kémia	1	2	-	-
Földrajz	2	1	-	-
Ének-zene	1	1	-	-
Vizuális kultúra	1	1	-	-
Mozgóképkultúra és médiaismeret	-	-	1+1óra	1+1óra
Digitális kultúra	2	1	2	-
Honvédelem			1	
Bibliaismeret – baptista hittan	1			
Testnevelés	5	5	5	5
Fakultáció (kötelezően választható tárgyakhoz)	-	-	+1óra	+4óra
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Kötött célú órakeret	-	-	4	4
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4	5
Maximális órakeret	34	34	34	34

A választott kerettantervet az alábbi módon igazítjuk nevelési-oktatási céljainkhoz, feladatainkhoz:

Idegen nyelvként az angol és német nyelvet tanítjuk.

11. évfolyamon a Művészetek tantárgyra tervezett heti 1 óra a Mozgóképkultúra és médiaismeret tantárggyal valósul meg.

A mindennapos testnevelés megvalósítása heti 3 tanórán és heti 2 óra sportköri foglakozáson történik.

A kerettanterv által meghatározott kötelező órakeret és a tanulók számára előírt kötelező órakeret közötti, szabadon tervezhető órakeretet a táblázatban +1 óra jelöléssel ellátott tantárgy tanítására fordítjuk.

A tantárgy bevezetésének célja:

Az intézmény keresztény értékrendjével és nevelési céljaival összhangban a Bibliaismeret – baptista hittan tantárgy oktatásának célja a tanulók bibliai műveltségének elmélyítése, erkölcsi értékrendjük, felelős gondolkodásuk, önálló véleményalkotásuk és közösségi szemléletük fejlesztése.

Oktatásszervezés:

A Bibliaismeret – baptista hittan tantárgy oktatását az intézmény a gimnáziumi és a technikumi képzésben a szabadon tervezhető órakeret terhére, heti 1 tanórában szervezi meg. A tantárgy nem fakultációs foglalkozásként kerül megszervezésre.

A tantárgy a 2026/2027. tanévtől felmenő rendszerben kerül bevezetésre: 2026/2027-ben a 9. évfolyamon, 2027/2028-ban a 9–10. évfolyamon, 2028/2029-ben a 9–11. évfolyamon, 2029/2030-tól pedig a 9–12. évfolyamon, évfolyamonként heti 1 órában.

Pedagógiai célok és fejlesztési feladatok:

- a Biblia felépítésének, könyveinek és legfontosabb történeteinek megismerése;
- az ó- és újszövetségi bibliai ismeretek rendszerezése;
- a bibliai és keresztény erkölcsi értékek megismerése és értelmezése;
- az önálló gondolkodás, a véleményalkotás és az érvelési képesség fejlesztése;
- a bibliai szövegek értő olvasásának, elemzésének és értelmezésének fejlesztése;
- a felelős döntéshozatal és az erkölcsi problémák felismerésének támogatása;
- a keresztény értékrendhez kapcsolódó közösségi felelősségvállalás erősítése;
- az érdeklődő tanulók felkészítése a Bibliaismeret – baptista hittan érettségi vizsgára.

Az érettségi vizsgához való kapcsolódás:

A vizsgatárgy hivatalos megnevezése: Bibliaismeret – baptista hittan.

A 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 3. mellékletének 1.2.23. pontja „Bibliaismeret – baptista hittan érettségi vizsga" megnevezéssel határozza meg a vizsgatárgy általános követelményeit és vizsgaleirását.

A 2026. évre közzétett hivatalos vizsgatárgylista alapján a Bibliaismeret – baptista hittan középszinten választható érettségi vizsgatárgy. A tényleges vizsgára jelentkezéskor minden esetben az adott vizsgaidőszakra közzétett hivatalos vizsgatárgylista és a mindenkor hatályos vizsgakövetelmények az irányadók.

A középszintű vizsga a hatályos vizsgaleírás szerint 15 perces szóbeli vizsga, amely tételkifejtésből áll.

A tanulók értékelése:

A tantárgy tanulói teljesítményének értékelése az intézmény Pedagógiai Programjában meghatározott egységes értékelési elvek szerint, érdemjeggyel és osztályzattal történik. Az értékelés során figyelembe vehető a tanuló szóbeli és írásbeli teljesítménye, önálló feladatmegoldása, bibliai szövegértelmezése, projektmunkája, órai aktivitása és a tanult ismeretek alkalmazásának képessége.

Kisérettségi vizsga rendszere:

Az intézmény a gimnáziumi és technikumi képzésben a **11. évfolyamon kisérettségi vizsgát** szervez. A kisérettségi célja a tanulók felkészítése az érettségi vizsgára, az addig megszerzett ismeretek rendszerezése és alkalmazása, a tanulói tudásszint és az esetleges hiányosságok feltárása, valamint a vizsgarutin kialakítása. A vizsga lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók az érettségihez hasonló vizsgahelyzetben szerezzenek tapasztalatot, fejlődjön feladattudatuk, időgazdálkodásuk és önértékelésük.

A 11. évfolyamos gimnáziumi tanulók, és technikumi tanulók kisérettségi vizsgát tesznek magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem és idegen nyelv vizsgatárgyakból.

A kisérettségi vizsga követelményeiről, formájáról és értékelésének módjáról a szaktanár a tanév elején tájékoztatja a tanulókat. A vizsga írásbeli és/vagy szóbeli részből állhat. A részletes követelményeket és az értékelés módját az adott tantárgy helyi értékelési rendszere tartalmazza. A kisérettségi eredménye visszajelzést biztosít a tanuló, a pedagógus és az intézmény számára, támogatja az egyéni fejlesztést, valamint elősegíti a közép- és emelt szintű érettségi vizsgára történő eredményes felkészülést.

Felmenő rendszerű bevezetés ütemezése:

Tanév	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	Képzési forma
2026/2027	1	–	–	–	gimnázium és technikum
2027/2028	1	1	–	–	gimnázium és technikum

2028/2029	1	1	1	–	gimnázium és technikum
2029/2030-tól	1	1	1	1	gimnázium és technikum

Hatálybalépés:

Jelen Pedagógiai Program-módosítás a szükséges intézményi eljárás és – amennyiben a módosításból a fenntartóra többletkötelezettség hárul – a fenntartói egyetértés/jóváhagyás után, az intézményi döntésben meghatározott időpontban lép hatályba.

A kötelezően érettségi tárgyakhoz rendelhető kötött célú órakeretet a táblázatban **+1 óra** jelöléssel ellátott tantárgy tanítására fordítjuk.

A fakultációt a tanuló egy tanévre választja, értékelése az ötfokú skálán használt érdemjeggyeltörténik.

2.3. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztásszabályai

Az iskola bizonyos tantárgyak/tantárgycsoportok esetében választást kínálhat fel a tanulóknak. Ebben az esetben a tanuló, a tanuló szülője az iskolába lépéskor a jelentkezéssel egy időben választ e tárgyak közül. Ez a választás a tanulmányi idő végéig tart.

A tanuló az iskola kínálatából egyéb foglalkozásokat is választhat. Abban az esetben, ha a foglalkozáson való aktív részvétel előzetes ismeretekhez is köthető, úgy a változtatásnál előzetes ismeretek felmérése szükséges.

A tanuló abban az esetben választhat a pedagógusok közül, amennyiben a téma és a képességek szerinti csoportalakítás során legalább két azonos csoport jön létre külön pedagógus vezetésével.

2.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Tanórák csoportbontásban:

Iskolánkban egyes osztályokban lehetőség szerint csoportbontásban tanítjuk a következő tárgyakat: idegennyelv, matematika, informatika.

Csoportbontásban szervezzük például a közép- és emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozásokat is.

A célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

Érettségi felkészítést igény szerinti tárgyakból, megfelelő létszám és feltételek esetén indítunk. A csoportok csak kellő számú jelentkező esetén indulnak.

2.5. A nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga

A nem kötelező tanórai foglalkozások megnevezése és óraszáma: Honvédelmi alapismeretek – fakultáció

Tantárgy	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Honvédelmi alapismeretek – fakultáció	1	1	2	2

A Honvédelmi alapismeretek fakultáció a 2026/2027. tanévtől felmenő rendszerben kerül bevezetésre.

Így 2026/2027-ben csak 9., 2027/2028-ban 9–10., 2028/2029-ben 9–11., 2029/2030-tól pedig 9–12. évfolyamon működik.

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám*	Oktatás jellege
9.	1	a tanév rendje szerint	választható tantárgy
10.	1	a tanév rendje szerint	választható tantárgy
11.	2	a tanév rendje szerint	választható / érettségi felkészítés
12.	2	a tanév rendje szerint	választható / érettségi felkészítés

A felmenő rendszer ütemezése:

Tanév	Érintett évfolyam(ok)
2026/2027.	9. évfolyam
2027/2028.	9–10. évfolyam
2028/2029.	9–11. évfolyam
2029/2030-tól	9–12. évfolyam

Pedagógiai célok és fejlesztési feladatok: a hazaszeretet és a hazafias értékrend erősítése;

- Magyarország honvédelmi rendszerének és a honvédelem társadalmi jelentőségének megismertetése;
- az állampolgári felelősségtudat és a közösségért érzett felelősség fejlesztése;
- a fegyelmezett, szabálykövető és együttműködő magatartás erősítése;
- a biztonságtudatos gondolkodás és a veszélyhelyzetekben történő megfelelő cselekvés képességének fejlesztése;
- az önismeret, önfegyelem, kitartás, problémamegoldó képesség és csapatmunka fejlesztése;
- az egészséges életmód és a megfelelő fizikai állapot jelentőségének tudatosítása;
- a honvédelmi, rendvédelmi és kapcsolódó közszolgálati életpályák megismertetése;
- az érettségi vizsgára történő felkészítés lehetőségének biztosítása.

Főbb tartalmi területek:

A tantárgy oktatása a mindenkor hatályos kerettanterv és érettségi követelmények alapján történik. A helyi tanterv különösen az alábbi tartalmi területeket foglalja magában:

- honvédelmi és állampolgári alapismeretek;
- Magyarország biztonság- és védelempolitikai környezete;
- a Magyar Honvédség feladatai és szervezete;
- honvédelmi és katonai hagyományok, hadtörténelmi alapismeretek;
- térkép- és tereptani, valamint tájékozódási alapismeretek;
- elsősegélynyújtási, katasztrófavédelmi és veszélyhelyzeti alapismeretek;
- biztonsági és túlélési alapismeretek;
- fizikai és mentális felkészültség, együttműködés és csapatmunka;
- honvédelmi és közszolgálati életpályák.

Oktatásszervezési és módszertani alapelvek:

Az oktatás során az intézmény törekszik az elméleti és gyakorlati ismeretek egységének megteremtésére. A tanórai feldolgozás mellett – a személyi, tárgyi és biztonsági feltételek rendelkezésre állása esetén – projektmunka, csoportmunka, szituációs feladat, elsősegélynyújtási és tájékozódási gyakorlat, intézmény- vagy alakulatlátogatás, honvédelmi verseny, sport- és állóképességi program, valamint szakember által tartott foglalkozás is szervezhető.

A foglalkozások megszervezése minden esetben a tanulók életkori sajátosságainak, fizikai állapotának, testi épségének és biztonságának elsődleges figyelembevételével történik.

Felkészítés az érettségi vizsgára:

A 11–12. évfolyamon biztosított magasabb óraszám célja, hogy a tantárgyat választó tanulók számára lehetővé tegye a Honvédelmi alapismeretek érettségi vizsgára történő célzott felkészítést. A felkészítés tartalmát és követelményeit a mindenkor hatályos érettségi vizsgaszabályzat és részletes vizsgakövetelmények határozzák meg.

Személyi és tárgyi feltételek:

Az intézmény a tantárgy oktatását a mindenkor hatályos jogszabályokban és szakmai előírásokban meghatározott személyi feltételek biztosításával szervezi meg. A gyakorlati foglalkozások során kiemelt követelmény a baleset-megelőzés, a megfelelő szakmai felügyelet, a szükséges oktatási és védőeszközök biztosítása, valamint az adott tevékenységre vonatkozó biztonsági előírások betartása.

Kapcsolódás az intézmény nevelési programjához:

A Honvédelmi alapismeretek tantárgy szervesen kapcsolódik az intézmény hazafias és erkölcsi neveléséhez, az állampolgárságra és demokráciára neveléshez, a testi és lelki egészség fejlesztéséhez, a közösségfejlesztéshez, a pályaorientációhoz, a felelősségvállalásra és önkéntességre neveléshez, valamint az intézmény Honvéd Kadét Programhoz kapcsolódó tevékenységéhez.

Hatálybalépés:

Jelen Pedagógiai Program-módosítás a fenntartói jóváhagyást követően 2026. szeptember 1. napján lép hatályba. A Honvédelmi alapismeretek tantárgy oktatása a 2026/2027. tanévben a 9. évfolyamon indul, majd felmenő rendszerben kerül kiterjesztésre a 10–12. évfolyamokra. A Pedagógiai Program jelen módosítással nem érintett rendelkezései változatlan tartalommal hatályban maradnak.

2.6. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:

- Pedagógusaink a tankönyvválasztásnál lehetőség szerint a hivatalos tankönyvjegyzékben szereplő tankönyvek köréből választanak.
- A tankönyvrendelésbe a pedagógus csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak.

A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A következő tanévben szükséges taneszközökről szülői értekezleten tájékoztatjuk a szülőket.

A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

Tájékoztatást kapnak a szülők arról, hogy milyen feltételek mellett kaphatnak ingyenesen tankönyvet (jogszabályi rendelkezés alapján), illetve támogatást a tanulók (szüleik) a tankönyvek megvásárlásához.

A taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

2.7. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A gimnáziumban folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

A 9.-10. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása.
- Fontosnak tartjuk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozását, helyes magatartásformák megismertetését és gyakoroltatását.
- Fejlesztjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot, az alapvető képességek, készségek elsajátítását, a mentális képességeket, az önálló tanulás és az önművelés alapozását.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő új tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A 11.-12. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A gimnázium 11. és 12. évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése.
- Célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaorientációra.

2.8. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

2.8.1. A mindennapos testnevelés, testmozgás

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható, iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: a tanuló legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

245/2024. (VIII.8.) Korm. rendelet *34. §* alapján kizárólag a versenyengedéllyel rendelkező tanulók kaphatnak felmentést heti két óra alól, ha az edzés igazolása mellett az érintett testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi, azaz ha a testnevelési óra a nulladik, az első, az utolsó vagy utolsó kettő tanítási órára esik. A Kormány

rendelete meghatározhat további olyan tevékenységeket is, amelyeket testnevelésóra alatt lehet végezni.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulókban a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulókban a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.

2.8.2. A tanulók fizikai állapotának mérése

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanemaz egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként április-május hónapra írják elő.

A mérésre egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható teszteket használunk.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

2.9. Érettségi vizsgatárgyak

Az érettségi vizsgán a vizsgázónak öt – négy kötelező és legalább egy általa választott (a továbbiakban: kötelezően választott) – vizsgatárgyból kell – legalább középszinten – vizsgát tennie. A vizsgázó a kötelezően választott vizsgatárgy mellett további vizsgatárgyakat választhat (szabadonválasztott vizsgatárgyak).

A középszintű érettségi vizsgatárgyai:

Kötelező vizsgatárgyak:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,
- idegen nyelv,
- kötelezően választandó vizsgatárgyak a tantárgyi kínálatból.

2.10. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

2.10.1. Ellenőrzés

Az ellenőrzés feladata és célja:

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak.

Az ellenőrzés módszerei lehetnek:

- megfigyelés,
- írásos kikérdezés,
- szóbeli számonkérés,
- tanulók által készített produktumok vizsgálata,
- tanulói teljesítmények felmérése (mérés),
- dokumentumok elemzése.

Az írásbeli beszámoltatás formái:

- témazáró dolgozat,
- röpdolgozat,
- szódolgozat stb.

Rendje: röpdolgozatot, szódolgozatot szükség esetén bármikor, előzetes bejelentés nélkül, témazáródolgozatot előzetes bejelentés alapján íratunk.

Korlátai: röpdolgozat esetében semmilyen korlát nincs, témazáró dolgozat esetében 1 tanítási napon2 dolgozatnál többel nem terheljük tanulóinkat.

Értékelésben betöltött szerepe, súlya: A témazáró dolgozat súlyozott jegynek számít.

2.10.2. Értékelés

A tanulók tudásának értékelése

- A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. A tanulók értékelése az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek ismerete a szabályozott kerettantervi anyag alapján történik. Az értékelés az adott tantárgyat tanító pedagógus jogköre. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, egyéni haladására, képességeire.
- Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A pedagógusok értékelőmagatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;

❖ lehetőség szerint jelenjen meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési formát különböztetünk meg: előzetes tudást mérőt (diagnosztikus értékelés), fejlesztőt (formatív értékelés) és minősítőt (szummatív értékelés). Az osztályozás „hibái" miatt minél sokrétűbb a pedagógus értékelési gyakorlata, annál pontosabb képetkaphat a diákok tudásáról, fejlettségi szintjéről.

Értékelési Típusok	Diagnosztikus (előzetes)	Formatív (fejlesztő)	Szummatív (minősítő)
Értékelés funkciója	Az előzetes tudás mérése, a tanulók jellemzői alapján a csoportba sorolás vagy a tanítási mód kiválasztása okán	Visszacsatolás a tanulóhoz és a pedagógushoz, a hibák azonosítása, az új módszerek megválasztása céljából	A tanulók minősítése, kategorizálása
Az értékelés időpontja	A tanítási-tanulási szakasz, egység elején, vagy a probléma felmerülésekor	Az oktatási folyamat során	A tanítási-tanulási szakasz, egység végén
Az értékelés tárgya	Kognitív, affektív és pszichomotoros területek, fizikális, pszichológiai és környezeti tényezők	Kognitív területek	Általában kognitív, a tantárgytól függően pszichomotoros vagy affektív területek is lehetnek

A gyakorlatban fontos a három értékelési forma változatos használata. Ügyelni kell, hogy a hangsúly ne nagyon tolódjon el a szummatív értékelés irányába, a diagnosztikus és formatív értékelési típusoknak is jelentős szerepük van az oktatási folyamatban. Az év közbeni értékelés akkor válik formatívvá, ha írásbeli vagy szóbeli szöveges értékelés is kapcsolódik hozzá, tehát megfelelő tájékoztatást nyújt a pedagógus a tanulónak a fejlettségi szintjéről, valamint a tanár is felhasználja a kapott eredményeket a pedagógiai folyamat menet közbeni korrigálására.

Az értékelésnek ki kell terjednie az iskolai élet minden területére. Ennek megfelelően értékeljük minden tanulónk esetében:

❖ a tárgyi követelmények elsajátítását napi szinten, témakörök mentén,

❖ szabálytiszteletét, felelősségvállalását,

❖ korábbi teljesítményéhez képest fejlődési törekvéseit.

Értékelésünk a következő kritériumoknak feleljen meg:

- ösztönző hatású,
- folyamatos, rendszeres,
- segítő szándékú legyen,
- céljai és követelményei legyenek előre ismertek.

Az értékelés formái

A szóbeli értékelés:

- a tanulói tevékenység folyamatos megerősítése, korrigálása, segítés, tanács tanórán és azon kívül;
- feleletek, dolgozatok érdemjegyéhez fűzött indoklás.
- Az írásbeli, szöveges értékelés:
- a dolgozatokhoz írt rövid instrukció, vélemény,
- dicséretek, elmarasztalások beírása a digitális naplóba.

Osztályozás:

Az osztályzatok kialakításának elvei:

Iskolánkban a hagyományos ötfokozatú skálán érdemjegyekkel minősítjük a diákok egy-egytantárgyból nyújtott teljesítményét. Ez lehet szóbeli felelet, témazáró, kisebb dolgozat, kiselőadás, önállóan végzett otthoni munka, gyűjtőmunka, órai munka stb. A tanárok a tanítási folyamat kezdetén ismertetik a diákokkal az értékelés elveit.

Érdemjegyek elvárható száma

- A diákok a tudásukról szóban és írásban egyaránt számot adhatnak. A tantárgyak sajátosságainak megfelelően legyenek arányban a szóbeli és írásbeli feleletek. A tanuló számára biztosítani kell, hogy a félévi és az év végi eredmények reális értékeléséhez lehetőség szerint havonta egy, de a félév során legalább négy alkalommal szerezzen érdemjegyet.
- A félévi és a tanév végi értékelés osztályzatokkal történik. A tantárgyi osztályzatokra a szaktanár, a magatartás és a szorgalom osztályzatokra az osztályfőnök tesz javaslatot, ezeket a nevelőtestület véglegesíti az osztályozó értekezleten, melyet évente két alkalommal, félév előtt és a tanév vége előtt tartunk.

2.11. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elveiés korlátai

Az iskolai életben központi helyet foglal el a tanórai tanulás, valamint a másnapi tanórákra való felkészülés, aminek előkészítése nagy figyelmet, körültekintést kíván a szaktanároktól. A szaktanárok a tananyag elsajátítása érdekében szóbeli és írásbeli – tanórán kívül elvégzendő – feladatokat adhatnak a diákoknak.

A tanulók tanulási képessége eltérő, feladataikat nem végzik azonos intenzitással, különböző a munkavégzésük üteme, gondolkodásuk, emlékezőképességük, figyelemösszpontosításuk, fáradtságuk. Figyelemmel kell lenni a tanuló aznapi, másnapi terhelésére. Tekintetbe kell venni a tanuló képességeit, mentességeit, korlátait.

Az otthoni írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, ezzel kapcsolatos feladatok:

- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.
- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.
- A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.
- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességüekkel való differenciált foglalkozás.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.
- Önképzésre nevelés.
- Önálló gyűjtőmunka végzése.
- Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.
- Önellenőrzésre, önértékelésre nevelés.
- A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

Az otthoni írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának korlátai:

Az írásbeli feladat:

- változatos legyen,
- előkészített legyen,
- az elmélyítést segítse,
- gyakoroltasson.

A szóbeli feladat:

- fejlessze a szövegértést,
- fejlessze a beszédkészséget,
- teremtsen lehetőséget az együttműködésre,

- fejlessze a verbális memóriát.

Hétvégére és az iskolai szünetekre csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyiktanóráról a másikra.

2.12. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A magatartás és a szorgalom osztályzatokra a tanuló osztályfőnöke tesz javaslatot és azt a félévi, illetve év végi osztályozó értekezleten a nevelőtestület hagyja jóvá. Ha az osztályfőnök által javasolt valamelyik minősítéssel nem minden pedagógus ért egyet, az osztályozó értekezleten a végleges minősítést nyílt szavazással, egyszerű szavazattöbbséggel kell megállapítani. A szavazásban a tanulót tanító pedagógusok vesznek részt. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye dönt.

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük.Ennek formája lehet oklevél, könyv, szóbeli dicséret, stb. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése alapján:

- tanulmányi munka,
- sportteljesítmények,
- közösségi munka,
- kulturális és közéleti tevékenység, stb.

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák:

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretek adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök és a munkaközösségek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülhetnek.

Közösségi munkáért a diákönkormányzat is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye, jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veheti át.

Csoportos jutalmazási formák lehetnek:

- jutalomkirándulás,
- kulturális hozzájárulás (színház- vagy kiállítás látogatáshoz).

2.13. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozóvizsgán,a különbözeti vizsgán, valamint a pótló- és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

2.14. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére az iskola településénélő nemzetiségek kultúrájának megismertetésére szolgáló tananyag

Településünkön a következő nemzetiségek élnek: cigány és szlovák.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségekkultúrájának megismerését szolgáló tananyagot az iskola a következőképpen segíti:

A nemzetiségekről szóló oktatás színterei

- A következő tanítási órák: történelem, ének-zene, magyar nyelv és irodalom és osztályfőnöki.
- Szabadidős tevékenységek: (projekt napok, diákönkormányzati programok, vetélkedők, könyvtári programok).
- Lehetőség szerint a nemzetiségi önkormányzatok bevonása: ismertetők, előadókkérése.

2.15. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulókra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztésében,

- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásával, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítésével,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakításával, differenciáló módszerek alkalmazásával,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésével,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosításával, környezettudatos szemléletű oktatás-neveléssel,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatásával és alkalmazásával a tanórákon, a tanulói aktivitás növelésével a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálásával, a továbbtanulás támogatásával,
- személyiségfejlesztéssel és közösségépítéssel,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítésével,
- partnerközpontú neveléssel.

2.16. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatosismeretek

Jogi meghatározottság

A fogyasztóvédelemről szóló irányadó jogszabályok rendelkeznek a fogyasztók oktatásáról.

Kiemelt fejlesztési feladat a felkészülés a felnőtt életre, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is nevelési-oktatási feladatként szerepel.

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

A fogyasztóvédelmi oktatás célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és tudatos,kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulókban.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiailag megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításárólés erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában.

Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakítása, a jogaikat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő tanulók képzése. A szociálisés társadalmi kompetenciák fejlesztése a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése.

Fontos továbbá a fogyasztás során a tájékozódás képessége, a döntési helyzet felismerése, és a döntésre való felkészülés. Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám

szerepét, alkalmassá téve őket az eligazodásra. Hangsúlyozni kell aminőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékosságot.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében szükséges, hogy a diákok értsék és a saját életükre vonatkozóan alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

Környezettudatos fogyasztás: egyfajta középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és a fogyasztásmentesség között.

Kritikus fogyasztói magatartás: a fogyasztói jogok érvényesítése.

A fogyasztónak joga van:

- az alapvető szükségleteinek kielégítéséhez,
- a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozáshoz,
- a választáshoz különböző termékek és szolgáltatások között, a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretéhez,
- a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez,
- az egészséges és elviselhető környezetben való élethez.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait, és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az oktatásban

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásai:

Vizuális kultúra:

- A reklámplakátok szerepe.
- A fotó és a reklám hatásrendszerének feltárása.

Földrajz:

- A fogyasztói kultúra fejlődése.
- Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás.
- Gyűjtőmunka nyomtatott információhordozókból hazánk gazdasági és település-földrajzi sajátosságairól.
- Az életmód és a fogyasztási szokások alakulása. Vásárlási, fogyasztási szokásaink.

Osztályfőnöki:

- A család gazdálkodása.

Informatika:

- Az internet egyes kommunikációs szolgáltatásainak használata.
- Vásárlás az interneten.

- Informatikai biztonság, az információ hitelessége, a szerzői jog fogalmának megismerése.

Magyar nyelv és irodalom:

- A különböző irodalmi művek, filmek elemzésének egyik szempontja.

Történelem:

- Az ipari és hírközlési forradalmak jelentőségének megértése.

További színterek lehetnek:

Tanórán kívüli elemek (vetélkedők, versenyek, rendezvények stb.).

A fogyasztóvédelem módszertani elemei

Az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és a döntés alapján eltervezett cselekvés végrehajtásának módszereit.

Fontos, hogy a diákok e módszereket minél többször valós helyi és globális problémákon és értékeken keresztül maguk alkalmazzák pl.:

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól
- Adatgyűjtés, feldolgozás információrögzítés együttműködéssel
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel
- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása)
- Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés)

2.17. A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek

Kriminológiai aspektusok

Alapvető célunk a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással kapcsolatos ismeretek oktatása terén az iskolában tanulók jogkövető magatartásának elősegítése, esetleges bűnelkövetésük megakadályozása, a felmerülő problémák, konfliktusok, krízisek kulturált és hatékony kezelése.

Napjainkban az iskola szerepét úgy szokták felvetni, hogy betölti-e a szükséges nevelő hatását, segít-e azokban a problémákban (érzelmi, szociális), melyek az iskolában megnyilvánulnak.

A bűnmegelőzés tartalmi elemei

Az iskolai nevelés-oktatásban szükséges a lélektani motívumokra, a helyes éskövetendő értékrend kialakítására, információnyújtásra, figyelemmel kísérésre, a beilleszkedési problémák csökkentésére fektetni a hangsúlyt.

A cél elérése érdekében megvalósítandó feladatok:

- A helyes értékrend átadása és kialakítása a tanulóknál
- A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók folyamatos figyelemmel kísérése, jelzés az együttműködő segélyező szervezetek felé
- Információnyújtás a legális (cigaretta, alkohol stb.) és illegális (kábítószerek) drogok használatának negatív hatásairól, következményeiről
- A szabadidő hasznos és kulturált eltöltése alternatíváinak ismertetése és a lehetőségek biztosítása
- Az iskolai beilleszkedési problémák csökkentése, a pozitív társadalmi normák szerinti életvezetés elősegítése
- Esetkezelés, folyamatos segítségnyújtás a tanulóknak és családjaiknak Jogok és kötelezettségek ismertetése, tisztázása
- A joghátrányok és jogkövetkezmények megismerésének elősegítése

A bűnmegelőzés iskolai módszertanának elemei lehetnek:

- Mentálhigiénia, krízis, erőszak, drog és bűnelkövetési, illetve áldozattá válás elleni előadások segítő szakemberek közreműködésével
- Folyamatos együttműködés gyermekjóléti és családsegítő intézményekkel, szakszolgálatokkal, különböző civil szervezetekkel, hatósági szervekkel (rendőrség, stb.)
- Személyiségfejlesztés
- Közösségfejlesztés
- Drámapedagógiai eszközök

TECHNIKUM SZAKMAI PROGRAMJA

2026. augusztus 31

1. BEVEZETÉS

1.1. Az iskola küldetésnyilatkozata

Az iskolánk a gazdasági régió 2009-óta hagyományokkal rendelkező szakképző intézménye.

Célja, hogy növendékeink felismerjék a bennük rejlő képességeket, és azt a megalapozott szakmaválasztás után továbbfejlesszék az általános és a szakmai képzés keretében, legyenek büszkék szakmájukra, a munka szeretete része legyen egyéni boldogulásuknak.

Célunk a korszerű szakképzés megvalósítása, a szakmai igényességre, nyitottságra való nevelés, a folyamatos továbbképzés belső igényének kialakítása. A munkaerő-piaci igényeknek megfelelő szakképzési szerkezetet működtetünk.

További célunk, hogy iskolánk az ismeretek átadásának és az emberi kapcsolatok sokféleségének olyan színtere legyen, melyet a tanítványok és a oktatók közösen alakítanak és formálnak a számukra legtöbbet adóvá. Végzett diákjaink meglévő értékeiknek biztos tudatában képesek legyenek saját sorsuk legkedvezőbb alakítására.

El kívánjuk érni, hogy tanulóink ismerjék meg szűkebb és tágabb környezetük értékeit, a társadalmi szokásokat, viselkedési normákat; legyen igényük az egészségmegőrző életvitelre.

A fenntartó segítségével biztosítjuk, hogy a jövőben az iskola minden területén lehetőség nyíljon a folyamatos fejlesztésre és belső szükségletté váljon a minőségi munkavégzés.

Az iskola elképzeléseinek megvalósításához rendelkezésre áll a felkészült, képzett oktatói testület, a jól felszerelt iskola, valamint az oktatás területén működő támogató partnereink.

1.2. Az iskola jövőképe

Célunk, hogy a régió munkaerő-piaci igényeit kielégítő széles szakmai alapozású, gyakorlat- centrikus, a vállalkozói szemlélet alapjain nyugvó oktatás keretében szerezzék meg tanulóink a társadalom által elvárt, szakmai végzettségeket.

Integrálni kívánjuk a felnőttképzési formákat az iskola képzési struktúrájába: a továbbképzések, átképzések, valamint további szakmai képzettségek megszerzéséhez szükséges feltételrendszer kialakításával.

El kívánjuk érni, hogy az oktatás folyamatában a diákok szerezzenek a munkába állást segítő, problémakezelő ismereteket, szóbeli, írásbeli, informatikai kommunikációs készségük fejlődjön, segítve a további ismeretszerzést, a társadalmi kapcsolatok alakítását.

Az iskolai partnerkapcsolatok erősítésével, a technikai háttér jobb kihasználásával, a szülők intenzívebb bevonásával eredményesebbé kívánjuk tenni oktató-nevelő munkánkat. Célunk a különböző cégekkel meglévő iskolai kapcsolatok fejlesztésével, és a pályázatokon történő részvétellel az iskola hatékonyságának növelése.

Jogszabályi háttér (2026. szeptember 5-i hatályos állapot)

A technikumi szakmai oktatás és a jelen szakmai program alkalmazása során különösen az alábbi, mindenkor hatályos jogszabályok és szakmai szabályozók irányadók: a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (Szkt.); a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (Szkr.); az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet; a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet; továbbá az adott szakmára közzétett hatályos képzési és kimeneti követelmények (KKK), a technikum közismereti kerettanterve, valamint az intézmény képzési programja. A szakmai oktatásban az Szkt., az Szkr. és a KKK rendelkezései az elsődlegesek; a korábbi szakgimnáziumi, OKJ-s és régi szakképzési terminológia kizárólag történeti vagy ténylegesen kifutó képzésre vonatkozó megjelölésként használható.

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

A tanulók az érettségi bizonyítvány, valamint a szakma és szakképzettség megszerzése mellett felkészülnek a szakirányú felsőfokú továbbtanulásra vagy a szakirányú munkába állásra.

Az életfeltételek kialakítása és a társadalomba való beilleszkedés sokoldalú tájékozódási képességet és tájékozottságot kívánó feladatát a középiskola azzal támogatja, hogy felkészíti tanulóit a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazható tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására. Mindehhez nélkülözhetetlen a tanulóktudatos, önkéntes, aktív, segítőkész együttműködése az iskolával.

A középiskola feladata, hogy előmozdítsa a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését; a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, tovább építésére, integrálására."

2.1.1. Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

- **Személyiségközpontú fejlesztés:** A tanulók megismerésén alapuló pedagógiai fejlesztés, amely igazodik a tanulók egyéni fejlődési üteméhez. Fontos alapelv a gyengébbek felzárkóztatása és a tehetségesek képességeinek kibontakoztatása. Az ismeretközlés mellett fontosnak tartjuk a kompetenciák fejlesztését. A teljes személyiség fejlesztése magába foglalja az ismeretek elmélyítését, az érzelmi nevelést, a testi fejlesztést, a művészeti nevelést és a társas kapcsolatokra épülő személyiségfejlesztést.

- **Tanulóközpontúság:** Az iskola fontos feladatának tekinti a személyiségfejlesztést, tiszteletben tartja a diákok jogait, igyekszik bevonni őket az iskola életébe, számít

véleményükre, ötleteikre, aktivitásukra, és mind az elméleti, mind a gyakorlati munkában magas szintű teljesítményt vár el a diákjaitól.

- **Egyéni tanulási utak biztosítása:** A tanulók megismerésén és egyéni fejlesztésén alapuló pedagógia célja, hogy minden tanuló találja meg a helyét az iskola oktatási rendszerében.

- **Értékközvetítés:** A nevelő-oktató munka segítsen eligazodni a tanulók számára; tudjanak értékítéleteket megfogalmazni, megtalálni az értékest, a követendő példát a sok őket érő hatás útvesztőjében.

Korszerű tevékenységközpontú módszertan és tanulásszervezés alkalmazása:

- A **módszertan** és a tanulásszervezés eszköz, amely a tanulói csoport képességeihez és igényeihez igazodva támogatja a tanulási-tanítási folyamatot. Az IKT és a tevékenységközpontú módszertan alkalmazása az oktatásban a mai korszerű oktatás alapkövetelménye.

- **Nyitottság**: Az iskola kapcsolatrendszerén keresztül figyeli a környezetét. Kapcsolatot tart a gazdaság szereplőivel, a munkaerőpiac elvárásai szerint alakítja a képzés szerkezetét. Az oktatás tartalmi elemeit a tantervi kereteken belül a gazdasági környezet elvárásai szerint alakítja ki.

- **Együttműködés a családdal az oktató-nevelő munkában**: A nevelés sikerének érdekében együttműködünk a szülőkkel, a kölcsönös bizalom és támogatás elvei alapján.

- **Esélyegyenlőség biztosítása**: Pedagógiai szeretettel és nyitottsággal közelítünk minden tanulóhoz, hisszük, hogy a munkánkkal értéket teremtünk, és minden tanulóval szemben feladatunk az értékek ápolása és fejlesztése. A sajátos nevelési igényű tanulók számára biztosítjuk a személyre szóló fejlesztést, a támogató, segítő pedagógiai környezetet.

Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink

- a tanulás, a tudás,
- a gyakorlatban alkalmazott tudás, kompetencia,
- az egészséges életmód,
- a sport, a mozgás,
- humanista, demokratikus gondolkodás, közösségi
- magatartás, munkafegyelem, megbízhatóság, felelősségérzet,
- kreativitás, az alkotó önkifejezés, egészséges nemzettudat,

- hazaszeretet,
- az újra való nyitottság,
- az együttműködés.

2.1.2. Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelése, oktatása érdekében

- A sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges az élethosszig tartó tanulás (lifelong learning) megalapozása, a szakmai mobilitásra való felkészülés.
- A kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az élethosszig tartó tanulás lehetőségének megalapozása, hogy tanulóink továbbfejleszthető és piacképes tudás megszerzésére törekedjenek.
- Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltség kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmaznak különböző cselekvés-formákban.
- Célunk a régió szakmai igényeinek megfelelő szakmaszerkezet kialakítása az oktatott szakképzési ágazatok területén és az érettségi utáni szakmaszerzés területén is.
- Integrálni kívánjuk a felnőttképzési formákat az iskola képzésstruktúrájába.
- Növendékeink az oktatás folyamatában szerezzenek a munkába állást segítő, problémakezelő ismereteket, szóbeli, írásbeli, informatikai kommunikációs készségük fejlődjön, segítve a további ismeretszerzést, a társadalmi kapcsolatok alakítását.
- A régió igényeihez igazodó szakmai ismeretek kialakítása, a hasznosítható tudás megszerzésének elősegítése, és a munkába állás feltételeinek biztosítása.
- Az önálló és kreatív gondolkodás képességének kialakítása.
- A tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel, reális énképpel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. A kudarc- és sikertűrés készségeinek fejlesztése.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt.
- A tehetség kibontakozásának a segítése, differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára is.
- Kommunikációképes idegennyelvi tudás. Korszerű IKT eszköztudás.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.

- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéné fontosságával.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrend kialakításának támogatása.
- Az önálló, felelős állásfoglalás és cselekvés alapjainak, valamint az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségek kimunkálásának segítése.

2.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai

- A technikum nevelési-oktatási és szakmai oktatási feladata az általános műveltség megalapozása, az érettségi vizsgára és a felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére, továbbá a szakmai vizsgára való felkészítés. Célunk, hogy tanulóink olyan szakmai kompetenciákat szerezzenek, amelyek birtokában képesek a további ismeretszerzésre, a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazására.
- Fejlesztő célú képzési tartalmakkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel kialakítani a tanulókban az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.
- Feladatunk, hogy előmozdítsuk a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony nevelő-oktató munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.
- A szakirányú oktatás kapcsolódjon az elméleti képzéshez, a cél a gyakorlati alkalmazhatóság, a munkaerő-piaci környezet elvárásainak megfelelő, hasznosítható tudás biztosítása.

Kiemelt feladatainkhoz kapcsolódó feladatok, eszközök és eljárások:

Feladatok	Eszközök, eljárások
Az alapkészségek és a kulcskompetenciák fejlesztése.	Felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások szervezése. Differenciálás a tanítási órákon.
Egyéni tanulási utakat biztosítunk a tanulók számára.	Változatos tanítási módszerek alkalmazása.
Felkészítés az érettségi és szakmai vizsgákra. A tanulók továbbtanulásának támogatása, segítése.	Igény és lehetőség szerint vizsgafelkészítők tartása. Próbavizsgákon vizsgatapasztalat megszerzése. Továbbtanulási tájékoztatók a szülőknek és a diákoknak.
Kommunikációs készségek folyamatos fejlesztése.	Kommunikatív nyelvoktatási módszerek alkalmazása. A szóbeli feleletek biztosítása a számonkérésben.
Partneri kapcsolatok működtetése a gazdaság szereplőivel. A korszerű ismeretek beépítése az oktatásba. Gyakorlat-centrikus módszertan alkalmazása a szakképzésben.	A munkaerőpiac igényeinek beépítése a helyi tantervekbe, szakmai programokba.
Felnőttképzési tevékenység folytatása.	Felnőttképzési programok fejlesztése, felnőttképzési marketing a munkaerő-piaci partnerek körében.
A munkaerő-piaci kompetenciák fejlesztése. A NAT fejlesztési területének megfelelő önállóságra, felelősségérzetre, kezdeményezőképességre, felelős munkavállalásra való nevelés.	Korszerű, gyakorlat-centrikus, tevékenységközpontú módszertan alkalmazása az elméleti és gyakorlati képzésben.
A munkába állás támogatása, a szükséges kompetenciák fejlesztése, kapcsolatok építése a munkaerő-piaci szereplőkkel.	Partneri kapcsolatok működtetése a régió gazdálkodó szervezeteivel.
A motiváció alkalmazása, az ismeretek gyakorlati alkalmazásának bemutatása.	A szemléltetés, a gyakorlati alkalmazások az elméleti és gyakorlati képzésben.
Az egészséges életmódra nevelés, a káros szenvedélyek negatív hatásainak megismertetése.	Egészségnevelési programok szervezése. A sportolás, a testmozgás igényének felkeltése, sportolási lehetőségek biztosítása a testnevelési órákon és más szabadidős programok keretében.

A tanuló személyiségének megismerése.	Tehetséggondozó és felzárkóztató programok szervezése.
A közösség által teremtett értékek bemutatása, megismertetése.	Ünnepi megemlékezések, osztálykirándulások szervezése.
A közösen elfogadott szabályok betartása.	Következetes, nyilvános szempontok szerinti értékelés. Jutalmazás, büntetés szabályok szerinti alkalmazása.
A tanuló önértékelésének fejlesztése.	A tanulók önértékelésének alkalmazása az intézményi értékelési rendszerben.
Az iskolai közösségek pedagógusi támogatása, az osztályfőnöki feladatok pontos meghatározása.	Osztályfőnöki munka támogatása. Iskolai közösségi rendezvények szervezése.
A társas kapcsolatok fejlesztése.	A csoportban végzett munka alkalmazása az oktatásban és a gyakorlati képzésben. A társas érintkezés szabályainak példamutatás útján történő fejlesztése a pedagógusok egymással való viszonyán, a pedagógus és a tanulók, valamint a szülők kapcsolatán keresztül.
A tanulók kapjanak önálló, kreatív feladatot, minden szakmai tevékenységükben találkozzanak az alkotás örömével.	Az értékteremtés, az alkotás öröme jelenjen meg a szakmai munkában.
Tanulóink sajátítsák el a társakkal való kapcsolattartás szabályait.	Csoportmunka, kooperatív tanulásszervezési eljárások alkalmazása. Vita, mint módszer alkalmazása.
A tanulók számára egyértelmű és következetes értékelési rendszer alkalmazása.	Rendszeres értékelés. A fejlesztő értékelés alkalmazása. Önismereti foglalkozások az osztályfőnöki órákon.

2.2.1. Az oktatók helyi intézményi feladatai

Céljaink megvalósítása érdekében az oktató:

- Munkája során példát mutat, különösen a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség tekintetében, ezzel közvetítve ezen értékek fontosságát.
- Személyes ügyekben a szeretetről és diszkrécióról sem feledkezik meg.

- Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejleszti szakmai és pedagógiai műveltségét.
- Rendszeres kapcsolatot tart diákjai osztályfőnökével, tanáraival, a szakirányú oktatásban résztvevőkkel, szüleivel, az ifjúságvédelmi felelőssel.
- Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezi egész tanévi munkáját; a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.
- Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül.
- Munkáját pontosság jellemzi.
- Saját órájáról, foglalkozásáról indokolt esetben, az igazgató engedélyével tanulót elengedhet.
- Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.
- A gazdasági igényeket, a szakmai fejlődést figyelemmel kíséri, a lehetőségekhez képest az elméleti és szakirányú oktatásba beépíti a korszerű szakképzési ismereteket, technológiákat.
- Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.
- Részt vesz az oktatói testületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjébe, az egészséges és biztonságos intézményi működtetéssel kapcsolatosan felmerülő tevékenységekbe bekapcsolódik.
- Részt vesz az intézmény minőségfejlesztési munkájában.
- Együttműködik a kollégáival; kiemelten szoros együttműködés szükséges az egy osztályban tanítók közösségében, továbbá a szakmai elméleti tanárok és a oktatók között.
- A munkatervben előirt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.
- A tantermekben, szertárban, tanműhelyekben, tornateremben rendet tart, a leltározásban részt vesz.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden oktató köteles betartani. A szaktanárok, oktatók és osztályfőnökök minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

A oktató adminisztrációs és tájékoztatási feladatai között különösen ügyel arra, hogy a tanuló értékeléséről a digitális napló útján rendszeresen értesítse a szülőket. A digitális napló bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt bejegyzéseket pótolja.

2.2.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák, foglalkozások túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén, mint oktató vezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító oktatók értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- A pedagógia elvei és gyakorlata alapján az iskola célrendszerének megfelelően neveli tanítványait.
- Összehangolja az osztályában a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon érzi magát.
- Szorosan együttműködik a szakirányú oktatásban részt vevő oktatókkal, a szakirányú oktatás szervezésében közreműködőkkel.
- Tanítványai családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.
- Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken).
- Az osztályfőnök alaposan ismeri tanítványait, az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi.
- Koordinálja és segíti az osztályban tanító oktatók munkáját és látogatja óráikat, aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó tanárokkal, oktatókkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pl.: pszichológus, logopédus, gyógytestnevelő, ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott oktató).
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát az oktatói testület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, a digitális napló útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos adminisztrációs feladatokat.
- Saját hatáskörében indokolt esetben, szülői kérésre összesen évi három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását.
- Osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására és büntetésére.
- Részt vesz a munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.

2.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai célok és feladatok

A középiskolai nevelés-oktatás feladata az iskolai alapműveltség bővítése és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák. A megszerzett ismereteket jól egészítik ki a szakmai elméleti ismeretek és gyakorlati tapasztalatok. A nevelési célok intézményi szintű, tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma. (A 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról alapján.)

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széleskörűen fejlessze, tiszteletben tartva minden ember egyediségét és fejlődését, és az egyetemes emberi értékeket. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket.

2.3.1. Az értelmi nevelés

Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére, az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítására, fejlesztésére. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítására, a praktikus gondolkodásra.

A kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti alaptanterv alapján történik

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek során.

Célunk

- A tanuló alkalmazza hétköznapi kommunikációs helyzetekben a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit.
- Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megosztására, megvédésére vagy korrekciójára.
- Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket.
- Képes különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására és értelmezésére.
- Szabatosan használja a választott szakmacsoport tanult szakszókincsét.
- Kritikus és kreatív módon vesz részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban.

- Képes szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet minden fontos területén a papíralapú és az elektronikus műfajokban.
- Törekszik a nagyobb anyaggyűjtést, önálló munkát igénylő szövegek alkotására.
- Törekszik a normakövető helyesírásra, képes az önálló kézikönyvhasználatra.
- Képes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására, értelmezésére.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek , az egyén szükségleteinek megfelelően.

Célunk

- A tanuló képes tudatos nyelvtanulóként tanulni a nyelvet.
- Képes nyelvtudását önállóan fenntartani és fejleszteni.
- Képes az idegen nyelvet saját céljaira is felhasználni utazásai, tanulmányai során.
- Megérti a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben.
- Önállóan elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában.
- Le tudja írni az élményeit, a különböző eseményeket, az érzéseit, reményeit és törekvéseit, továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódóképességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (pl.: képletek, grafikonok, táblázatok, stb.), valamint a törekvést az alkalmazásra.

Célunk

- A tanuló követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket.
- Kialakul az absztrakciós, analizáló és szintetizáló képessége.
- Megérti a matematikai bizonyítást, képes a matematikai szakkifejezéseket szabatosan használni, biztonsággal alkalmazza a megfelelő segédeszközöket.

- Képes megérteni egyes természeti és társadalmi-gazdasági folyamatokra alkalmazott matematikai modelleket, és ezeket alkalmazni a jelenségek megértésében, a problémák megoldásában a mindennapi élet különböző területein is.
- Felismeri a matematikai műveltség szerepét és fontosságát a valós tények feltárásában, más tudományokban és a mindennapi gyakorlatban is.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását tekintjük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Célunk

- Az a tanuló, aki az ágazathoz kapcsolódó tantárgyként tanul valamilyen természettudományos tantárgyat, képes leírni és magyarázni a természet jelenségeit és folyamatait.
- Képes meghatározott szempontoknak megfelelően kísérleteket végrehajtani és azok eredményeiből következtetéseket levonni.
- Képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét a választott szakma elsajátítása során, és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldásában. Belátja a fenntarthatóságot középpontba állító környezeti szemlélet fontosságát.
- Egyre jobban megérti a lokális folyamatok és döntések regionális és globális

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Célunk

- A technikumban a tanuló képes a számítógép nyújtotta lehetőségek (pl. szövegszerkesztés, táblázatkezelés, prezentációkészítés) igényes, esztétikus, önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben.
- Nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában.
- Gyakorlottan kapcsolódik be az információmegosztásba, képes részt venni az érdeklődési körének, választott szakterületének megfelelő együttműködő hálózatokban.
- Felismeri és ki is használja az IKT nyújtotta lehetőségeket a kreativitást és innovációt igénylő feladatok, problémák megoldásában saját szakterületéhez kapcsolódóan.

- A tanulóban kialakul az IKT alkalmazásához kapcsolódó helyes magtartatás, elfogadja a kommunikáció és az információfelhasználás etikai elveit.
- Felismeri az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére.
- Ismeri a szerzői jogból és a szoftvertulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi elveket, amelyeket a digitális tartalmak felhasználása során figyelembe vesz.

Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja.

Célunk

- A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz eszközhasználat szintjén tud írni, olvasni, számolni, továbbá a tanulási folyamatban sokoldalúan tudja használni az IKT-eszközöket.
- Képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, képes saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is.
- Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz.
- A tanulás iránti attitűdje pozitív, ismeri és érti saját tanulási stratégiáit, felismeri szükségleteit és lehetőségeit, készségeinek erős és gyenge pontjait, valamint képes megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat.
- Képes arra, hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Célunk

- A tanuló nyitott a személyek és kultúrák közötti párbeszédre.
- Él a véleménynyilvánítás lehetőségével a közösségét, a társadalmat érintő kérdésekben.
- Képes érveit megfogalmazni és vitahelyzetben is kulturáltan kifejezni, mások véleményét meghallgatni és elfogadni.
- Figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük.
- Képes helyes döntéseket hozni, illetve konfliktushelyzetekben segítséget elfogadni.
- Képes a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére. Tudatosan készül a munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére.
- Igyekszik a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan részt venni az őt érintő közügyekben.
- Nyitott és érdeklődő a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránt, képes a különböző szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzésére.
- Pozitív attitűdje alakul ki az emberi jogok teljes körű tisztelete, az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartása iránt, törekszik a személyes előítéletek leküzdésére, képes a kompromisszumra.
- Kialakul a reális alapokon és ismereteken nyugvó nemzeti identitástudata, a hazához, illetve Európához való kötődése.

Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életbenabban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitüzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Célunk

- A tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére.
- Együttmüködik társaival, képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására, és ezt igényli is.
- Vannak elképzelései az egyén társadalmi-gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban.
- Nyitott a gazdaság müködéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre reálisabb elképzelései vannak saját jövőjét illetően.
- Érdeklödik a választott szakterületéhez kapcsolódó gazdasági kérdések iránt, és képes ezzel kapcsolatos elképzeléseket megfogalmazni.

- A pénz, a gazdaság, a vállalkozások világához kapcsolódó témákról szóló vitákban képes ismereteit felhasználva érvelni.
- Nyitott és érdeklődő a mindennapi életét és választott szakterületét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt.
- Mind reálisabban méri fel tevékenysége kockázatait, adott esetben képes ezek vállalására.
- Problémamegoldó tevékenységét egyre inkább a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

Célunk

- A tanuló felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai.
- Tudatosul benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége.
- Megérti az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális sokféleségét, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepét.
- Nyitott műalkotások befogadására, képes a koncertélmények, színházi előadások, filmek és képzőművészeti események életkorának megfelelő szintű értelmezésére. Képes makettek, modellek konstruálására.
- Hajlandó kísérletezni új technikákkal, módszerekkel és anyagokkal.

2.3.2. Az erkölcsi nevelés

Értékorientációk, beállítódások kialakítása: felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság,tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák, stb.

Célunk

- A tanulóban kialakul a kötelességtudat, érti egyéni és közösségi (társadalmi) felelősségének jelentőségét.
- Felismeri, hogy az egyes törvények és társadalmi egyezségek általában azért érvényesek, mert saját magunk által választott etikai elvek követésén alapszanak.
- Megérti és belátja a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit.

- ❖ Ismer közösségi egyezségeket és normákat, képes egy-egy közösség etikai elveinek felismerésére és a különböző kultúrák etikai elveinek összevetésére. Érti az etikai elvek, a normák és a törvények kapcsolódását.
- ❖ Képes értékkonfliktusok felismerésére, ismer eseteket, példákat értékkonfliktusok kezelésére.

2.3.3. Az önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kimüvelését. Az önismeret és énkép kialakulásának segítése, az értelmi és érzelmi oldal egészséges arányának kifejlesztésére törekvés. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség: a folyamatos önfejlesztés belső igényének kialakítása. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlesztésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Társas kapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátítása (szociális kompetencia), kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

Célunk

- ❖ A tanulóban tudatosul, hogy számos olyan mindennapi élethelyzet van, amelyben az ember személyisége alapvető befolyással bir céljai elérésére, a társas kapcsolatai alakítására, feladatai elvégzésére.
- ❖ Tisztában van a társas kapcsolatok építésének lényegével és az emberi együttmüködés lehetőségeivel.
- ❖ Rendelkezik a harmonikus (társas) kapcsolatok kialakításához szükséges ismeretekkel, készségekkel, empátiával; ez jellemzi a tőle különböző embertársaival való kapcsolatát is.
- ❖ Tud különbséget tenni az ideális és a reális énkép között, és tisztában van azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet az önmagáról alkotott képet. Felismeri a normakövetés szerepét, fontosságát.

2.3.4. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára. Az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerésére, megbecsülésére nevelő ismeretek elsajátítása, egyéni és közösségi tevékenységek gyakorlása.

Célunk

- ❖ Megnevez és felismer magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket, sportolókat, tudatosul benne munkásságuk (egyetemes) jelentősége.

- ❖ Ismeri a szakmája fejlődésével kapcsolatos fontosabb magyar találmányokat, a szakmájában ismert kiemelkedő magyar személyiségeket.
- ❖ Tisztában van nemzeti ünnepeink jelentőségével, kontextusával, hagyományaival.
- ❖ Részt vesz a nemzettel, a hazával való érzelmi azonosulást erősítő tevékenységekben.
- ❖ Ismeri a népi hagyományokon alapuló és vallási gyökerű éves ünnepkört, van tapasztalata az ezekhez kötődő szokásokról.
- ❖ Ismeri lakóhelye és iskolája környékének természeti és kulturális örökségét, tisztában van a helytörténeti események főbb állomásaival.
- ❖ Ismer az UNESCO kulturális örökség kincséhez és a magyar örökséghez tartozó kiemelkedő jelentőségű hazai természeti és kulturális értékeket. Tájegységekhez kötve is ismer hungarikumokat.
- ❖ A hagyományos (népi) életmód, szokások megismerésén keresztül értékeli ezek fenntarthatósággal kapcsolatos szerepét.
- ❖ Ismeri a nemzeti kultúrák jelentőségét, tiszteli a különböző népek és kultúrák hagyományait.

2.3.5. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.

Célunk

- ❖ A tanuló érti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben.
- ❖ Ismeri alapvető állampolgári jogait és kötelességeit.
- ❖ Ismeri a normaszegések társadalmi jelentőségét, képes az antidemokratikus eljárások, a korrupció és a hatalmi visszaélések veszélyével kapcsolatban érvelni.
- ❖ Ismer a demokratikus jogok fenntartásáért küzdő szervezeteket, és tud példát hozni az ENSZ és az Európai Unió ezzel kapcsolatos tevékenységére.
- ❖ Gyakorolja jogait és kötelességeit szűkebb környezetében, ismeri és tiszteli szűkebb közösségei tagjait, törekszik a jó együttműködésre az együttélésben.
- ❖ Képes a helyi közösségekkel való együttműködésre, ismeri a civil szervezetek működési formáit és lehetőségeit.

2.3.6. Fenntarthatóságra, környezettudatosságra való nevelés

Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál, annak elfogadtatása, hogy a természeti erőforrásokat a tanulók tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. Váljon tanulóink igényévé atermészetnek és szűkebb környezetének megóvása. Ismerjék meg a hosszútávon fenntartható életmód gyakorlati fogásait.

Közvetlen és tágabb környezetünk értékeinek, sokszínűségének megőrzése, gyarapítása, közösségi szolgálatba való bekapcsolódás.

Célunk

- A tanuló érti a fenntarthatóság, illetve a fenntartható fejlődés különbözőségeit.
- Konkrét példákon keresztül érti, hogyan függ össze a fenntarthatóság három vetülete (a gazdaságossági, a környezeti és a szociális fenntarthatóság) globális problémákkal.
- Belátja, hogyan vezetett az emberiség tevékenysége környezeti problémák kialakulásához, érti ezek kockázatát, és látja ezzel kapcsolatos felelősségét.
- Képes fokozatosan megérteni és értelmezni egyes globális problémák és a lokális cselekvések, valamint az egyéni életvitel közötti összefüggéseket.
- A tanulóban felelősség ébred abban, hogy saját életvitelével legyen tekintettel a fenntarthatóság kritériumaira.
- Képes a fenntarthatósággal kapcsolatban információkat keresni és értelmezni.
- Érti a nemzetközi összefogás jelentőségét a fenntarthatósággal kapcsolatban.

2.3.7. A testi és lelki egészségre nevelés

Testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is.

Célunk

- A tanuló tudja, hogy környezetünk is hatással van testi és lelki egészségünkre, ezért igényévé válik környezetének tisztán tartása, szépítése és a személyes higiéné.
- Képes egészséges étrend összeállítására, ismeri a mennyiségi és minőségi éhezés, valamint az elhízás kockázatait.
- Tájékozott az e témakörben meglévő elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról.
- Ismeri a kultúra szerepét a lelki egészség megőrzésében.
- Képes stresszoldó módszereket alkalmazni, választani.
- Tudatában van annak, hogy életvitelét számos minta alapján, saját döntéseinek sorozataként alakítja ki, és hogy ez a folyamat hatással van testi és lelki egészségére.
- Ismeri az egészségre káros, szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait, ezektől tudatosan tartózkodik. Ismeri a rizikófaktor fogalmát, képes értelmezni erre vonatkozó információkat.
- Tudja, milyen szakemberek segítenek testi és lelki egészségünk megőrzésében és helyreállításában.

- Tud a gyász szakaszairól és az ilyenkor alkalmazható segítő technikákról, ismeri a hospice szolgáltatás fogalmát.
- Képes értelmezni a gyógyszerekhez tartozó betegtájékoztatót.
- Ismeri az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, képes tájékozódni a betegjogokról és az orvosválasztás lehetőségeiről.
- Tisztában van a védőoltások szerepével, ismeri ezek alapvető hatásmechanizmusát, tud példákat sorolni védőoltásokra.

2.3.8. A családi életre nevelés

A nevelés feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életben felmerülő konfliktusok kezeléséről.

Célunk

- A tanuló tudatosan készül az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre.
- Jártas a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, kialakítja egyéni, eredményes munkamódszereit.
- Megismeri a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Képes önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni.
- Képes szükségletei tudatos rendszerezésére, rangsorolására, megismeri a takarékosság-takarékoskodás alapvető technikáit.
- Ismeri a családtervezési módszerek alkalmazásának módját, ezek előnyeit és kockázatait, tud ezzel kapcsolatban információkat keresni és azokat döntéseiben felhasználni.
- Tud információkat szerezni a szexuális problémákkal kapcsolatban, ugyanakkor képes felismerni egyes információforrások veszélyeit. Tudja, hová fordulhat krízishelyzetekben.
- Képes tájékozódni a gyermekszülést és az örökbefogadást érintő kérdésekről.
- Érti a családnak a társadalomban betöltött szerepét.
- Érti a családtagok felelősségét a család egységének megtartásában, belátja a szerepek és feladatok megosztásának módjait, jelentőségét.
- Értelmezi a szülői és gyermeki felelősség fogalmát, tiszteli a különböző generációk tagjait.

2.3.9. Felelősségvállalás másokért, önkéntességre nevelés

A munka fontosságának és megbecsülésének tudatosítása. Az iskolában létrehozott szellemi és anyagi javak megbecsülése, a mindennapos, elvégzett tevékenységek gyakoroltatása, csoportmunkában való részvétel képességének és a projektszemléletnek a fejlesztése. A szociális érzékenység és a segítő magatartás fejlesztése.

Célunk

- A tanuló felismeri, ha szűkebb vagy tágabb környezetében egyes emberek vagy csoportok segítségre szorulnak.
- Az adott helyzethez és lehetőségeihez mérten kötelességének érzi a segítségnyújtást, és próbálja ebbe társait is bevonni.
- Egyes helyzetekben képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll.
- Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben kötelessége segíteni.
- Tisztában van az önkéntesség értékével, jelentőségével, formáival.

2.3.10. Médiatudatosságra való nevelés

A tanulók ismerjék meg és értsék, milyen összefüggés van a média, a pénz és a társadalom között, tudják értelmezni a látottakat és hallottakat, alakuljon ki kritikai beállítódásuk. Szerezzenek ismereteket az adatbiztonsággal, a jogtudatossággal, és a függőséggel kapcsolatosan.

Célunk

- A tanuló tudatosan választ a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között.
- Képes a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni, megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nemkívánatos tartalmak elhárítására.

2.3.11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanulókban tudatosodjon saját felelősségük a tisztességes munka, a fogyasztás, az ésszerű gazdálkodás területén, tudjanak mérlegelni és dönteni. Ismerkedjenek meg a vállalkozások során felmerülő kockázatokkal és veszélyekkel, azzal, hogy a pénzt hogyan fektethetik be, és ehhez kitől kérjenek információkat.

Célunk

- A tanuló rendelkezik ismeretekkel az euróövezetről, a valutaforgalomról, a tőzsdeindexekről, a GDP-ről és ezek hatásairól az ő személyes életére.
- Törekszik rá, hogy a fejlődési, megélhetési, biztonsági, önérvényesítési, társas szükségleteit minél magasabb szinten, tartalmasabb életvitellel elégítse ki.

- Érzékeli az anyagi és a kapcsolati tőke értékét és szerepét a társadalomban.
- Képes eligazodni pénzügyi és közgazdasági fogalmak között.
- Képes információkat keresni és értelmezni különböző egyéni pénzügyi döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban.
- Kellő ismerettel rendelkezik ahhoz, hogy számlát nyisson, és azt használja.

2.3.12. Pályaorientáció

Betekintés a munka világába, életkoruknak és tudásuknak megfelelő lehetőségeik megismerése a felsőoktatási intézmények által szervezett nyílt napok segítségével. Az egyéni képességek, pályaalkalmasság felmérésére és elfogadására, jövőbeli felelősségvállalásra felkészítés. A segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos tevékenységek gyakorlása, magatartásmódok és azok kezelésének fejlesztése.

Célunk

- Tudatosul a tanulóban, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Megfelelő ismeretekkel rendelkezik tervezett szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.
- Felkészült az álláskeresésre, tisztában van azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik.
- Érti, hogy ezek közül melyek piacképesek, és melyek állnak kapcsolatban az általa kitűzött céllal, illetve hogy a munkáltató érdeklődését melyek keltik fel igazán.
- Képes önéletrajzot készíteni, vagyis képes írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit az alkalmazónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

2.3.13. A tanulás tanítása

Célunk

- A tanuló megtanul jegyzetelni, képes kiemelni a lényeget a hallott vagy az olvasott szövegből.
- Képes saját tanulási stílusának, erősségeinek és gyengeségeinek megfelelő tanulási stratégiák kialakításával önálló tanulásra.
- A tanuló ismeri az időmenedzsment jelentőségét, alkalmaz azt segítő technikákat.
- Képes a különböző információkat különböző formában feldolgozni és rendszerezni, használ tudásmegosztó és tudásépítő platformokat.
- A tanulás folyamatában gyakorolja a szóbeli, az írásbeli és a képi kifejezés különböző formáit.

- Tud különböző természeti és társadalmi jelenségeket megkülönböztetni, összehasonlítani; alkalmazza a különböző tantárgyakban szerzett ismereteit ezek értelmezésében.

Kiemelt feladataink:

- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása.
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Segíteni kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- Fel kell készítenünk a tanulókat az önálló ismeretszerzésre.
- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozásokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása.
- A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.
- A szakirányú oktatásban az értékteremtő szemlélet követése.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- A tanítási-tanulási folyamatban alkotó jellegű feladatok biztosítása.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
- A személyes meggyőződés és világkép kialakulásának és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező, alkotó (kis) közösségek létrejöttének támogatása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Azoknak a hátrányoknak a csökkentésére való törekvés, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
- A helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

A helyi tantervet is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amelyek ösztönzik a személyiségfejlesztő oktatást.

Nevelési programunk összeállításánál ezért elsődlegesek az alábbi feladatok:

- A színes, sokoldalú iskolai élet, tanulás.
- A szakirányú oktatás, az értékteremtő munkavégzés személyiségformáló erejének kihasználása.
- A fenti lehetőségek a tanulók önismeretét, a gondolkodás képességét, együttműködési készséget fejlesszék, eddzék akaratukat.
- Járuljanak hozzá életmódjuk, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

2.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek, egészségi állapotának javítását szolgálja; olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy alapfeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak, a mozgás beépítése a mindennapi életbe;
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával;
- környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztés beépítése az oktató-nevelő munkába.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése
- A betegség fogalma
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, baleset-megelőzés
- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs

- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés)
- A média egészséget meghatározó szerepe
- Fogyasztóvédelem
- Iskola-egészségügy igénybevétele

Egészségnevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időbenminden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedésének fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni, és az életfordulókon (serdülőkor, ifjúkor) fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet egészségvédelme.

Már kora gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulókban kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához,
- a helyes értékrend felépítéséhez,
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,
- az életmóddal kapcsolatos (biológiai-pszichés) tennivalók elsajátításához,
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez.

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség érték tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészségmagatartás kialakítására.

Alapelve, célja:

- az egészségkulturáltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,
- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,

- az életvezetési képességek fejlesztése,
- a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
- a tanulók felkészítése a stressz-hatások feldolgozására,
- a környezeti és egészségtudatosság erősödésének előkészítése,
- a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára,
- az egészségnevelés mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

Tartalma:

- az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,
- a feladatok végrehajtását szolgáló program, az
- iskola-egészségügyi szolgálat munkája.

Kapcsolódó szakanyagok:

- módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának méréséhez és
- minősítéséhez, módszertani anyag a mindennapos testneveléshez.

Az egészségnevelés fő jellemzői:

- az egészség megtartása, fokozása,
- az egészség visszaszerzésére irányuló és
- a személyiség formálását elősegítő tevékenység.

Területei:

- Egészségmegőrzés; a helyes életmód kialakítása.
- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség.
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében.
- Öltözködés.
- Higiénia, tisztálkodás.
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése.
- Ésszerű napirend kialakítása.
- Szűrővizsgálatok.

A vonatkozó ágazati jogszabályok alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolai egészségvédelem főbb feladatait:

- Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.

- Fejtse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.
- Valósítsa meg a személyes, testi és lelki higiénia követelményeit.
- Szorgalmazza a testmozgás, az aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.
- Szolgáltasson módszereket (döntési helyzetekhez megoldásokat), a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.
- Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.
- Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászokás elkerülésének módját.
- Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.
- Adjon gyakorlati tanácsot az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.
- Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés színterei:

- Életviteli feladatok;
- Tanórai feladatok;
- Tanórán kívüli feladatok.

Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás színtere. A nevelés dimenziói közt az egyik, meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat.

Tanórai feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

- járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú
- fejlesztéséhez, életmódjuk, szokásaik értékekkel történő
- kialakításához, eddze akaratukat mentálisan, fizikálisan,
- szociálisan, bővítse ismereteiket.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelésóra, biológiaóra, stb.
- Kiemelt jelentőségű a biológia, ahol a tanterv tartalmazza az egészségtant, az egészséges életmóddal kapcsolatos problémák, prevenció és megoldás területét. „Egészségóra" (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása).

Tanórán kívüli foglalkozások lehetnek:

- délutáni szabadidős foglalkozások,
- sportprogramok,
- témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások,
- sportrendezvények, kulturális programok,
- kirándulások, túrák, sportprogramok,
- együttmüködés sportegyesületekkel.

Mindennapi testedzés megvalósítása:

- testnevelés órákon,
- szabadidőben, rendszeres sportfoglalkozások keretében,
- diáksport egyesület müködtetésével, egyedi együttmüködési megállapodás alapján, egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét,
- sportversenyek lebonyolítása,
- a diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

Belső (iskolai) résztvevők:

- az intézményvezető vagy megbízottja,
- az iskolaorvos, védőnő,
- a testnevelő, szaktanárok,
- a diákönkormányzatot segítő oktató,
- lehetőség szerint az iskolapszichológus.

A külső kapcsolatok lehetőséget biztosítanak az egészségfejlesztési munka kiszélesítésére, valamint a különböző szervezetek, szakemberek, szakértők bevonására.

Egészségnevelés tartalma az iskolánkban:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,

- a rendszeres testmozgás egészségmegőrzésében való szerepének a
- felismerése, az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat,
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- a személyes krizishelyzetek felismerése és a segítségkérés lehetőségeinek ismerete,
- az idővel való gazdálkodás szerepe,
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- a helyes tanulási környezet jellemzői,
- a természethez való pozitív viszony,
- az egészséges környezet jelentősége,
- az egészséges táplálkozás,
- a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai,
- az AIDS-prevenció,
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat), a testi higiénia,
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés),
- személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás),
- az egyénileg kialakított mozgásprogram fontossága az egészségmegőrzésben,
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok fontossága a kiegyensúlyozott testi-lelki fejlődésben.

Célunk az, hogy megtanítsuk a diákjainkat arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon örömnélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása:

A program megvalósulása a tanévek során, az iskola munkatervében megtervezetten történik. A szaktanárok és az osztályfőnökök, a diákönkormányzat és más, alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását. A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások lehetnek:

- szakkörök,
- bemutatók,
- témanapok,
- egyéb egészségnevelést szolgáló programok.

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden oktatóa, dolgozója felelős.

A program megvalósulásának ellenőrzése, értékelése

Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek:

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységek beépülnek a tanuló magatartásformái sorába. A tanítók és a tanárok a tanulók közt élve érzékelik a folyamat fejlődését, és megerősítik a helyes viselkedésmintákat.

Tanórai keretben megvalósuló fejlesztés:

A tananyaghoz kapcsolódóan, a tanmenetekben rögzített elsajátítandó ismeretek mérhetőek. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitelszerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés:

A munkaterv szerint megszervezett témanapok, projektek egyrészt a fejlesztési folyamat előre tervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Célunk, hogy az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek beépüljenek a tanuló napi életviteli kultúrájába, annak szerves részévé váljanak.

Visszacsatolás:

A programok és az egész tanév során elért eredmények reális feltérképezése és értékelése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismeretek fejlődnek, a diákok tudása elmélyül. A oktatók éves munkatervet készítenek, melynek része az egészségfejlesztést szolgáló programok sorozata is.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. A hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál az egyéni és a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében. Célunk az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetése, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztése, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajthatóteszteket használunk.

Megpróbáljuk elérni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás.

2.5. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és -jártassággal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén,
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának érdekében

- lehetőséget biztosítunk, hogy a tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe,
- szorgalmazzuk az oktatók részvételét elsősegély-nyújtási továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.
- Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.
- Fizika: égési sérülések, forrázás.
- Testnevelés: magasból esés.

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

2.6. Komplex intézményi mozgásprogram

- A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkaterv része.
- Az intézmény tanulói rendszeresen részt vesznek a település és a különféle szervezetek által meghirdetett sportnapokon, -versenyeken.
- Az alternatív és szabadidős mozgásrendszerek keretében - az adott tanév lehetőségeit figyelembe véve - sportágakat építünk be az óratervi órakeretbe.
- Igény szerint több sportágból házibajnokságot szervezünk.

- Napközben felszerelést biztosítunk a sportolni kívánó diákok számára.
- Az évszak sajátosságainak megfelelően különböző mozgásos tevékenységeket végzünk.
- A tanulmányi kirándulások és az iskola által szervezett egyéb programok keretében rendszeresen szervezünk gyalogtúrákat.
- A tanulók fizikai állapotának mérését minden évben elvégezzük. Ezeknek a méréseknek a tapasztalatait felhasználjuk a testnevelési órák fizikai képességfejlesztésének megtervezésénél, a sportköri foglalkozásokon és a tömegsport órákon.

2.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembevétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek alkalmazása a tanítási folyamatban.

A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást.

Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a tehetséggondozás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő teljesítményre képes tanulókat, segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el, és alkotó egyénekké váljanak. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a oktatók megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket.

A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk. Esetükben a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangja ugyanolyan fontos, mint más gyermekeknél. Az együttnevelés az intézmény egészében pedagógiai hatással bír: pozitívemberi értékek, tulajdonságok kialakítására törekvés (a szeretet, a jóság, a becsületesség, az őszinteség, az önzetlenség, a szorgalom, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet példáinak erősítése), az együttműködési képesség kialakítása, az empátia fejlesztése. Iskolai nevelés - oktatásuknak alapvető célja a felnőtt élet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatása során a Nat-ban meghatározott és a kerettantervben részletezett kiemelt fejlesztési feladatok megvalósítása javarészt lehetséges, de mindenkor figyelembe kell venni az Irányelv fogyatékossági kategóriákra vonatkozó ajánlásait. Ezért a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósul meg, és segíti a minél teljesebb önállóság elérését. A fejlesztési követelmények igazodnak a fejlődés egyéni üteméhez. A tartalmak kijelölésekor lehetőség van egyes területek módosítására, elhagyására vagyegyszerűsítésére, illetve új területek bevonására.

A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő oktató megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia és az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A oktató a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógyoktató iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többletszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

A fentiekre vonatkozó konkrét javaslatokat minden fogyatékossági területre vonatkozóan A Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve tartalmazza. Kiemelt figyelmet érdemlő tanulók a sajátos nevelési igényű; a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő; a kiemelten tehetséges; a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.

2.7.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiaiteendők

Tevékenységeink: A nyilvántartás mellett a szociális és hatósági intézményhálózattal valókapcsolattartás.

Iskolánk a nevelési tanácsadóval, és a gyermekjóléti szolgálattal az alábbi területeken működikegyütt:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás lehetőségeinek kialakítása.
- Ingyenes tankönyv biztosítása a jogszabályi kereteknek megfelelően.
- Felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások a szakértői vélemények alapján készült intézményvezetői határozatok alapján.
- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai.
- Pályaorientáció.
- A szülőkkel való együttműködés.
- A szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.
- A szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

2.7.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a tanuló megfelelő szakemberhez való irányítása. Együttműködünk a fejlesztőoktatósal, gyógyoktatósal, a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkelkívánjuk elérni:

- a belépő évfolyam év eleji tudásszint mérése valamennyi tantárgyból, különös tekintettel a szövegértésre és a matematikai kompetenciára,
- a problematikusnak ítélt tanulók szakértői vizsgálatának kérelme,
- tanulásmódszertani ismeretek alkalmazása a tantárgyi órákon,
- szoros kapcsolat az általános iskolákkal, a nevelési tanácsadóval és a gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolattartása,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a felsőfokú továbbtanulás irányítása, segítése,
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése,
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködése, egységes nevelési elvek alkalmazása;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósítása,
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonása,
- a szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról,
- kedvezmények, mentességek biztosítása a Nemzeti köznevelési törvény alapján,
- lehetőség szerint iskolapszichológus segítő tevékenysége.

Az osztályfőnök külső szakember segítségét is igényelheti (nevelési tanácsadó, gyermekjólétiszolgálat, gyermekpszichológus).

2.7.3. Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.

Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerint történik. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazottaknak megfelelően folyik.

Azokat az SNI tanulókat oktatjuk együtt a többségi tanulókkal, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, az ellenőrzés és értékelés igazítását a tanuló képességeihez, és az egyéni foglalkozásokat jelenthet.

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek és csoportszervezési előírások figyelembe vételével, speciális szakemberek igénybevételével folyik.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a hatályos jogszabály alapján szervezzük meg.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények segítségét.

2.7.4. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Kiemelten tehetséges tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthetőbenne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden oktató, de elsősorban a szaktanár, oktató és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, és a legszorosabb együttműködést igényli a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetséggondozás módszereiben célirányos tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk, ösztönözzük a oktatók szakirányú továbbképzéseit (tanulásmódszertan, tehetségdiagnosztika).

A tehetségfejlesztés igény, alkalom szerinti tevékenységei lehetnek iskolánkban:

- bemeneti mérések, különös tekintettel a motivációra, tehetség-nyilvántartás,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- emelt óraszámú tantárgyak tanítása,
- tehetséggondozó programok (szakkörök, foglalkozások),
- tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások, felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre,

- vetélkedők megrendezése, kiállítások szervezése,
- felkészítés a felsőfokú továbbtanulásra, ennek irányítása, segítése,
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése,
- kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről,
- versenyeztetés,
- tantárgyakhoz köthető, szakmai, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

A versenyek részletes felsorolása az éves munkatervben jelenik meg.

2.8. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányításaiskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

- Fontosnak tartjuk a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítását.
- Az önkormányzás képességének kialakítása.
- A tanulói közösségek fejlesztése során kialakítjuk a közösségekben, hogy oktatói segítséggel vagy önállóan, közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- A közösségi nevelés területei iskolánkban: tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák), gyakorlati foglalkozások, egyéb foglalkozások (pl. szakkörök, kirándulások, hittancsoportok, sportkörök), diák-önkormányzati munka.
- A tanulóközösségek fejlesztésében a tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele.
- A tanulói közösségek irányításánál oktatóink alkalmazkodnak az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a serdülő és ifjúkori problémákhoz.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

A tanulói közösségeket irányító oktatók legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együtteléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

Olyan oktató közösség kialakítására törekszünk, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni és tevékenységüket koordinálni tudja.

A közösségi nevelés eredményessége érdekében fontosnak tartjuk az osztályfőnök és a gyakorlati oktató szoros együttműködését.

A tanórán, gyakorlati foglalkozáson megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása egyéni képességekhez igazodó munkaformák előtérbe helyezésével önálló és csoportos munkára támaszkodva, a tanulmányi és a munkaerkölcs erősítésével.
- Különböző, változatos munkaformákkal a közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése kooperatív együttműködéssel (pl. csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Gyakorlati foglalkozás keretében a különböző csoportszerepek elsajátítása, kipróbálása. Az egyes munkafolyamatok felelősség-megosztása, az együttműködés és a tájékoztatás szerepeinek gyakorlása.
- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók motiválása, kezdeményezéseiknek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.
- Szociális kompetenciák fejlesztése (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség).

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.
- A hagyományőrző tevékenységek fejlesztik a közösséget, erősítik a közösséghez való tartozás érzését.
- Sokoldalú és változatos foglalkozásokkal járulunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- Szabadidős tevékenységek.
- A felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervezünk, melyeken a részvétel önkéntes (pl.: túrák, kirándulások, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, stb.).

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglevő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

A tanulóknak az intézmény döntési folyamatában való részvételi jogának gyakorlása

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő

döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogai gyakorlásának módját a házirend tartalmazza.

2.9. A szülő, a tanuló, a oktató és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a tanuló személyisége harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülők és az oktatói közösség együttműködése.

Ennek alapja a tanuló iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a tanuló személyiségének kedvező fejlődése.

A diákok és a oktatók együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, az oktatói testülettel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a digitális naplón keresztül) tájékoztatják.

A szülők és az oktatók kapcsolattartása, együttműködésének formái:

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják: az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten. Azosztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein. A szülők a gyermekük előrehaladásáról, az esetlegesen felmerült problémákról a digitális naplóból folyamatosan tájékozódhatnak. A hozzáférést a szülők az osztályfőnöktől év elején vehetik át.

Együttműködési formák lehetnek:

- Családlátogatás (önállóan illetve a családsegítő szolgálattal együtt is, szükség esetén)
- Egyéni beszélgetés
- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Írásbeli tájékoztató
- Előadások szervezése

- Pályaválasztási tanácsadás
- Nyílt tanítási nap
- Kihelyezett szülői értekezlet az általános iskolák hívására
- Az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás

Az intézmény lehetőség szerint kapcsolatot tart az alábbi szakmai szervezetekkel:

- Gyermek és ifjúságvédelmi szervezetek
- Gyámhatóság
- Szakmai szolgáltató szervezetek
- Szakszolgálatok
- Iskola egészségügy
- Területileg illetékes kamara
- Duális képzőhelyek, a szakirányú oktatásban részt vevő gazdálkodó szervezetek
- Iskola képzési profiljába tartozó szakmai szervezetek
- Kulturális és sportszervezetek
- Civil szervezetek

2.10. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételivizsga követelményei

2.10.1. Tanulmányokhoz kapcsolódó vizsgák

A technikumban a tanulmányok alatti vizsgák megszervezése és lebonyolítása a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény, valamint a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet vonatkozó rendelkezései alapján történik. Tanulmányok alatti vizsga különösen az osztályozóvizsga, a különbözeti vizsga, a pótlóvizsga és a javítóvizsga.

A tanulmányok alatti vizsga időpontjáról és a vizsga megszervezésének rendjéről a tanulót, kiskorú tanuló esetén a törvényes képviselőt a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendeletben és az intézmény belső szabályzataiban meghatározott módon és határidőben tájékoztatni kell. A vizsga követelményeit és értékelési szabályait a szakmai program, a helyi tanterv, illetve a szakmai oktatás tekintetében a hatályos képzési és kimeneti követelmények (KKK) és a képzési program határozzák meg.

Ha a tanuló a vizsga letételére az oktatói testülettől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.

A szabályosan megtartott tanulmányokhoz kapcsolódó vizsga nem ismételhető.

Az osztályozó-, különbözeti, pótló- és javítóvizsga követelményeit, részeit és értékelési szabályait az intézmény szakmai programja, helyi tanterve és – szakmai tantárgy, illetve szakmai oktatás esetén – a hatályos KKK és képzési program alapján kell meghatározni.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben
- vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget, tanulmányait egyéni tanulmányi rend szerint végzi,
- előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni az adott tantárgyból,

A tanuló mulasztása a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendeletben meghatározott mértéket eléri vagy meghaladja, és emiatt teljesítménye év közben nem volt érdemjeggyel megfelelően értékelhető; ilyen esetben az osztályozóvizsga engedélyezéséről, illetve kötelezettségéről a hatályos szakképzési szabályok szerint kell eljárni.

A mulasztások miatti osztályozhatóság, az osztályozóvizsga engedélyezése, valamint a magasabb évfolyamba lépés kérdésében a mindenkor hatályos Szkt. és Szkr. rendelkezései az irányadók. A közismereti és a szakmai oktatás mulasztásainak megítélésekor az adott foglalkozás jellegére és a szakmai oktatás sajátos követelményeire is figyelemmel kell lenni.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott. Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát a tanuló a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendeletben meghatározott esetekben és időszakban tehet. A javítóvizsga megszervezésére, követelményeire, értékelésére és a vizsga eredményéhez kapcsolódó továbbhaladásra a mindenkor hatályos szakképzési szabályok irányadók.

A tanuló a vizsgára az intézmény által közzétett vizsgakövetelmények alapján készül fel; az intézmény a jogszabályok és saját szakmai programja szerint biztosítja a szükséges tájékoztatást.

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha neki fel nem róható okból elkésik, távol marad vizsgájáról,vagy az előző megkezdett vizsgáról engedéllyel távozott.

A pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola általmegszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

2.10.2. Alkalmassági vizsga

nincs

2.10.3. A szóbeli felvételi vizsga követelményei

nincs

2.10.4. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A köznevelési intézmény tanulói közé felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni, amely jelentkezés alapján történik.

Felvétel

Iskolánk a felvételi kérelmekről az alábbiak szerint dönt:

Technikum esetén a tanulmányi eredmények és a központilag kiadott egységes feladatlapokkal megszervezett írásbeli vizsga (a továbbiakban: központi írásbeli vizsga) eredménye; továbbá a szakképzésre vonatkozó jogszabályok szerinti egészségügyi, pályaalkalmassági követelmények teljesítése.

A technikumi felvételi eljárás során a középfokú felvételi eljárásra vonatkozó hatályos köznevelési szabályokat, továbbá a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény és a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet rendelkezéseit együttesen kell alkalmazni. Az egészségügyi és pályaalkalmassági követelményeket – ha az adott szakma KKK-ja vagy jogszabály előírja – a felvételi tájékoztatóban közzé kell tenni.

Intézményünk a technikumi felvételhez felvételi tájékoztatót készít, és azt a honlapján nyilvánosságra hozza, valamint a KIFIR rendszerében határidőre elhelyezi.

A felvételi tájékoztató tartalmazza:

- az iskola OM-azonosítóját, a meghirdetett tanulmányi területek leírását, az azokat jelölő belső kódokat,
- a felvételi eljárás rendjét,

- a felvételi kérelmek elbírálásának, rangsorolásának módját, szabályait, ezen belül különösen a teljesítmények értékelésének módját és figyelembe vételének arányait,
- a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő jelentkezőre vonatkozó speciális elbírálási szabályokat,
- szakképzésre vonatkozó szabályok alapján az egészségügyi, pályaalkalmassági követelményeket.

A felvételi vizsgákat a tanév rendjében meghatározott időszakon belül, a jogszabályi előírásoknak megfelelően kell megszervezni.

Felvételi eljárásunk során a központi írásbeli feladatlapok eredményei és az általános iskolából hozott pontszámok alapján számítunk felvételi pontszámot.

Intézményünk a központi írásbeli vizsga és a hozott jegyek eredményeit veszi figyelembe.

Másik intézményből történő átvételről az igazgató dönt az alábbiak szerint:

Átvétel

A jelentkezéskor az iskola vizsgálja a: tanuló megelőző tanulmányait, magatartás és szorgalom értékelését, a választandó osztály befogadóképességét, az osztály struktúráját, stb.

3. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

3.1. A közismereti kerettanterv és a szakmai oktatás tartalmi szabályozása

A technikum közismereti tantárgyi rendszerét a Nemzeti alaptanterv és a technikumra irányadó közismereti kerettanterv alapján, a szakmai oktatás tartalmát pedig a hatályos KKK-ra és az intézmény képzési programjára építve alakítjuk ki.

A technikum közismereti oktatásában a technikum számára kiadott, mindenkor hatályos közismereti kerettantervet alkalmazzuk; a szakmai oktatás tartalmi és óraszám-követelményeit a KKK, valamint az intézmény képzési programja határozza meg.

3.2. Az iskolában tanított kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai

A közismereti tantárgyak helyi tanterve a hatályos közismereti kerettantervre épül. A szakmai oktatás tantárgyi és tananyagegység-szintű követelményeit, óraszámait és értékelési rendjét a hatályos KKK-val összhangban az intézmény képzési programja tartalmazza.

Technikum heti óraterve a 2020/21. tanévtől:

Tantárgyak		9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4	5	3+1óra	3+1óra	-
	Ebből: Magyar nyelv + Irodalom	1+3	2+3	1+3	1+3	-
	Idegen nyelv	4	4	3+1óra	3+1óra	3+1óra
	Matematika	4	4	3	3+1óra	-
	Történelem	3	3	2+1óra	2+1óra	-
	Állampolgári ismeretek	-	-	-	1	-
	Digitális kultúra	1	+1óra	-	-	-
	Testnevelés	4	4	3	3	-
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-	-
	Bibliaismeret – baptista hittan	1				
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika	-	2	2	-	-
	Érettségire felkészítő tantárgy	-	-	2	2	-
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	-
Összes közismereti óraszám		24	24	19	18	4
Fakultáció (kötelezően választható érettségi tárgyhoz)						+ 1 óra
Ágazati alapoktatás		7+2óra	9	-	-	-
Szakirányú oktatás		-	-	14	14	24+4 óra
Szabadon tervezhető órakeret (elsősorban közismeretre)		3	1	1	2	6
Tanítási hetek száma		36	36	36	31/36	31
Éves összes óraszám		**1224**	**1224**	**1224**	**1179**	**1054**
Rendelkezésre álló órakeret/hét		**34**	**34**	**34**	**34**	**34**

A kerettantervek által meghatározott kötelező órakeret és a tanulók számára előírt kötelező órakeret közötti, szabadon tervezhető órakeretet a táblázatban +1 óra jelöléssel ellátott tantárgy tanítására fordítjuk.

A tantárgy bevezetésének célja:

Az intézmény keresztény értékrendjével és nevelési céljaival összhangban a Bibliaismeret – baptista hittan tantárgy oktatásának célja a tanulók bibliai műveltségének elmélyítése, erkölcsi értékrendjük, felelős gondolkodásuk, önálló véleményalkotásuk és közösségi szemléletük fejlesztése.

Oktatásszervezés:

A Bibliaismeret – baptista hittan tantárgy oktatását az intézmény a gimnáziumi és a technikumi képzésben a szabadon tervezhető órakeret terhére, heti 1 tanórában szervezi meg. A tantárgy nem fakultációs foglalkozásként kerül megszervezésre.

A tantárgy a 2026/2027. tanévtől felmenő rendszerben kerül bevezetésre: 2026/2027-ben a 9. évfolyamon, 2027/2028-ban a 9–10. évfolyamon, 2028/2029-ben a 9–11. évfolyamon, 2029/2030-tól pedig a 9–12. évfolyamon, évfolyamonként heti 1 órában.

Pedagógiai célok és fejlesztési feladatok:

- a Biblia felépítésének, könyveinek és legfontosabb történeteinek megismerése;
- az ó- és újszövetségi bibliai ismeretek rendszerezése;
- a bibliai és keresztény erkölcsi értékek megismerése és értelmezése;
- az önálló gondolkodás, a véleményalkotás és az érvelési képesség fejlesztése;
- a bibliai szövegek értő olvasásának, elemzésének és értelmezésének fejlesztése;
- a felelős döntéshozatal és az erkölcsi problémák felismerésének támogatása;
- a keresztény értékrendhez kapcsolódó közösségi felelősségvállalás erősítése;
- az érdeklődő tanulók felkészítése a Bibliaismeret – baptista hittan érettségi vizsgára.

Az érettségi vizsgához való kapcsolódás:

A vizsgatárgy hivatalos megnevezése: Bibliaismeret – baptista hittan.

A 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 3. mellékletének 1.2.23. pontja „Bibliaismeret – baptista hittan érettségi vizsga" megnevezéssel határozza meg a vizsgatárgy általános követelményeit és vizsgaleírását.

A 2026. évre közzétett hivatalos vizsgatárgylista alapján a Bibliaismeret – baptista hittan középszinten választható érettségi vizsgatárgy. A tényleges vizsgára jelentkezéskor minden esetben az adott vizsgaidőszakra közzétett hivatalos vizsgatárgylista és a mindenkor hatályos vizsgakövetelmények az irányadók.

A középszintű vizsga a hatályos vizsgaleírás szerint 15 perces szóbeli vizsga, amely tételkifejtésből áll.

A tanulók értékelése:

A tantárgy tanulói teljesítményének értékelése az intézmény Pedagógiai Programjában meghatározott egységes értékelési elvek szerint, érdemjeggyel és osztályzattal történik. Az értékelés során figyelembe vehető a tanuló szóbeli és írásbeli teljesítménye, önálló feladatmegoldása, bibliai szövegértelmezése, projektmunkája, órai aktivitása és a tanult ismeretek alkalmazásának képessége.

Kisérettségi vizsga rendszere:

Az intézmény a gimnáziumi és technikumi képzésben a **11. évfolyamon kisérettségi vizsgát** szervez. A kisérettségi célja a tanulók felkészítése az érettségi vizsgára, az addig megszerzett ismeretek rendszerezése és alkalmazása, a tanulói tudásszint és az esetleges hiányosságok feltárása, valamint a vizsgarutin kialakítása. A vizsga lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók az érettségihez hasonló vizsgahelyzetben szerezzenek tapasztalatot, fejlődjön feladattudatuk, időgazdálkodásuk és önértékelésük.

A 11. évfolyamos gimnáziumi tanulók, és technikumi tanulók kisérettségi vizsgát tesznek magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem és idegen nyelv vizsgatárgyakból.

A kisérettségi vizsga követelményeiről, formájáról és értékelésének módjáról a szaktanár a tanév elején tájékoztatja a tanulókat. A vizsga írásbeli és/vagy szóbeli részből állhat. A részletes követelményeket és az értékelés módját az adott tantárgy helyi értékelési rendszere tartalmazza. A kisérettségi eredménye visszajelzést biztosít a tanuló, a pedagógus és az intézmény számára, támogatja az egyéni fejlesztést, valamint elősegíti a közép- és emelt szintű érettségi vizsgára történő eredményes felkészülést.

Felmenő rendszerű bevezetés ütemezése:

Tanév	**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**	**Képzési forma**
2026/2027	1	–	–	–	gimnázium és technikum
2027/2028	1	1	–	–	gimnázium és technikum
2028/2029	1	1	1	–	gimnázium és technikum
2029/2030-tól	1	1	1	1	gimnázium és technikum

Hatálybalépés:

Jelen Pedagógiai Program-módosítás a szükséges intézményi eljárás és – amennyiben a módosításból a fenntartóra többletkötelezettség hárul – a fenntartói egyetértés/jóváhagyás után, az intézményi döntésben meghatározott időpontban lép hatályba.

Az érettségire felkészítő tárgy óráit a táblázatban **+1 óra** jelöléssel ellátott tantárgy tanítására fordítjuk.

Fakultáció

3.3. A választható tantárgyak, foglalkozások és az ezeket oktató oktatók kiválasztásának szabályai

Az iskola bizonyos tantárgyak/tantárgycsoportok esetében választást kínálhat fel a tanulóknak. Ebben az esetben a tanuló, a tanuló szülője az iskolába lépéskor a jelentkezéssel egy időben választ e tárgyak közül. Ez a választás a tanulmányi idő végéig tart.

Amennyiben valamilyen oknál fogva a szülő e választását felülbírálja és élni kíván változtatási jogával, úgy ezt írásban kell kezdeményeznie a megelőző tanév május 20-ig, a jogszabályi előírások alapján. Az iskola vezetősége a tanulót nevelő-oktató oktatók véleményének kikérésével hozza meg döntését, melynek feltétele a különbözeti vizsga letétele.

A tanuló az iskola kínálatából egyéb foglalkozásokat is választhat. Ezekre a tantárgyválasztás szabályai vonatkoznak. Abban az esetben, ha a foglalkozáson való aktív részvétel előzetes ismeretekhez is köthető, úgy a változtatásnál előzetes ismeretek felmérése szükséges.

A tanuló abban az esetben választhat a oktatók közül, amennyiben a téma és képességek szerinti csoportalakítás során legalább két azonos csoport jön létre két különböző oktató vezetésével.

3.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontás

Iskolánkban egyes osztályokban lehetőség szerint csoportbontásban tanítjuk a következő tárgyakat: idegennyelv, matematika, informatika, szakmai tantárgyak.

Csoportbontásban szervezzük például az emelt és a középszintű érettségire felkészítő foglalkozásokat. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására. Érettségi felkészítést igény szerinti tárgyakból, megfelelő létszám és feltételek esetén indítunk. A csoportok csak kellő számú jelentkező esetén indulnak.

Csoportbontások szervezési elvei:

Az egyes tantárgyakra vonatkozó elveket a szakmai munkaközösség határozza meg:

- lehetséges eljárás, hogy a diagnosztizáló mérést követően nívó-csoportok alakuljanak, amelyek lehetővé teszik a differenciálást, a felzárkóztatást és a tehetséggondozást,
- másik megoldás a homogén-csoportok létrehozása, amely az osztályfőnök irányításával jönlétre.

Tanév közben az érintett szaktanárok, oktatók egyetértésével, az osztályfőnök javaslatára az igazgató engedélyezheti a csoportváltást.

3.5. A nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga

A nem kötelező tanórai foglalkozások megnevezése és óraszáma: -

3.6. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk oktatói a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

A következő tanévben szükséges taneszközökről szülői értekezleten szóban és a tankönyvrendelés előtt írásban tájékoztatjuk a szülőket. A tájékoztatóban szó esik arról is, hogy milyen feltételek mellett kaphatnak ingyenesen tankönyvet, illetve támogatást a tanulók (szüleik) a tankönyvek megvásárlásához.

A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:

- oktatóink a tankönyvválasztásnál lehetőség szerint a hivatalos tankönyvjegyzékben szereplő tankönyvek köréből választanak;
- a tankönyvrendelésbe a oktató csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak.

A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott azegyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A következő tanévben szükséges taneszközökről szülői értekezleten tájékoztatjuk a szülőket.

A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen javító esetben vezetünk be.

3.7. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A nemzeti alaptantervben megfogalmazott pedagógiai feladatok fejlesztése szervesen illeszkedik az iskola nevelő-oktató munkája különböző szintereinek feladataihoz. Az egyes területek fejlesztési feladatai a tantárgyi keretben és az iskola tantárgyközi és nem tanórai keretei között valósulnak meg.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi	**Tanórán kívüli**
erkölcsi nevelés	Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak tantervi feladataihoz kapcsolódóan: • a felelősségtudat elmélyítése, az önállóság, • az önfegyelem, az érdeklődés, a kötelességtudat, • a munka megbecsülése, az együttérzés, • segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség fogalmai és kapcsolódó kompetenciái. Osztályfőnöki órák keretében: • erkölcsi, életvezetési értékek, problémák, konfliktusok kezelése, türelem, megértés, elfogadás területei.	Az iskolai szabadidős programok, rendezvények kapcsán az erkölcsi nevelés feladatainak érvényesülése: • osztálykirándulások, • projektnapok, • sportnap, • iskolai ünnepélyek, • kiállítások rendezése és látogatása, • közösségi programok során. Fejlesztési területek: • a felelősségtudat, • felelős életvitelre történő felkészülés, • közösségi élet, • segítőkészség, • intellektuális érdeklődés.
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak tantervi feladataihoz kapcsolódóan: • nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai, • jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, • sportolók munkássága. Kiemelten fontos tantárgyi keretben: • történelem, társadalomismeret: a szülőföld, a haza, a nemzet és népei megismerése, a nemzet történelme, a haza védelmének szükségessége; • testnevelés: híres magyar sportolók, • a haza védelme; • magyar irodalom: közösséghez tartozás, a hazaszeretet, sokszínű kultúra.	Iskolai ünnepélyek: • nemzeti és állami ünnepek, kiállítások rendezése és látogatása, múzeumi órák. Iskolai és osztálykirándulások alkalmával nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományainak megismerése, a közösséghez tartozás és hazaszeretet érzelmi megalapozása. A magyar kultúra megismerése, a magyarságtudat kialakítása, a magyarság helye az európai kultúrában. Kiemelt iskolai ünnepélyek, a nemzeti öntudat és a hazafias nevelés színterei: • Aradi vértanúk napja (okt. 6.), • Október 23-a, • Kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja (febr. 25.), • Nemzeti ünnep (márc. 15.), • Holokauszt áldozatainak emléknapja (ápr. 16.), • Összetartozás Napja (jún. 4.)

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi	**Tanórán kívüli**
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak tantervi feladataihoz kapcsolódóan a korszerű tanítás-tanulásszervezési eljárások alkalmazásával fejlődik a tanulók önszerveződése, együttműködése, részvétele a közös feladatok megoldásában, a vitakultúra, a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség, a felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítása. Kiemelt szerepe van a történelem, a társadalomismeret tantárgyaknak, az osztályfőnöki órának, a gazdaság és a társadalom működésével foglalkozó szakmai tantárgyaknak az állam és a közélet működésével kapcsolatos ismeretek megszerzésében.	Diák-önkormányzati működés és rendezvényeik keretében, osztálykeretben és iskolai keretben gyakorlati tapasztalatokat szerezhetnek a tanulók a demokrácia működéséről. Az évente megrendezésre kerülő diákközgyűlés lehetőséget ad a demokratikus jogok gyakorlására. Iskolai rendezvények biztosítják a tanulói önszerveződések kialakulását, az önkormányzatiság gyakorlását. Ilyen rendezvények: diákközgyűlés, sportcsapatok, szakkörök, projektnapok, osztályrendezvények.
Önismeret, társas kapcsolati kultúra fejlesztése	Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak keretében alkalmazott ellenőrzési, értékelési rendszer jelenti az alapját a tanulói önértékelés fejlesztésének. A szisztematikus pedagógusi értékelés, a tanulók, iskolai csoportok egymásra vonatkozó értékelése alapozza meg a helyes önértékelés kialakítását. A társas kapcsolatok fejlesztésének alapja a korszerű módszertan alkalmazása az elméleti és a gyakorlati oktatásban. A korszerű tanulásszervezés keretében a csoportmunka, a kooperatív csoportmunka, a projektmódszer alkalmazása támogatja az önismeret és a társas kompetenciák fejlesztését. A gyakorlati oktatás keretében sajátíthatják el a munkaerőpiac elvárásai között is megjelenő kulcskompetenciákat: az együttműködési képességet, a hatékony kommunikációt, a toleranciát, a vezetői és a vezetett szerepeket. Az osztályfőnöki órákon tematikusan is dolgozzuk az önismeret és a társas kapcsolatok körét.	Az iskola tanórán kívüli lehetőségeinek kínálatával lehetőséget nyújtunk a tanulók képességének kibontakoztatására, fejlesztésére. A közösségi élmény lehetőséget teremt a társas kapcsolatok gyakorlásra. Szakkörök, sportcsoportok, iskolai rendezvények, kirándulások segítik a társas kultúra fejlesztését.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi	**Tanórán kívüli**
A családi életre nevelés	Tanórai keretekben csaknem minden közismereti és szakmai tárgy lehetőségét kihasználva fejlesztjük: Irodalmi példákon keresztül lehet vizsgálni a különböző családmodelleket, családmintákat és emberi kapcsolatokat. A művészeti ábrázolásokkal, a történelmi példákkal a család összetartó erejét, a családi háttér szerepét mutathatjuk be. A biológia, az osztályfőnöki órákon a családi élet, a szexualitás, a gyermeknevelés fiziológiai és érzelmi alapjait ismerhetik meg a tanulók. Matematika, informatika, gazdasági ismeretek tantárgyban a család, mint gazdálkodó egység, mint hierarchikus szervezeti rendszer jelenik meg.	A pedagógusok és a család kapcsolati rendszerében: fogadóórákon, szülői értekezleteken, iskolai rendezvényeken, osztálykirándulásokon, iskolabálon, ünnepélyeken jelenik meg a család, mint az iskola együttműködési rendszerének fontos partnere. Az egészségnevelési programokon: • a családi életre nevelés, • a párkapcsolatok, a szexuális ismeretek, • a gyermekvállalás, • a gyermeknevelés, • az idősek szerepe és a helye a családban.
A testi lelki egészségre nevelés	Minden tantárgyi munkában fontos szerepet tölt be: • A helyes táplálkozás, a mozgás szerepe, • a testi higiéné, az egészséges életmód, • a társas viselkedés szabályai, • a konfliktuskezelés, • a stresszhelyzetek kezelése, • az egészséges életmód követelményei.	Az iskolai egészségnevelési programokon, az iskolai családi napon, a projektnapokon ez a fejlesztési terület kiemelten jelenik meg. Az egészségnevelési rendezvényeken a káros szenvedélyek elleni programokra is sor kerül külső előadók, kortárs előadók bevonásával. Filmek, kiállítások feldolgozása is segíti a testi és lelki egészségre nevelést.
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Az osztályfőnöki órákon tematikusan feldolgozhatók ezek a területek a tanulók saját élményeire alapozva. Csoportmunkában, a kooperatív tanulásszervezési eljárásokkal szervezett tanulási tevékenységgel fejleszthetők a szükséges kompetenciák. A gyakorlati oktatásban a közösen végzett munka szépsége, az együttműködés, a problémamegoldás, a felelősségvállalás kiemelt kompetenciaterületek.	Az iskolai közösségi szolgálat megszervezése és lebonyolítása nyújt lehetőséget a terület kompetenciáinak fejlesztésére. Az osztályprogramok, kirándulások, a segítőprogramok tudatosítják a tanulókban ezt a fontos területet. A csoportokban végzett tevékenységek: iskolai sportcsapatok, egyéb csapatban végzett munkák mind fontos gyakorlati tapasztalatot jelentenek.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi	**Tanórán kívüli**
Fenntarthatóság, környezettudatosság	Erőforrások tudatos, takarékos és felelősségteljes, megújulási képességre tekintettel való felhasználása a szakmai, környezetvédelmi órákon, szakmai gyakorlaton, fizika, kémia és földrajzórákon tantervi elemekhez kötődően dolgozhatók fel. Irodalmi és történelmi feldolgozások jól mutathatják be a felelősség, illetve a felelőtlenség szerepét ezen a területen.	Az egészségnevelési programok, az iskolai projektnapok, az iskolában megszervezett szelektív hulladékgyűjtés a fejlesztés színterei. A környezetünk tisztaságáért szervezett iskolai és osztályprogramok a további színterei ennek a fejlesztési területnek.
Pályaorientáció	Minden szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgy feladata a munkába állás előkészítése, a munka világának bemutatása. A technikumi (szakgimnáziumi) oktatás előkészítő éveiben gyakorlati ismereteket kell nyújtani a megalapozott szakmai specializáció választásához.	Az iskola pályaorientációs munkája, a szakképzések bemutatása a tanulók bevonásával. Szakmai bemutatók vállalkozások bevonásával. Működő gazdálkodószervezetek látogatása tanórai és tanórán kívüli keretekben.
Gazdasági és pénzügyi nevelés	A tanórák keretében sok lehetőség van a gyakorlati ismeretek, tapasztalatok megszerzésére: osztályfőnöki órákon a gazdálkodási alapok, a család, mint gazdálkodó egység jelenik meg. A matematika és informatika órákon a gazdálkodás, a pénzügyi fogalmak megismerésére van lehetőség. A vállalkozások és a családok gazdálkodási szabályai gyakorlati példákon keresztül tanithatók osztályfőnöki és szakmai órákon. Ezeken az órákon ismerik meg a tanulók a pénzügyi tervezés legfontosabb fogalmait és gyakorlatát.	Meghívott előadók, banki szakemberek segítségével projektnapokon is lehetőség van az ismeretek bővítésére. A diák- önkormányzati programokon, pályázati projekteken, osztályprogramok szervezésén keresztül gyakorolják a pénzügyi tervezést és lebonyolítást.
Médiatudatosságra nevelés	Az irodalom, az informatika tantárgyak tantervi elemként dolgozzák fel a média nyelvi jelrendszerét; megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.	Iskolai szabadidős programokon vizuális és IT tartalmak bemutatásával, tudatos, értelmes és értékelvű használatával formálhatók a tanulók ismeretei. Az iskolai honlap, az iskolarádió, az iskolai filmek, az iskolai művészeti kiállítások további gyakorlati tapasztalatokat nyújtanak a tanulók számára.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi	**Tanórán kívüli**
A tanulás tanítása	Minden tantárgy és pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek.	A felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások a sajátos nevelési igényű tanulók számára szervezett fejlesztő foglalkozások a tanórán kívüli színterei a tanulás megtanításának.

3.8. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló,reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony,bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

245/2024. (VIII.8.) Korm. rendelet *34. §* alapján kizárólag a **versenyengedéllyel rendelkező** tanulók kaphatnak felmentést heti két óra alól, ha az edzés igazolása mellett az érintett testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi, azaz ha a testnevelési óra a nulladik, az első, az utolsó vagy utolsó kettő tanítási órára esik. A Kormány rendelete meghatározhat további olyan tevékenységeket is, amelyeket testnevelésóra alatt lehet végezni.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulókban a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, a sport segítségével kialakítani a tanulókban a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség,

szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, céltudatosság stb.

- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A testnevelés tanórai keretei mellett a tanulóknak biztosítjuk az iskolai tornaterem mindennapos használatát, az iskolai kondicionáló terem egyéni használatát, amelyekhez testnevelői tanári felügyeletet biztosítunk. Támogatjuk a tanulók sportegyesületekben való sportolását.

3.9. A tanulók fizikai állapotának mérése, a mérés módszerei

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője, az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként írják elő. A mérésre egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható teszteket használunk.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyetkapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

3.10. Érettségi vizsgatárgyak

Az érettségi vizsgán a vizsgázónak öt négy kötelező és legalább egy általa választott (a továbbiakban: kötelezően választott) vizsgatárgyból kell legalább középszinten vizsgát tennie. A vizsgázó a kötelezően választott vizsgatárgy mellett további vizsgatárgyakat választhat(szabadon választott vizsgatárgyak).

A középszintű érettségi kötelező vizsgatárgyai:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika, idegen nyelv
- szakmai komplex vizsgatárgy.

3.11. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

3.11.1. Ellenőrzés

Az ellenőrzés feladata és célja:

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés (kérdőív)
- Interjú (lehet egyéni vagy csoportos)
- Tanulók által készített produktumok vizsgálata, ezek között kiemelt jelentőséggel a tanulók gyakorlati feladatai
- Tanulói projektek értékelése
- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése
- Az írásbeli beszámoltatás (témazáró dolgozat, röpdolgozat, szódolgozat stb.)

Az írásbeli beszámoltatás rendje: röpdolgozatot, szódolgozatot szükség esetén bármikor, előzetes bejelentés nélkül, témazáró dolgozatot előzetes bejelentés alapján íratunk. Az egyes értékeléstípusokat a digitális naplóban jelöljük.

Korlátai: röpdolgozat esetében semmilyen korlát nincs, témazáró dolgozat esetében 1 tanítási nap 2 dolgozatnál többel nem terheljük tanulóinkat.

Értékelésben betöltött szerepe, súlya: a témazáró dolgozat súlyozott jegynek számít.

3.11.2. Értékelés

A tanulók tudásának értékelése

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. A tanulók értékelése az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek ismerete és a hatályos jogszabályok alapján történik. Az értékelés az adott tantárgyat tanító oktató tanügy-igazgatási jogköre, amelynek szabályait a szakmai munkaközösség határozza meg és ellenőrzi. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire. Nagyon fontos a minimumszint pontos meghatározása, melynek a tanuló és a szülő számára is egyértelműnek és teljesíthetőnek kell lenni. Minden tanár és oktató a tanév első óráján, foglalkozásán a tanulót tájékoztatja a tantárgy minimális követelményeiről, az értékelés legfontosabb szabályairól.

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A oktatók értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;

- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- a tanuló számára adjon egyértelmű visszajelzést erősségeire és fejlesztendő
- területeire; jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségeit mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési formát különböztetünk meg: előzetes tudást mérőt (diagnosztikus értékelés), fejlesztőt (formatív értékelés) és minősítőt (szummatív értékelés). Az osztályozás „hibái" miatt minél sokrétűbb a oktató értékelési gyakorlata, annál pontosabb képet kaphat a diákok tudásáról, fejlettségi szintjéről.

Értékelési típusok	Diagnosztikus (előzetes)	Formatív (fejlesztő)	Szummatív (minősítő)
Az értékelés funkciója	Az előzetes tudás mérése, a tanulók jellemzői alapján a csoportba sorolás vagy a tanítási mód kiválasztása okán	Visszacsatolás a tanulóhoz és a pedagógushoz, a hibák azonosítása, az új módszerek megválasztása céljából	A tanulók minősítése, kategorizálása
Az értékelés időpontja	A tanítási-tanulási szakasz, egységelején, vagy a probléma felmerülésekor	Az oktatási folyamat során	A tanítási-tanulási szakasz, egység végén
Az értékelés tárgya	Kognitív, affektív és pszichomotoros területek, fizikális, pszichológiai és környezeti tényezők	Kognitív területek	Általában kognitív, a tantárgytól függően pszichomotoros vagy affektív területek is lehetnek

A gyakorlatban fontos a három értékelési forma változatos használata. Ügyelni kell, hogy a hangsúly ne nagyon tolódjon el a szummatív értékelés irányába, a diagnosztikus és formatív értékelési típusoknak is jelentős szerepük van az oktatási folyamatban. Az év közbeni értékelés akkor válik formatívvá, ha írásbeli vagy szóbeli szöveges értékelés is kapcsolódik hozzá, tehát megfelelő tájékoztatást nyújt a oktató a tanulónak a fejlettségi szintjéről, valamint a tanár is felhasználja a kapott eredményeket a pedagógiai folyamat menet közbeni korrigálására.

Az értékelésnek ki kell terjednie az iskolai élet minden területére. Ennek megfelelően értékeljükminden tanulónk esetében:

- tárgyi követelmények elsajátítását napi szinten, témakörök mentén,
- szabálytiszteletét, felelősségvállalását,
- korábbi teljesítményéhez képest fejlődési törekvéseit.

Értékelésünknek a következő kritériumoknak kell megfelelnie:

- ösztönző hatású,
- folyamatos, rendszeres,
- segítő szándékú legyen,
- céljai és követelményei világosak és előre ismertek.

Az értékelés formái

A szóbeli értékelés:

- a tanulói tevékenység folyamatos megerősítése, korrigálása, segítés, tanács-tanórán és azon kívül,
- feleletek, dolgozatok érdemjegyéhez fűzött indoklás,
- a tantestület illetve a diákság előtti igazgatói értékelés.

Az írásbeli, szöveges értékelés:

- a dolgozatokhoz írt rövid instrukció, vélemény,
- dicséretek, elmarasztalások beírása az ellenőrző könyvbe és a digitális naplóba.

Osztályozás

Az osztályzatok kialakításának elvei

Iskolánkban a hagyományos ötfokozatú skálán érdemjegyekkel minősítjük a diákok egy-egytantárgyból nyújtott teljesítményét. Ez lehet szóbeli felelet, témazáró, kisebb dolgozat, kiselőadás, önállóan végzett otthoni munka, gyűjtőmunka, órai munka stb. Valamennyi tantárgyból osztályozás van. Az egyes szaktárgyak tanárai a munkaközösségükön belül egységesen értékelik a tanulókat. Irányadó a középszintű érettségi százalékos elosztása. A tanárok a tanítási folyamat kezdeténismertetik a diákokkal az értékelés elveit.

Érdemjegyek elvárható száma

A diákok a tudásukról szóban és írásban egyaránt számot adhatnak. A tantárgyak sajátosságainak megfelelően legyenek arányban a szóbeli és írásbeli feleletek. A tanuló számára biztosítani kell, hogy a félévi és az év végi eredmények reális értékeléséhez lehetőség szerint havonta egy, de a félév során legalább négy alkalommal szerezzen érdemjegyet.

Gyakorlati tantárgyakból lehetőség szerint havonta egy érdemjegyet kell kapniuk a tanulóknak, hosszabb gyakorlati projektfeladat esetén havi bontásban a projektre több osztályzatotis kaphatnak.

A félévi és a tanév végi értékelés osztályzatokkal történik. A tantárgyi osztályzatokra a szaktanár, a magatartás és a szorgalom osztályzatokra az osztályfőnök tesz javaslatot, ezeket az

oktatói testület véglegesíti az osztályozó értekezleten, melyet évente két alkalommal, félév előtt és a tanév vége előtt tartunk.

3.12. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az iskolai életben központi helyet foglal el a tanórai tanulás, valamint a másnapi tanórákra való felkészülés. A szaktanárok a tananyag elsajátítása érdekében szóbeli és írásbeli – tanórán kívül elvégzendő – feladatokat adhatnak a diákoknak. A szakirányú oktatás során indokolt esetekben adható otthoni feladat, ilyen lehet például gyűjtőmunka, kutatási feladat, kiselőadásra való felkészülés, rajzi feladat stb.

A tanulók tanulási képessége eltérő, feladataikat nem végzik azonos intenzitással, különböző a munkavégzésük üteme, gondolkodásuk, emlékezőképességük, figyelemösszpontosításuk, fáradtságuk. Figyelemmel kell lenni a tanuló aznapi, másnapi terhelésére. Tekintetbe kell venni a tanuló képességeit, mentességeit, korlátait. A tanuló tanulásban való bármely képességbeli akadályozottsága, az emiatti lassabb haladási tempója nem lehet ok az önálló tanulásra fordítható idő megnövelésének, sőt az szükség szerint csökkentendő.

Az írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, ezzel kapcsolatos feladatok:

- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése.
- Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.
- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.
- A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.
- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.
- Önképzésre nevelés.
- Önálló gyűjtőmunka végzése.
- Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.
- Önellenőrzésre, önértékelésre nevelés.
- A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

Az írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának korlátai:

Az írásbeli feladat:

- legyen változatos,
- legyen előkészített,
- segítse az elmélyítést,
- gyakoroltasson,
- szoktasson csoportos munkára,
- az összes házi feladat kevesebb, mint felét tegye ki.

A szóbeli feladat:

- fejlessze a szövegértést,
- fejlessze a beszédkészséget,
- teremtsen lehetőséget együttműködésre,
- fejlessze a verbális memóriát,
- tegye eredményessé a csoportos/kooperatív órai munkát,
- az összes házi feladat több mint felét tegye ki.

Hétvégére és az iskolai szünetekre csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyik tanóráról a másikra.

3.13. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A magatartás és a szorgalom osztályzatokra a tanuló osztályfőnöke tesz javaslatot az osztály DÖK véleménye alapján, és azt a félévi illetve év végi osztályozó értekezleten az oktatói testület hagyja jóvá. Az osztályfőnöknek a javaslat megtételekor tehát figyelembe kell venni a tanulót tanító oktatók, a gyakorlati képzőhely és az osztály véleményét. Ha az osztályfőnök által javasolt valamelyik minősítéssel nem minden oktató ért egyet, az osztályozó értekezleten a végleges minősítést nyílt szavazással, egyszerű szavazattöbbséggel kell megállapítani. A szavazásban a tanulót tanító oktatók vesznek részt. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye dönt.

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

- tanulmányi munka,
- sportteljesítmények,
- közösségi munka,
- kulturális és közéleti tevékenység.

A jutalmazás formái Egyéni jutalmazási formák:

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretek adhatók:

- szaktanári, oktatói,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- oktatói testületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök, a munkaközösségek, a duális képzőhelyek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a diákönkormányzat is javasolhat tanulókat elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi, szakmai és kulturális versenyek győztese, az év tanulója, az év sportolója, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Csoportos jutalmazási formák:

- jutalomkirándulás
- kulturális hozzájárulás (pl. színház- vagy kiállítás látogatáshoz, stb.).

3.14. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a tovább haladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból. A szakképzésben alkalmazni kell a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény és a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet szabályait is.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányokhoz kapcsolódó vizsga) alapján kell megállapítani.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie az előbbi, az osztályozó vizsgákról szóló fejezetben felsorolt esetekben.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként az adott iskolában eltiltottak a tanév folytatásától.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére az oktatói testülettől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

3.15. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére az iskola településén élő nemzetiségek kultúrájának megismertetésére szolgáló tananyag

Településünkön a következő nemzetiségek élnek: cigány és szlovák.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot az iskola a következőképpen segíti:

A nemzetiségekről szóló oktatás színterei

- A következő tanítási órák: történelem, ének-zene, magyar nyelv és irodalom és osztályfőnöki.
- Szabadidős tevékenységek: (projekt napok, diákönkormányzati programok, vetélkedők, könyvtári programok).
- Lehetőség szerint a nemzetiségi önkormányzatok bevonása: ismertetők, előadók kérése.

3.16. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Kiemelt célok:

- a dohányzás visszaszorítása,
- az alkohol- és drogprevenció,
- az egészséges táplálkozási szokások
- elterjesztése, az élelmiszerbiztonság fejlesztése,
- egészségmegőrzés, munkavédelem, aktív napi testmozgás kialakítása,
- a közegészség- és járványügyi biztonság fokozása, az egészséges fizikai környezet kialakítása, környezet ápolása és védelme,
- környezettudatos szemlélet, magatartásformák kialakítása.

Egészségnevelési elvek

- Testi, pszichikai, szellemi szempontból egészséges fiatalok nevelése.
- Az egészséges életmód a harmonikus, erkölcsös és konstruktív életvitel rendjének kiépítése úgy, hogy ezek számukra alapértékké váljanak.
- Az ehhez szükséges ismeretek, készségek, attitűdök elsajátításának kialakítása.
- Elsődleges prevenció keretében az egészségvesztés megakadályozása; az egészség megőrzése, a specifikus betegségek kialakulásának megelőzése.
- A tanulók természetismeret és biológia órákon szerzett ismereteire támaszkodva, azokat tudatosítva a tanulókban az ember és a környezet közötti kapcsolatot, azok hatékony kölcsönhatását.

- Megismertetni a tanulókkal az egészségre kedvező és káros tényezőket, a betegségmegelőzési módokat, eljárásokat, tudatosítani a tanulókban az egészséges életmód szabályait, normáit, a pozitív beállítódásokat.
- Élethelyzetek, szituációk bemutatásával és elemzésével fejleszteni szemléletüket, viselkedési normáikat, erkölcsiségüket, önmaguk és mások iránti felelősségérzetüket.

Egészségnevelés területei

- Higiénikus, egészséges életvitel,
- Betegségek elkerülése, egészség megóvása,
- Lelki egészség megóvása, krízis-prevenció,
- Függőséghez vezető motívumok feltárása, egészségkárosító szokások megelőzése,
- Az egészséges táplálkozás,
- A családi életre, szülővé nevelés,Szabadidő – kultúra fejlesztése.

Környezeti nevelési elvek

- A tanórákon az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozások hozzárendelése.
- Az tanóra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzák fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos témák.
- Szakmai elméleti és szakirányú oktatás környezettudatos szemlélete, a környezeti feltétel vizsgálata.
- A diákjaink számára szakmai gyakorlatok alkalmával lehetőség van a környezeti nevelésre; a környezetkímélő technológiák elsődlegessége.
- Rendszeres üzemlátogatások, tanulmányi kirándulások szervezése.
- Évente rendezett sportnapon a túrázás, kerékpártúra, lovaglás és egyéb sporttevékenységek során találkoznak tanulóink a környezetvédelemmel kapcsolatos problémákkal.
- A vízi- és más sporttáborok alkalmával az iskolától távol lévő környezettel ismerkedhetnek meg a tanulók.
- A személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartás és életvitel.
- A természeti és épített környezet szeretete és védelme, a sokféleség őrzése.
- Tudományosan megalapozott a globális összefüggések megértése, ebből adódó mindennapi lehetőségek és feladatok bemutatása.
- Ökológiai szemlélet, gondolkodásmód a szakmai elméleti és szakirányú oktatásban.

3.17. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei maradéktalan kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulókra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely

biztosíthatja iskolai sikerességüket. Az esélyegyenlőséget biztosítani kell a szakképzéshez való hozzáférés esetében, a szakirányú oktatás és a duális képzőhelyek elérhetőségében, valamint a választható szakmák és szakmai képzési utak vonatkozásában, a hátrányos helyzetűek támogatásában.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztésében,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásával, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítésével,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakításával,
- az oktatók módszertani kultúrájának fejlesztésével,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulással, a differenciáló módszerek alkalmazásával,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésével,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosításával,
- környezettudatos szemléletű oktatás-neveléssel,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakításával,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatásával és alkalmazásával a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelésével a tanítási
- órákon, a tanulási attitűd pozitív
- átformálásával, pályaválasztás segítésével,
- a továbbtanulás támogatásával,
- személyiségfejlesztéssel és közösségépítéssel, a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítésével,
- partnerközpontú neveléssel.

3.18. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek

3.18.1. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatosismeretek Jogi meghatározottság

A fogyasztóvédelemről szóló irányadó jogszabályok rendelkeznek a fogyasztók oktatásáról.

Vonatkozó hatályos jogunk írja elő a fogyasztók oktatásának szükségességét a fogyasztóvédelmi jogszabályok megismerése céljából. Eszerint a fogyasztók oktatása alapvetően állami feladat, amelyet az oktatásban részt vevő intézmények, az e feladatra

törvényben kijelölt államigazgatási szervek és az érdekvédelmi szervezetek együttmüködve teljesitenek.

Kiemelt fejlesztési feladat a NAT-ban a felkészülés a felnött életre, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is nevelési-oktatási feladatként szerepel.

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

A fogyasztóvédelmi oktatás célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulókban.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttmüködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiailag megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában.

Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakítása, a jogaikat érvényesiteni tudó, a közéletben részt vevő és közremüködő tanulók képzése. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése.

Fontos továbbá a fogyasztás során a tájékozódás képessége, a döntési helyzet felismerése, ésa döntésre való felkészülés. Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket az eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepéta fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékosságot.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében szükséges, hogy a diákok értsék, és a saját életükre vonatkozóan alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

Környezettudatos fogyasztás: Egyfajta középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulvafelélő fogyasztás és fogyasztásmentesség között.

Kritikus fogyasztói magatartás:

- A fogyasztói jogok érvényesitése.

A fogyasztónak joga van:

- az alapvető szükségleteinek kielégítéséhez,
- a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozáshoz,
- a választáshoz különböző termékek és szolgáltatások között,
- a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretéhez,
- a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez,

- az egészséges és elviselhető környezetben való élethez.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: a vevő már a kezdet kezdetén érvényesítenitudja jogait, és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az oktatásban

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásai:

Vizuális kultúra:

- A közvetlen és rögzített kommunikáció.
- A tömegtájékoztatás formáinak megkülönböztetése.
- A reklámplakátok szerepe.
- A fotó és a reklám hatásrendszerének feltárása.

Földrajz:

- A fogyasztói kultúra fejlődése.
- Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás.
- Gyűjtőmunka nyomtatott információhordozókból hazánk gazdasági és település-földrajzi sajátosságairól.
- Az életmód és a fogyasztási szokások alakulása.
- Vásárlási, fogyasztási szokásaink.
- A család gazdálkodása.

Informatika:

- Az internet egyes kommunikációs szolgáltatásainak használata.
- Vásárlás az interneten.
- Informatikai biztonság, az információ hitelessége, a szerzői jog fogalmának megismerése.

Magyar nyelv és irodalom:

- A különböző irodalmi művek, filmek elemzésének szempontjai.

Történelem:

- Az ipari és hírközlési forradalmak jelentőségének megértése.

További színterek:

- Tanórán kívüli elemek (vetélkedők, versenyek, rendezvények stb.).
- Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel).
- Az iskola fogyasztóvédelmi működése és az ezzel kapcsolatos foglalkozások.

A fogyasztóvédelem módszertani elemei

A módszereknek tartalmaznia kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és a döntés alapján eltervezett cselekvés végrehajtásának módszereit.

Fontos, hogy a diákok e módszereket minél többször valós helyi és globális problémákon és értékeken keresztül maguk alkalmazzák:

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól,
- Adatgyűjtés, feldolgozás információrögzítés együttműködéssel,
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel,
- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, fogyasztói kosár készítése),
- Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés).

3.18.2. A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek

Kriminológiai aspektusok

Alapvető célunk a társadalmi bünmegelőzéssel, az áldozattá válással kapcsolatos ismeretek oktatása terén az iskolában tanulók jogkövető magatartásának elősegítése, esetleges bünelkövetésükmegakadályozása, a felmerülő problémák, konfliktusok, krízisek kulturált és hatékony kezelése.

Napjainkban az iskola szerepét úgy szokták felvetni, hogy betölti-e a szükséges nevelő hatását, segít-e azokban a problémákban (érzelmi, szociális), melyek az iskolában megnyilvánulnak. A tünetek, zavarok, elváltozások minden életkorban más-más jellegüek, megnyilvánulásúak, más oki konstellációt tükröznek.

Kisgyermekkorban a szülői kapcsolatokból való kiszakadás, az önállósodás, a kortárscsoportban az egyenrangú kapcsolatok alakítása és tartása jelentenek problémát, konfliktusforrást. Tízéves kor körül megjelennek a felnőtté válás problémái (felnőtt szerep, nemi szerep, identitástudat stb.). Gyakori jelenség, hogy a család nem köti meg eléggé a gyermeket, az iskola pedig nem integrálja kellőképpen a maga rendszerébe, ezért a szabadidő terén más kiscsoporthatása alá kerül, melyek általában az iskolai és családi kultúra értékeivel szemben állnak, és más viselkedési normákat közvetítenek. Deviáns értékeket próbálnak megvalósítani. Ez többé-kevésbé nyílt konfliktus formájában is megjelenik az iskolában.

A vázolt problémák fokozottan és halmozottan jelentkeznek a családi, anyagi, szociális gondokkal küzdő, hátrányos helyzetű illetve veszélyeztetett tanulók esetében.

A bünmegelőzés tartalmi elemei

Az iskolai nevelés-oktatásban szükséges a lélektani motívumokra, a helyes és követendő értékrend kialakítására, információnyújtásra, figyelemmel kísérésre, a beilleszkedési problémák csökkentésére fektetni a hangsúlyt.

A cél elérése érdekében megvalósítandó feladatok:

- A helyes értékrend átadása és kialakítása a tanulóknál.
- A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók folyamatos figyelemmel kísérése, jelzés az együttműködő segélyező szervezetek felé.
- Információnyújtás a legális (cigaretta, alkohol stb.) és illegális (kábítószerek) drogok használatának negatív hatásairól, következményeiről.
- A szabadidő hasznos és kulturált eltöltése alternatíváinak ismertetése és a lehetőségek biztosítása.
- Hátránykompenzáció a különböző problémákkal küzdő tanulók esetében.
- Az iskolai beilleszkedési problémák csökkentése, a pozitív társadalmi normák szerinti életvezetés elősegítése.
- Esetkezelés, folyamatos segítségnyújtás a tanulóknak és családjaiknak.
- Jogok és kötelezettségek ismertetése, tisztázása.
- A joghátrányok és jogkövetkezmények megismerésének elősegítése.

A bűnmegelőzés iskolai módszertanának elemei

- Mentálhigiéné, krízis, erőszak, drog és bűnelkövetési, illetve áldozattá válás elleni előadások segítő szakemberek közreműködésével,
- Szoros és folyamatos együttműködés gyermekjóléti és családsegítő intézményekkel, szakszolgálatokkal, különböző civil szervezetekkel, alapítványokkal, hatósági szervekkel (rendőrség, ügyészség, bíróság),
- Személyiségfejlesztés,
- Közösségfejlesztés,
- Drámapedagógiai eszközök.

Legitimációs záradék

Az intézmény **nevelőtestülete** a jelen Pedagógiai Programot a 2026. augusztus 31. napján megtartott nevelőtestületi értekezletén, hozott határozatával **elfogadta.**

Kelt: Isaszeg 2026 augusztus 31.

Szarka Beatrix Gizella

.....

a nevelőtestület képviselője

A Magyar Pünkösdi Egyház, mint fenntartó a nemzeti köznevelésről szóló **2011. évi CXC. törvény 31. § (2) bekezdés d) pontja**, valamint 2026. szeptember 04-én kelt **fenntartói határozata** alapján a Pedagógiai Program tartalmával **egyetért**.

Kelt: Budapest, digitális aláírás szerint

.....

Aczél Péter

a fenntartó képviselője

A nevelőtestület által elfogadott Pedagógiai Programot a nemzeti köznevelésről szóló **2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése alapján jóváhagyom.**

Kelt: Isaszeg 2026 augusztus 31.

.....

Derczbach Tamás

főigazgató